

ΜΥΡΙΑ ΟΣΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.

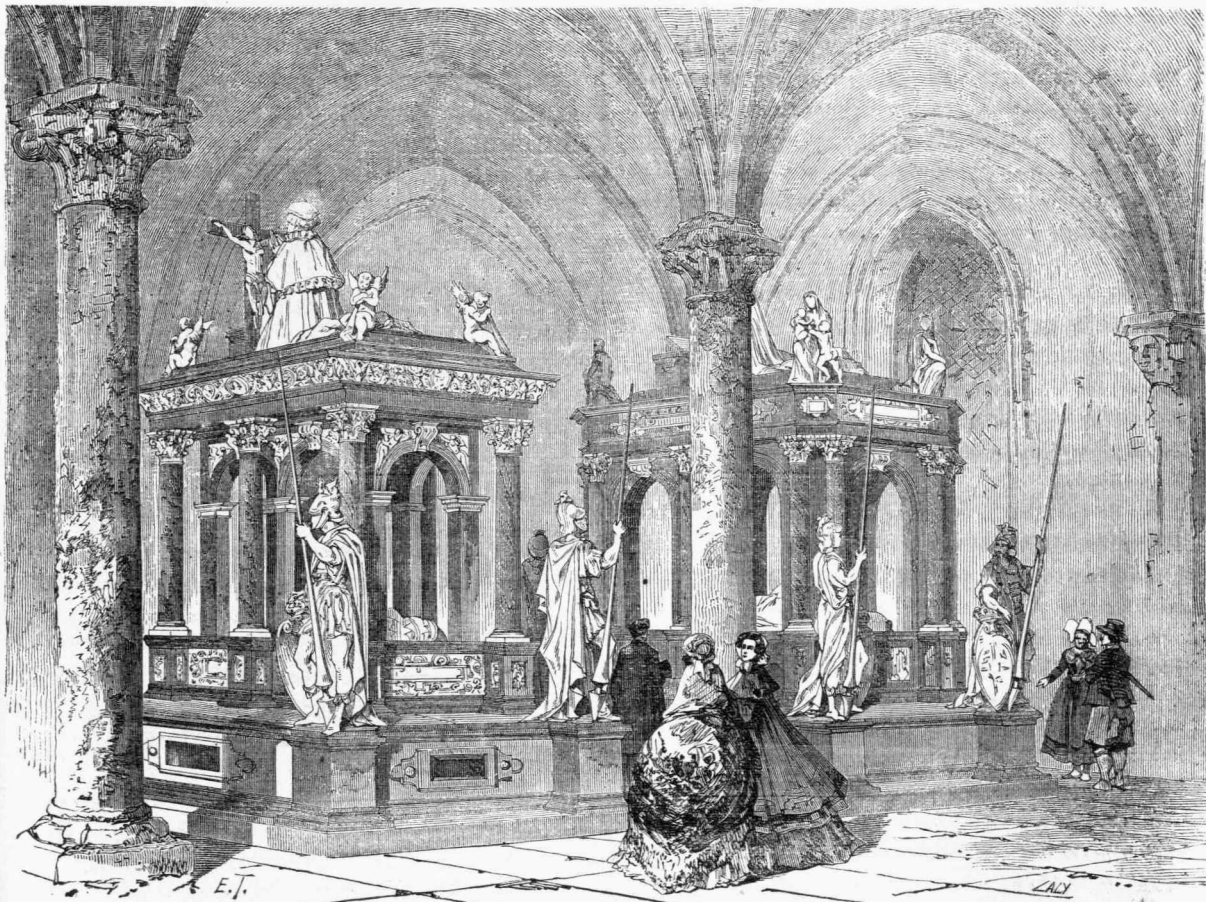
Ἄριθ. 21. Σεπτέμβριος, 1869. Β' Ἔτος.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ ΔΑΝΙΑΝ.

(Ἴδε σελ. 240.)

Τῆς Δανίας πρωτεύουσα ὑπῆρχε κατὰ τοὺς προτέρους χρόνους ἡ πόλις Ῥωσκίλδη (Röskilde), καὶ αὕτη ἐπὶ τῆς νήσου Σηλανδίας κειμένη, παράλιος, καὶ ὄχι πολὺ ἀπέχουσα τῆς Κοπεγχάγης. Ἐκ τῶν 27 τῆς Ῥωσκίλδης ναῶν σώζεται μόνος ὁ μητροπολιτικός, ὃν ἀνήγειρεν ἐν ἔτει 980 Ἀράλδος ὁ ἐπιλεγόμε-

νος Κυανόδου. Ὁ ναὸς οὗτος περιέχει, ὡς ἐν Λονδίνῳ ὁ τοῦ Οὐεστμινστερίου καὶ ἐν Παρισίοις ὁ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, τὰ μνημεῖα τῶν βασιλέων τῆς Δανίας· εἶναι δὲ μεταξύ αὐτῶν ἐνταφιασμένος καὶ Σάξων ὁ Γραμματικός. Μεγαλοπρεπέστατα τῶν μνημείων τούτων εἶναι τὸ τοῦ Χριστιανοῦ Γ' καὶ τὸ τοῦ Φρηδερίκου Β'· ἀπλούστατον δὲ πάντων τὸ τοῦ Χριστιανοῦ Δ'. Ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ ναῷ ἐτάφη καὶ ἡ βασίλισσα Μαργαρίττη, ἡ ἐπικληθεῖσα Ἀρκτώα Σεμί-

Τάφοι τῶν βασιλέων τῆς Δανίας· ἐν Ῥωσκίλδῃ.

ραμικ· διότι εἶχε συνάψει ὑπὸ τὸ σκήπτρον αὐτῆς, διὰ τῆς ἐν Καλμάρῳ συνθήκης (1397) τὴν Νορβηγίαν καὶ Σουηδίαν.

Ἡ Ῥωσκίλδη ἔχει σήμερον μόνον 4,000 κατοίκων, ἐνῶ ἐν Κοπεγχάγῃ ἀριθμοῦνται, ὡς προείπομεν, 150,000 ψυχῶν. Λέγεται ὅτι, ἐξαιρουμένου τοῦ Λονδίνου, εἰς οὐδεμίαν ἄλλην πόλιν τῆς Εὐρώπης ὑπάρχει ἡ κίνησις καὶ ὁ θόρυβος τῆς Κοπεγχάγης· τοῦτο δὲ διότι εἰς ταύτης τὸν λιμένα λήγει τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμ-

πόριον, καὶ εἰς ταύτης τας ὄχθας λήγει τὸ δανικὸν βασίλειον.

Πόλεις τινὲς ἔχουσι ὡς διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ διαγεγραμμένην τὴν θέσιν ἢ μέλλον· νὰ καθέξωσιν ἐπ' αἰῶνας· τοιαῦται ὑπῆρξαν ἡ Βαβυλὼν ἡ Νινευὴ, ἡ Μέμφις, αἱ Θῆβαι τῆς Αἰγύπτου, ἡ Ἱερουσαλὴμ, αἱ Ἀθῆναι, ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἡ Ῥώμη, ἡ Βενετία, νῦν δὲ ὑπάρχουσι τὸ Λονδίνον, ἡ Νεάπολις καὶ οἱ Παρισιεῖς, ἡ Ῥώμη αὕτη τοῦ νεωτέρου πνεύματος. Παρῶν

δὲ τούτων τῶν πόλεων εὐτυχέστερα κατὰ τὴν τοποθεσίαν εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ Κωνσταντινούπολις· ἀλλὰ καὶ ἡ Κοπεγχάγη κέκτηται παραπλήσια πλεονεκτήματα. Καθὼς ἡ Κωνσταντινούπολις, κειμένη ἐπὶ πορθμοῦ, πρὸς ἀνατολὰς τῆς Εὐρώπης, κατέχει τὴν θαλάσσιον διόδον τοῦ Εὐξείνου, οὕτω καὶ ἡ Κοπεγχάγη, ἐπὶ ἄλλου πορθμοῦ τῆς Εὐρώπης, βορείου τούτου, Σούνδου ὀνομαζομένου, κατέχει τὴν θαλάσσιον διόδον τῆς Βαλτικῆς. Γεωγραφικῶς, αὕτη ἡ πόλις παρίσταται ὡς ἀναγκαία πρωτεύουσα μελλούσης τινὸς Σκανδιναυίας, μόνῃ ἰκανῇ νὰ συγκολληθῇ στερεῶς τὰ τρία σκανδιναυικὰ Κράτη, ἐάν ποτε ἐξεπληροῦτο ἡ ἔνωσις αὐτῶν. Ἐκεῖ, εἰς τὴν Κοπεγχάγην, οἱ κύκνοι καὶ οἱ πελαργοὶ, αἱ ἐλάται καὶ αἱ φηγοὶ, τὰ πλοῖα καὶ αἱ σημαῖαι τῶν λαῶν ὄλων, τὰ ἄσματα τῶν Σκάνδων (ὡς ὀνομαζόνται οἱ κελτοὶ ἄοιδοί), οἱ Σάγαί καὶ οἱ Ροῦχοι (ὀνόματα τῶν ἱστορικῶν ἢ μυθολογικῶν παραδόσεων τῶν χωρῶν ἐκείνων), αἱ λίμναι καὶ ἡ θάλασσα, ἠγολογοῦσι πανταχοῦ. Ὅλα ταῦτα βλέπει τις ἐπὶ τοῦ πύργου Χριστιανοῦ τοῦ Δ' ἰσάμενος, γοητευόμενος ὑπὸ τ' οὐρανοῦ, τῆς γῆς, τῶν θαλασσοπορούντων σκαφῶν, ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν ἀναμνήσεων, ὑπὸ τῶν καινῶν πραγμάτων τῆς τέχνης καὶ τῆς φύσεως.

Γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἔχουσιν ἐν γένει ξανθὰς τὰς κόμας καὶ γλαυκὰ τὰ ὄμματα. Τὰ πλῆθη συνωθῶνται εἰς τὰς ὁδοὺς· αἱ ἀγοραὶ καὶ ἀγυαὶ γέμουσι λαοῦ. Αἱ οἰκίαι εἶναι ὅλαι ἀξιοθέατοι, αἱ μὲν γοθικαὶ, αἱ δὲ νεώτεραι, ὅλαι κτισμέναι δι' ὀπτῶν πλίνθων δανικῶν ἢ διὰ πετρῶν μετακομισμένων ἐκ τῆς Γερμανίας, καὶ ὅλαι σχεδὸν ἔχουσιν τὸ ἐρυθρὸν χρώμα τοῦ κεράμου, ἢ ἐλαϊόχρον τινὰ βαφῆν, προκρινομένην ἐν Δανίᾳ.

Δύο δυνάμεις ὕδατος ποτίμου ῥέουσι παραλλήλως πρὸς τὰ τεῖχη τῆς πόλεως γυνομένης εἰς τοὺς ὄρους· δι' αὐτῶν δὲ τὰ πλοῖα εἰσπλέουσιν ἕως εἰς τὰς ἀποβάθρας καὶ τὰς ἀποθήκας τῶν ἐμπόρων· διότι πᾶν κατάστημα ἐμπορικῶν ἔχει ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς διώρυγος θύραν μεγάλην, δι' ἧς ἐξάγονται ἢ εἰσάγονται τὰ ἐμπορεύματα.

Εἰς τὸ Χριστιανόβοργον, εὐρύτατον ἀνάκτορον ὅπου διαμένει ὁ βασιλεὺς, συνέρχεται καὶ ἡ Δίαιτα τοῦ βασιλείου. Ἡ οἰκοδομὴ αὕτη ἀνηγέρθη ὑπὸ Χριστιανοῦ τοῦ Δ' διὰ δαπάνης ἀδράς καὶ πολλοῦ γρόνου. Τρισχίλιοι ἐργάται ἐνησχολήθησαν εἰς κτίσιν αὐτῆς ἐπὶ ἐξαετίαν· πυρκαϊὰ δὲ ἀπετέφρωσε καὶ αὐτὴν, ἀλλ' ἀνηγέρθη κατὰ τὸ αὐτὸ σχέδιον ὑπὸ Φριδερίκου τοῦ Δ'. Ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ἀνακτόρου τούτου προσκεκολλημένον, ὡς λέμβος πλησίον γιγαντώδους πλοίου, κεῖται τὸ μουσεῖον τὸ φέρων τὸ ὄνομα τοῦ Θεορουαλένου, περιωνύμου ἀγαλαματοποιοῦ δανοῦ, ὃν οὐδεὶς τῶν ὀμοτέγων τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ὑπερηκόντισε μέχρι σήμερον.

Τὸ ἐπικαταλλακτήριον, καὶ τούτο μεγαλοπρεπὲς καὶ καλλίστη οἰκοδομὴ τῆς Κοπεγχάγης, ἀπέχει τῶν ἀνακτόρων ἕως ἑκατοντάδος βημάτων. Τὸ δημαρχεῖον εἶναι οἰκοδομὴ στερεὰ μᾶλλον ἢ κομψή· ὑπάρχει ἐπ' αὐτοῦ ἐπιγραφὴ, ἡ ἐπομένη·

My Lov skal
Man Land bigge.

« Ἐρεῖσμά πόλεως ἔστω ὁ νόμος. »

Ἀξιοθέατος δὲ εἶναι καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Πέτρου, μάλιστα διὰ τὸ κωδωνοστάσιόν του, πολὺ δὲ μάλ-

λον ὁ μητροπολιτικὸς τῆς Παναγίας (Frue kirke), διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἔργα τοῦ Θεορουαλένου, ἔργα θαυμαστά· καὶ εἰς μὲν τὸ ἀέτωμα αὐτοῦ παρίσταται Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, κηρύττων πρὸς τὸν λαόν, ἐντὸς δὲ ὁ Χριστὸς μετὰ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων. Ταῦτα ἔργα καὶ μόνᾳ ἔχουν ν' ἀπαθανάτισωσι τὸν ἀγαλματοποιόν, ἀλλ' ὁ Θεορουαλένος δὲν ἀπέκαυσε πράξων νέα καὶ λέγων, « Οὐδέποτε θὰ ἐπηρεούμην, πλὴν ἂν ἔπραττα ἄθλους ἡρακλείους. » Ἡ ὄξεϊα κορυφὴ τοῦ ναοῦ τούτου ἦτο ὀρειοτάτη πρὸ τοῦ 1807, ἀλλ' ὁ Νέλσον κατέστρεψεν αὐτὴν τότε διὰ τῶν ἀγγλικῶν σμηδραλίων του.

Τὸ Πανεπιστήμιον κήθηται καὶ μελετᾷ παρὰ ταύτην τὴν ἐκκλησίαν. Ἔχει δὲ τῆς Κοπεγχάγης τὸ Πανεπιστήμιον εὐρὸ τὸ κράτος, πολὺν τὸν πλοῦτον, μέγα τὸ ὕψος τῆς ἐπιστήμης καὶ περινοίας. Τινὲς τῶν πολυαριθμῶν αὐτοῦ καθηγητῶν εἶναι ἄνδρες ἔξοχοι. Καὶ ἰδρῦθη μὲν ὑπὸ Χριστιανοῦ τοῦ Δ', κατὰ τὸν ἰδ' αἰῶνα, ἐπροικίσθη δὲ μεγαλοπρεπῶς ὑπὸ Χριστιανοῦ τοῦ Γ', δι' οὗ καὶ κατέστη τέκνον τῆς λουθηρανῆς μεταρρυθμίσεως. Τοῦτο εἶναι τὸ φυτώριον πάντων τῶν ἀνδρῶν ὅσοι διέπρεψαν ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν, γενόμενοι κατὰ πάντα λυσιτελεῖς καὶ χρήσιμοι ὡς ὑπουργοί, ὡς πρεσβευταί, ὡς δικηγόροι, ὡς ἱερεῖς, ὡς δικασταί, ὡς μηχανικοὶ καὶ ὡς ἰατροί. Μόνον οἱ ναυτικοὶ καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἐκπαιδεύονται εἰς εἰδικὰ ἄλλα σχολεῖα.

Ἐπὶ τῆς Κοπεγχάγης πλὴν αὐτῶν καὶ ἄλλα ὄργανα ἐκπαιδεύσεως καὶ φωτισμοῦ· τρεῖς δημόσιαι βιβλιοθήκαι· ἡ δωρηθεῖσα εἰς τὸν δῆμον ὑπὸ τινος στρατηγοῦ, ἡ τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἡ βασιλική, ἧτις εἶναι καὶ ἡ πλουσιωτέρα καὶ τιμιωτέρα πασῶν, περιέχουσα περὶ τὰς πεντακοσίας χιλιάδας τευχῶν, πρὸς δὲ καὶ πολλὰ χειρόγραφα ἰσλανδικὰ τε καὶ ἀνατολικά.

Τὸ ἐθνογραφικὸν Μουσεῖον εἶναι παγκόσμιον, περιέχον τοὺς ἱματισμοὺς, τὰ ἐργαλεῖα, τὰ βιομηχανήματα, τὰς ἐφευρέσεις παντός καιροῦ, πάσης γῆρας καὶ παντός βαθμοῦ νοεράς τῶν λαῶν καλλιέργειας. Ἐκεῖ βλέπεις καλύβας ἐκ δέρματος φώκης, καθὼς κατασκεύαζον αὐτάς οἱ Γρηνλανδοί, ἔλκηθρα ἐπὶ τῶν ὀπίων φορτῶν τὰ μονόζυγά των καὶ τὰ μεταφέρουν ἐπὶ τῶν πάγων· ἐκεῖ εἶδωλα παντὸς τόπου καὶ πάσης δεισιδαιμονίας· ἀσκαύλους κατασκευασμένους ἐξ ἐλεφαντόδοντος, φαρέτρας βελῶν δηλητηριασμένων, περικεφαλαίας κεκοσμημένας διὰ πτερῶν καὶ θαλασσίων γόρτων, περιδέραια ἐκ πολυτίμων λίθων, ἀσπίδας ἐκ σκύτους βοείου, τὰς ὁποίας οὔτε ξίφος, οὔτε μολυβδος δύναται νὰ διαπεράσῃ, λόγχαι ὧν πᾶς ἦλος σημειοῖ τὸν θάνατον ἐνὸς πολεμίου. Ἐκεῖ κύπελλα μόρβινα (de porcelaine) ἐξωθεν συνηρθρωμένα μετὰ πλέγματος ἐκ βαμβοκαλάμου, κύμβαλα τῆς Κίνας ἐδραιωμένα ἐπὶ ἀδαμάντων, στρονία ἐκ χαρτίου ἀρρηκτα, ἰαταγάνια ἐντὸς θηκῶν τετορευμένων. Ἐκεῖ ναοὶ θεῶν Ἰνδικῶν καὶ κινεζικῶν, φυλακτῆρια ἄπειρα, καὶ, τὸ πάντων περιεργότατον, τρίχαπτα ἐξ ἀνθέων καὶ ἰνῶν τοῦ δένδρου τοῦ προάγοντος τὰ ἀνανάσια.

Ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοδομῇ εὐρίσκειται καὶ τὸ μουσεῖον τῶν ἀρχαιολόγων τοῦ Βορρᾶ, ἐνθα αἱ τρεῖς ἡλικίαι τοῦ κόσμου, ἡ τοῦ λίθου, ἡ τοῦ ὀρειγάλκου καὶ ἡ τοῦ σιδήρου, ἐκπροσωποῦνται διὰ τῶν βροτάλων, τῶν πελέκων, τῶν πριόνων, τῶν μαχαιρῶν, τῶν σπαθῶν,

τῶν εἰδωλίων, τῶν νομισμάτων, τῶν ψελλίων των καὶ λοιπῶν, μετὰ βουναίων ἐμβλημάτων. Τὰ ἐκ χρυσοῦ σφυρηλατημένου περιδέραια, ἅτινα ἀνεσκάφησαν ὄχι μακρὰν τοῦ ἐν Βρογόλμω παλατίου, ἐν τῇ νήσῳ Φιονία, θαυμάζονται διὰ τὸ βᾶρος αὐτῶν καὶ τὴν καθαρότητα.

Ὅλαι αὗται αἱ συλλογαί, οὔσαι ἐμπεπιστευμένα

εἰς τὴν ἐπιτήρησιν ἀνδρῶν ἐπιστημόνων, ὧν ἡ προθυμία πρὸς τοὺς ξένους εἶναι πολλή, ὅση καὶ ἡ αὐτῶν ἐμβριθεία, περιοραζόμεναι καὶ μελετώμεναι σαφηνίζουσι καὶ ἐξακριβόνοῦσι τὴν χρονολογίαν, γεωγραφίαν, ἱστορίαν, φιλοσοφίαν, ὅλας τὰς γνώσεις τοῦ ἀνθρώπου, ἀνοίγουσαι αὐταῖς νέους ὀρίζοντας.

Ἡ Κοπεγχάγη κεῖται ἐπὶ τόπου ἐλώδους, καὶ ὄθεν

Ἄγροτική σκηνὴ ἐν Δανίᾳ.

τὰ περὶ αὐτὴν ὕδατα ὀλίγον βάθος ἔχουσιν· ἀναχωροῦντα δὲ διὰ διωρύγων χύνονται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ νησίς τοῦ Ἀμάκου, μόλις δύο λευγῶν γαλλικῶν μῆκος ἔχουσα, συνδέεται μετὰ τῆς Κοπεγχάγης διὰ δύο γεφυρῶν· καὶ ὅμως οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀμάκου εἶναι ἄλλος λαός, λαλῶν ἰδίαν διάλεκτον. Ἡ νησίς αὕτη ἐκατοικήθη ἐν ἔτει 1515 ὑπὸ ἀποικίας Φλαμανδῶν. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐβασίλευε Χριστιανὸς ὁ Β',

ἔχων σύζυγον Ἐλισάβετ, τὴν ἀδελφὴν Καρόλου τοῦ Ε'. Ἀκούσας αὐτὴν μίαν ἡμέραν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τραπέζης ἐπαινοῦσαν τὸ βούτυρον, τὸ τυρίον καὶ τὰ λαχανικά τῆς Ὀλλανδίας, προσεκάλεσεν ἐκείθεν γεωργούς μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, καὶ ἐγκατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ Ἀμακον. Ἀληθῶς δὲ μετέβαλλον οὗτοι τὴν εὐφορωτάτην νησίδα ταύτην εἰς ἄλλην Ἐδέμ· εἰς κῆπον τῆς πρωτεύουσας. Ἐκείνων λοιπὸν ἀπόγονοι οἱ

σημερινοὶ αὐτῆς κάτοικοι, καίτοι ἤλθον εἰς συγγενείας μετὰ τῶν Δανῶν, διατηροῦσιν ἐτι τὸν ἰδιαιτέρων τύπων, καὶ ἡ γλῶσσά των εἶναι ἡ ὀλλανδική, ἀναμεμιγμένη μετὰ τῆς σηλανδικῆς καὶ τῆς γερμανικῆς. Οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι ἀγρόται, μεταβαίνοντες καθ' ἑκάστην εἰς τὴν Κοπεγχάγην ἐπὶ τῶν ἀμαζῶν των, μεταφέρουσιν εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτῆς τὰ γεωργικὰ προϊόντα των· λαμπρὰ λαχανικά, ὠραία ὀπωρικά. Εἶναι γὰρ Θεοῦ τὸ νὰ βλέπῃ τις τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους ἐνησχολημένους εἰς τὰ ἀγροτικὰ αὐτῶν ἔργα ἐπὶ τῆς νησίδος των, γεμούσης ἐπαύλεων καὶ χωριῶν. Μυκῶνται αἱ δαμάλιες ἐπὶ τὰς νομάς, καὶ τραγωδοῦσιν αἱ κόραι ἀνακινούσαι τὰ δέματα τοῦ χόρτου τὸν ὁποῖον θερίζουσιν οἱ πατέρες των διὰ τὸν χειμῶνα· ἡ νῆσος ὅλη φαίνεται ὡς ἐκ σμαράγδου, καὶ ὡς ἐκ σαπφείρου ἢ περὶ αὐτὴν θάλασσα. Διαγεῖα δὲ πανταχοῦ ἡ χρηστότης, ἡ εὐνομία, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀσφάλεια.

Φεῦ! πότε θὰ ἴδωμεν καὶ εἰς τὰς χώρας ἡμῶν τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ! Ἡμᾶς ἠφάνισεν ἡ διαφθείρασα δουλεία, καὶ αἱ ἀδιάκοποι μεταβολαί. Παρ' ἡμῖν,

Οὐδὲν καλὸν εὐδοῦται· οὐδὲν καλὸν παγιοῦται·
Τὸ φυτευόμενον δένδρον ἀμέσως ἀποφλοιούται,
Πρὶν καρπὸς γίνῃ, πρὶν ἄνθος, πρὶν κάλυξ, εὐλλον, βλαστὸς. (1)

Τὸ Ῥοξεμβόργον εἶναι ἄλλο μέγαρον δανικῆς καὶ ὁμοῦ ἀραβικῆς ὕψους, καὶ τοῦτο ἔργον τῶν ἡμερῶν Χριστιανοῦ τοῦ Δ', τοῦ εὐκλεεστάτου τῶν ἡγεμόνων τῆς δυναστείας τοῦ Ὀλδεμβούργου. Χριστιανὸς ὁ Δ', ζηλωτὴς οὗτος τοῦ Γουστάβου Ἀδόλφου (περιωνύμου βασιλέως τῆς Σουηδίας), ὁ ἦρος οὗτος κατὰ ξηρὰν τε καὶ κατὰ θάλασσαν, ὁ ἀδιάλλακτος οὗτος ἐχθρὸς τοῦ οἴκου τῆς Αὐστρίας, τοῦ τε γερμανικοῦ αὐτοῦ κλάδου καὶ τοῦ ἰσπανικοῦ, ὁ ὑπέρμαχος οὗτος τῆς μεταρρυθμίσεως, ὁ ναύαρχος, ὁ στρατηγός, ὁ πολιτικὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ ἐραστὴς τῶν καλῶν, ἔγραφε διὰ τῶν πετρῶν ποιήματα. Ἡ φαντασία τοῦ μονάρχου τούτου ἦνθη εἰς παλάτια, εἰς ναοὺς, εἰς θέατρα, εἰς τὰ ὅποια ἔδιδε τοὺς χρωματισμοὺς τοῦ ἡλίου τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὁμοῦ τοῦ βορείου σέλαος. Συνανεμίγνυε τὴν Βαβυλῶνα μετὰ τῆς Σηλανδίας, καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὑπῆρξε καλίφης τῆς Βαλτικῆς.

Τούτου ἀριστούργημα τὸ Ῥοξεμβόργον, ὡς καὶ τὸ Φρηδεरिकόβουργον, κεῖται ἐν τῇ Κοπεγχάγῃ. Οἰοεὶ ἐνδιαίτημα τῶν Νυμφῶν τοῦ Βορῆα περικυκλούμενον ὑπὸ ὑδάτων, περιέχει τὰ τιμαλφῆ πράγματα ὅλων τῶν βασιλέων ὅσοι διεδέχθησαν τὸν δανικὸν θρόνον ἀπὸ Χριστιανοῦ τοῦ Δ' μέχρι Φρηδερίκου τοῦ Ζ'. Ὅλα τὰ δώματα τοῦ ἀνακτόρου τούτου εἶναι ἀξιόθεατα. Ἐδῶ μὲν αἱ πλουσιῶς τετορευμέναι ὀροφαὶ Φρηδερίκου τοῦ Γ', καὶ ἡ αἴθουσα ὅπου ἐγκεκολλημένοι μαργαρίται, ἀδάμαντες, ἄνθρακες καὶ σάπφειροι· ἐκεῖ δὲ τὰ βαρύτιμα τῶν τοίχων ἐμπετάσματα, οἱ καθρέπται, τὰ οἰκόσημα Χριστιανοῦ τοῦ Ε'· ἀλλαγῶν δὲ τὰ ἀλεξίπυρα, αἱ θρονίδες, αἱ τραπέζαι, αἱ χρυσοκόμητοι ἀγγυθῆκαι, αἱ ἀργυραὶ ἐσχάροι καὶ ἀργυραὶ πυράγγραι Φρηδερίκου τοῦ Δ', οἱ πολυέλαιοί του οἱ ἐκ κρυστάλλου ὀρυκτοῦ, τὰ μόρρινα σκεῦή του. Ὁ ἐν Ῥοξεμβόργῳ θησαυρὸς τῶν ἐπεξεργασμένων μετάλλων εἶναι μέγιστος· ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὸν θησαυρὸν τῶν ἐνε-

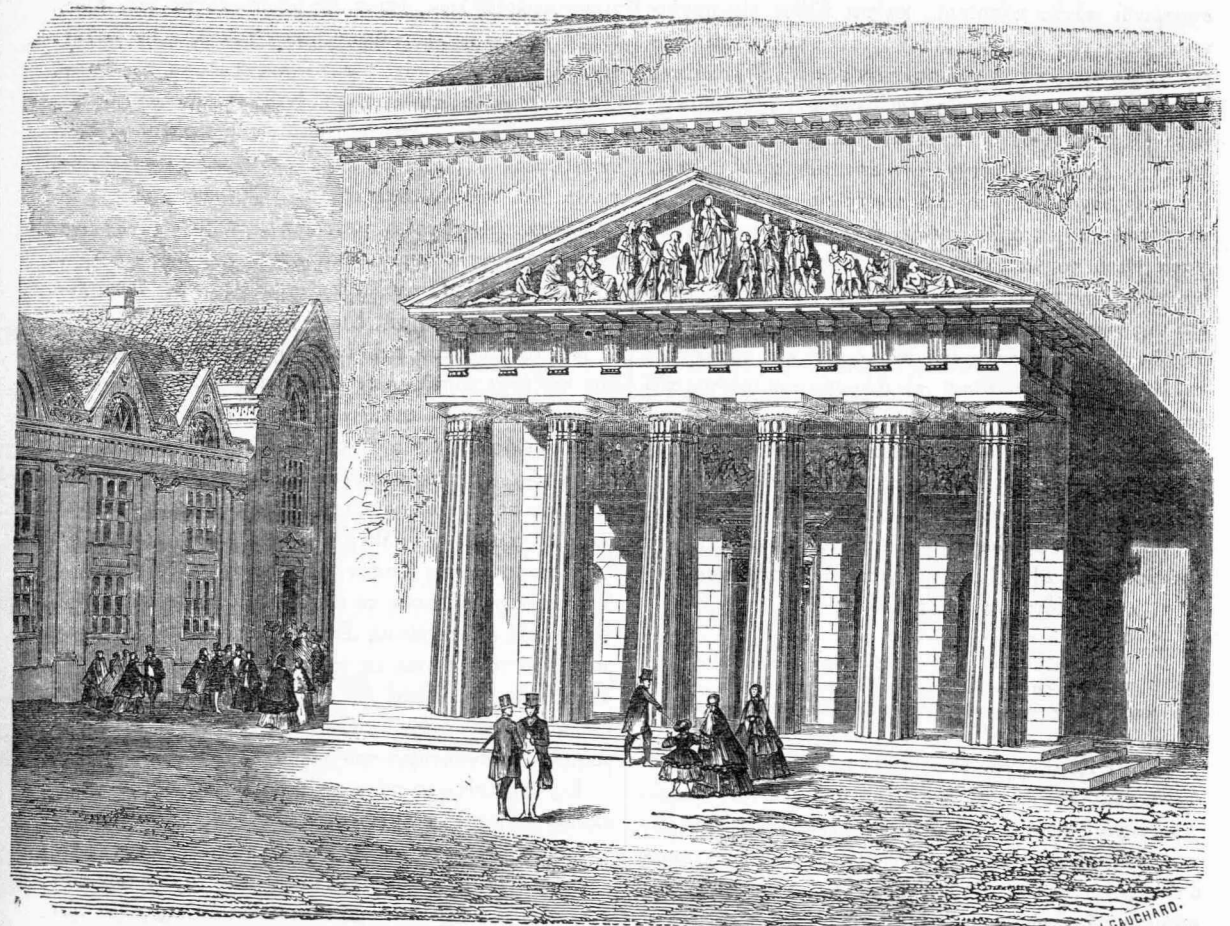
(1) Ἴδε Ἑλληνας καὶ Ἑλλαδίτας ὑπὸ Ἰ. Ίσιωρίδου Σκυλίση, ἐν τοῖς τῆς 13 μαΐου καὶ τῆς 24 ἰουνίου 1865 φύλλοις τῆς ἡμέρας.

τικῶν κρυστάλλων, ἅτινα εἰς μόνον δόξης τῆς Ἐνετίας εἶχε πέμψει πρὸς Φρηδερίκον τὸν Δ'. Τὰ πολυτιμα κρυστάλλα ταῦτα, κύπελλα, κάτοπτρα, πινάκια τετορευμένα, φυλάττονται ἐντὸς ἀγγυθῆκῶν, ὧν αἱ θέσεις ὑποβαστάζονται ὑπὸ ὠραίων καρυατίδων. Καὶ σημειώτεον ὅτι ὅλα τὰ πλοῦτη ταῦτα, τὰ συνηθισμένα ὑπὸ τῆς δυναστείας τοῦ Ὀλδεμβούργου εἰς ἐν τῶν ἀνακτόρων αὐτῆς, μεταβλήθην σήμερον εἰς μουσεῖον, φαίνονται ἤττον ἐκπληκτικὰ καὶ μυθώδη πρὸς τὸν ὅστις εἶδε τὰ ἀνάλογα αὐτῶν εἰς τινὰς τῶν ἀριστοκρατικῶν οἰκῶν τῆς Κοπεγχάγης.

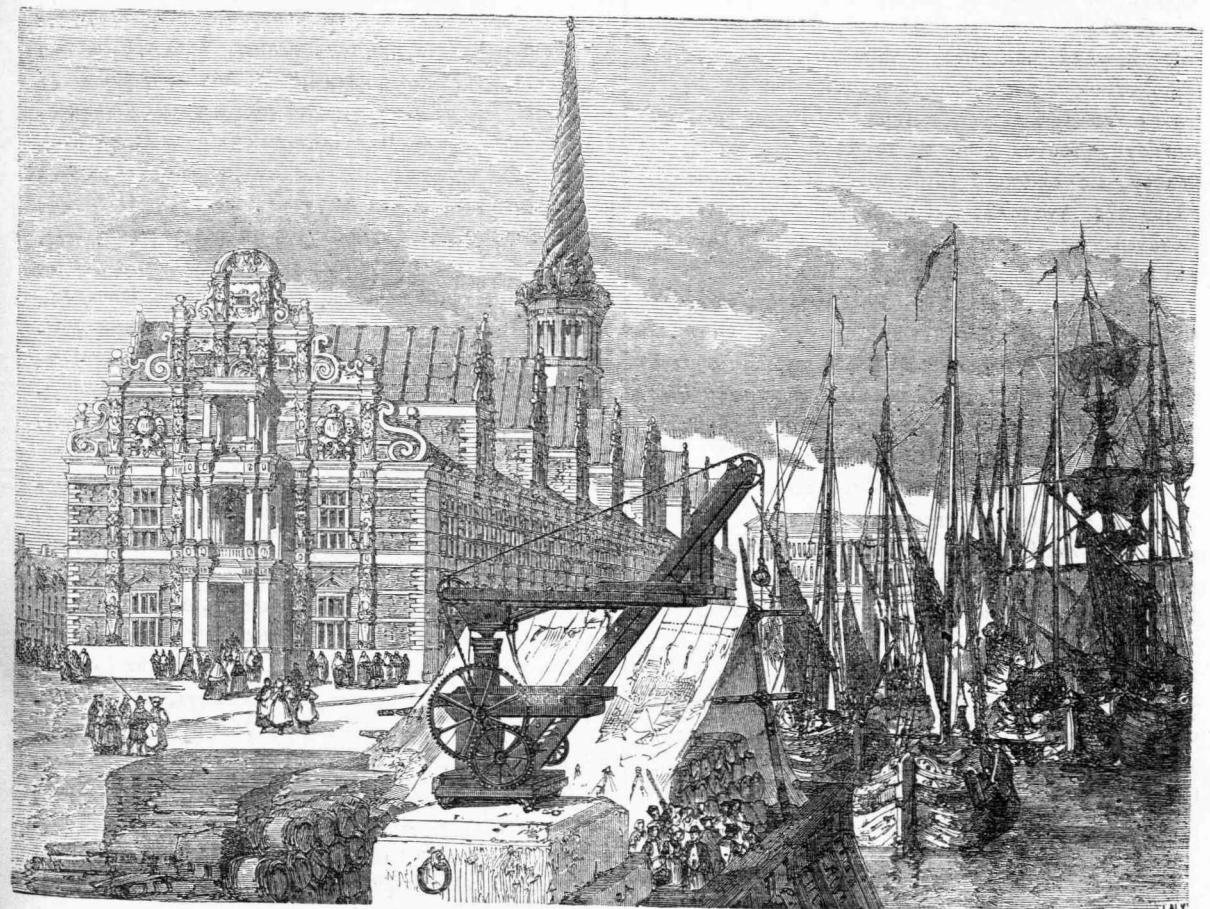
Μεταξὺ τῶν κρυσταλλίνων δοχείων τοῦ Ῥοξεμβόργου σώζεται κύπελλον τι κυνηγετικὸν Χριστιανοῦ τοῦ ε', χωρητικὸν δύο φιαλῶν οἴνου, τὸν ὁποῖον ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ἔπινε διὰ μιᾶς· τὸ σύνθετος αὐτοῦ ποτήριον ἦτο χωρητικὸν μιᾶς φιάλης. Διηγούνται περὶ τοῦ φιλοῖνου τούτου μονάρχου, ὅτι ἀγαπῶν περιπαθῶς τὴν γυναῖκά του, Σοφίαν Μαγδαληνὴν, μίαν ἡμέραν καθ' ἣν αὐτὴ ἐφόνευσεν ἔλαφον εἰς τὸ κυνήγιον, διέταξεν ὁ Χριστιανὸς νὰ δοξασθῇ τὸ κατόρθωμα τοῦτο δι' ὕμνου· τούτου δὲ μελπομένου, ἔπιε τὸ μέγα κύπελλον πλήρες οἴνου τοῦ Ῥήνου εἰς ὑγείαν τῆς Σηλανδίας Ἀρτέμιδος· ἐκτίσε δὲ καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως ὅπου εἶχε πέσει ἡ ἔλαφος ἀνάκτορον, τοῦ ὁποῖου σώζονται ἐτι τὰ εἰρήπια· τὸ ἀνάκτορον τοῦ Χρισσοχόλου!

Εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα τοῦ Ῥοξεμβόργου εὐρίσκειται αἴθουσα λεγομένη τῶν ἵπποτων, ὅπου τελοῦνται αἱ ἐορταὶ καὶ ἡ στέψις τῶν βασιλέων. Ταύτης τὰ ἐπιπλα εἶναι μεγαλοπρεπέστατα· πανταχοῦ τῶν τοίχων βλέπει τις ἐμπετάσματα πολυδαίδαλα, ἀξία τῶν γαλλικῶν γοθελλινείων· ἐκεῖ τάπητες περσικοὶ, λυγνίαι καὶ ἀναδέκται (consoles) μεγαλοπρεπέστατοι. Περὶ τὸν θρόνον ἴστανται τρεῖς λέοντες ἀργυροὶ, παριστῶντες τὰ δύο Βέλγια καὶ τὸν Σούνδον, ἦτοι τοὺς μετὰ τὸν Καττεγάτην τρεῖς στενοὺς τῆς Δανίας πορθμοὺς, δι' ὧν διέρχονται ἀναγκαιῶς τὰ πλοῖα πάσης σημαίας εἰσπλέοντα εἰς τὴν Βαλτικὴν ἢ ἐκπλέοντα ἐξ αὐτῆς.

Ἡ Δανία ἐγέννησεν ἱκανοὺς ἀνδρας ἀποκτήσαντας φήμην εὐρωπαϊκὴν καὶ ἀπαθανατισθέντας. Ὁ περίφημος ἀστρονόμος Τυχοβράχιος ὑπῆρξε γέννημα τῆς Δανίας, ὡς καὶ ὁ Οἶρστηδος, εἰς ὃν ὀφείλεται ἡ ἠλεκτρικὴ τηλεγραφία· περὶ τοῦ ἀγαματοποιοῦ Θουραλσένου, ἡδὴ εἶπομεν· δανοὶ δὲ εἶναι καὶ ὁ ζωγράφος Μαγνουςένιος, καὶ ὁ Θωμᾶς Βερθολίνος καὶ ὁ Οὐίνσλόβιος, δύο μέγιστοι ἀνατόμοι, καὶ ὁ Στένων, διάσημος γεωλόγος. Μαλτεβρόννος, ὁ πασίγνωστος γεωγράφος, ἐγεννήθη ἐν Δανίᾳ· πολλοὶ δ' ἔξοχοι φιλόλογοι καὶ ποιηταὶ εἶδον ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τὸ φῶς. Ὁ Ἰγгермάννος εἶναι ὁ Οὐάλτερσκῶττος τῶν Δανῶν. Γυναῖκες, παιδία καὶ γέροντες δὲν παύουσιν ἀναγινώσκοντες αὐτόν· τὰ παιδία μάλιστα τὸν λατρεύουσιν· ὅλα, τῆς τε ἡπείρου καὶ τῶν νήσων τῆς Δανίας, κατέβαλον ποτὲ ἔρανον, ἵνα προσφέρωσιν εἰς αὐτὸν δῶρον τι. Παρήγγειλαν λοιπὸν καὶ τοῖς κατεσκευάσθη ἐν κέρας χρυσοῦν, μέγα ὅσον τὸ κέρας βουβάλου, εἰς ὃ ἐδόθη τὸ σχῆμα τῶν δι' ὧν οἱ παλαιοὶ Σκανδινανοὶ ἔπινον τὸ ὑδρόμελι, καὶ πρόσφατα ἐτορευθήσαν ἐπ' αὐτοῦ παριστῶντα τὰς κυριωτάτας σκηνὰς τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Ἰγгермάννου· λαβόντα δ' αὐτὸ, τὸ προσέφερον. Λέγεται ὅτι οὐδέποτε ὁ ποιητὴς ἔχυσε δάκρυα καταύξεως γλυκύτερα τῶν προξενηθέντων αὐτῷ ἐκ τοῦ τοιοῦτου δωρημάτος.

Πρόθυρα τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας ἐν Κοπεγχάγῃ.

Τὸ Ἐπικαταλλάκτηριον (Borsa) τῆς Κοπεγχάγης.

«Ετερος δημοτικώτατος ποιητής τῆς Δανίας εἶναι ὁ Ἀνδερσένιος.

Ἡ δανικὴ Δίαιτα σύγκειται ἐξ 101 βουλευτῶν καὶ 51 γερουσιαστῶν. Οἱ ῥήτορες ἀγορεύουσιν ἀπὸ τῶν θρανίων των, ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ· βῆμα δὲν ὑπάρχει. Καὶ οἱ μὲν βουλευταὶ καλοῦνται ἐπὶ τρία ἔτη, οἱ δὲ γερουσιασταὶ ἐπὶ ὀκτώ. Ἐπιγορήγησιν ἔχουσιν ὅλοι περὶ τὰς 9 νέας δραχμὰς καθ' ἑκάστην. Οἱ μὲν βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ γενικῆς καὶ ἀμέσου ψηφοφορίας, οἱ δὲ γερουσιασταὶ δι' ἐμμέσου ψηφοφορίας δύο βαθμῶν. Οὗτοι εἶναι χρεῖα νὰ ἔχουσιν ἰδίαν πρόσδοτον ἐκ 3500 δραχμῶν καθ' ἔτος, ὅπως κληθῶσι γερουσιασταὶ, ἐνῶ οἱ βουλευταὶ δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι καὶ μὴ ἔχοντές τινα πρόσδοτον. Ὅσοι τῶν πολιτῶν εἶναι οἰκογενειάρχαι, καὶ δὲν ὑπόκεινται εἰς ὑπηρεσίαν ἄλλου, καὶ ἀναγινώσκουν, καὶ εἶναι τριακονταετῆς, τυγχάνουσιν ἐκλογεῖς.

Ἡ Δίαιτα τῆς Κοπεγχάγης ἀσκεῖ ἐν μέρει κυριαρχίαν· διότι νόμος δὲν δύναται νὰ θεσπισθῆ ἄνευ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς. Ὁ βασιλεὺς εἶναι συνταγματικός· ἀλλ' εἰς τὰ δουκᾶτα Σλέσβικον καὶ Χολστένιον, τὰ πρό τιτων ἐτῶν ἀποσπασθέντα ἀπὸ τοῦ δανικοῦ βασιλείου, ἔκασον αὐτῶν ἐκέκτητο ἰδίαν Δίαιταν, οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα ἔχουσαν ἢ τὸ τῆς συμβουλῆς. Ἐκεῖ ὁ βασιλεὺς ὑπῆρχε μονάρχης.

Ὁ στόλος, ὁ στρατὸς καὶ αἱ ἐξωτερικαὶ ὑποθέσεις ἐπιτηροῦνται ὑπὸ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, διοριζομένου ἐπὶ ὀκταετίαν.

Τὸ δανικὸν ἔθνος εἶναι μοναρχικὸν ἐν τῇ καρδίᾳ. Ὅτε πρόην βασιλεὺς καὶ ὁ νῦν, ἠγαπήθησαν μὲν ὑπὸ τοῦ ἐργατικοῦ καὶ τοῦ ἀγροτικοῦ λαοῦ θερμῶς, ἠγάσθησαν δὲ ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἐν γένει, οὐδενὸς λησμονοῦντος ὅτι τὸ σύνταγμα ὑπὸ τὸ ὅποιον ἡ Δανία διατελεῖ εὐμεροῦσα, ὀφείλεται εἰς τὸν ἀδελφὸν τοῦ νῦν βασιλέως, τηροῦντος αὐτὸ μετὰ πίστεως καὶ σεβασμοῦ.

Ὅλαι αἱ κλάσεις τῆς κοινωνίας ἐκείνης εἶναι ἰσχυραί· ὁ μὲν λαὸς διὰ τοῦ πλῆθους του καὶ τῆς ἀνέσεως, οἱ δὲ ἀστοὶ διὰ τῶν φώτων καὶ τοῦ πλούτου, οἱ δὲ εὐπατρίδαι διὰ τῆς ἀνατροφῆς, τῆς ἐξαιρέτου ἀγωγῆς, τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν.

(Τὸ τέλος προσεχῶς.)

ΓΕΝΕΣΙΣ ΚΑΙ ΦΘΟΡΑ.

Καὶ μέχρι σήμερον, εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα, πολλοὶ θὰ ἐξεπλήττοντο ἐὰν ἐπὶ συμποσίου φαιδροῦ ἠγεῖρετο ὁ οἰκοδεσπότης φέρων ἀνὰ χεῖρας τὸ ποτήριον πλήρες οἴνου, καὶ ἔλεγε τὰ ἑξῆς·

«Κύριοι καὶ κυρίαί μου! Ἐντρέπομαι τῇ ἀληθείᾳ ὅτι σὰς τὸ ὁμολογῶ οὕτως ἀπροκαλύπτως, ἀλλ' ὅμως ἢ εἰλικρινεῖα μὲ ἀναγκάζει νὰ σὰς εἶπω, ὅτι αὐτὸς ὁ κοῦρκος ὁ παραγεμιστός, ἤδη ἐφαγώθη δωδεκάκις τοῦλάχιστον, ὅτε αὐτὰ τὰ κάστανα κατεβροχθίσθησαν πολλὰς ἑκατοντάδας φορὰς ὑπὸ ζῶων παντὸς εἶδους, ὅτι αὐτὸ τὸ κρασί ἐπότισεν ἤδη πλείστους ἄλλους ζομάχους, καὶ ὅτι ὁ καμπανίτης οἴνος τὸν ὅποιον μετ' ὀλίγων θὰ πῖωμεν, ἤδη ἐβροφήθη ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἀνθρώπων οἵτινες μᾶς ἄφησαν χρόνους.

» Ἄλλως τε, ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ ὁ ξενίζων, — τοῦτο οὔτε ῥυπον τινὰ προξενεῖ εἰς ὅσα πράγματα τρώγομεν, οὔτε δὲσπεπτα τὰ καθιστᾶ· διότι, ὡς γινώσκετε, ἐνώπιον τῆς χημείας οὐδὲν ὑπάρχει ἀκάθαρτον,

καὶ ὅτι ἂν τὸ ἀμμωνιακὸν ἄλας μᾶς φαίνεται δυσώδες, πταίουσιν οἱ ῥώθωνές μας. Ἐξακολουθεῖτε λοιπὸν, σὰς παρακαλῶ, νὰ τρώγετε καὶ νὰ πίνετε. Ἀποῦ παρέλθωμεν ἡμεῖς, καὶ μᾶς διαδεχθῶσιν ἄλλοι, μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι καὶ αὐτοὶ (ἢ ἴσως καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι πάλιν) θὰ χωνεύουσιν τὰ φαγητὰ ταῦτα ἀκόμη μίαν φορὰν· ἐπειδὴ οὕτω προβαίνει ὁ κόσμος.»

Ἐρχόμεθα ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀληθής κατὰ πάντα, καὶ ὅτι ὅσα πράγματα τρώγομεν σήμερον, ἐφαγώθησαν ἤδη πολλάκις ὑπ' ἄλλα διάφορα σχήματα.

Ἀλλὰ, πρῶτον, ἀκούσατε καὶ ἄλλην τινὰ ἀλήθειαν, παράλληλον τῆς προηγουμένης καὶ συμπλήρωμα αὐτῆς ῥιζικόν.

Εἰμεθα σχηματισμένοι ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας τῶν ὄντων ἅτινα ἔζησαν ἐπὶ τῆς γῆς πρὸ ἡμῶν. Αἱ μυριάδες μυριάδων ἀνθρώπων οἵτινες ἐκατοίκησαν τὴν σφαῖραν, ἔπεσον ἀλλεπαλλήλως, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπέθανον, ὅλοι πτώματα. Ταῦτα ὅλα τὰ πτώματα διελύθησαν, καὶ ἀπέδωκαν οὕτως εἰς τὴν φύσιν τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν ἦσαν συντεθειμένα. Αὐτῶν λοιπὸν τῶν πτωμάτων τὰ στοιχεῖα ἐνυπάρχουν σήμερον ἐντὸς τῆς σαρκὸς ἐκάστου ἡμῶν καὶ συναποτελοῦν τὰ ἡμέτερα σώματα. Δὲν θὰ παρέλθῃ αἰὼν, καὶ τὰ σώματα ἡμῶν ταῦτα, τὰ σημερινὰ, θὰ διαλυθῶσιν ὁμοίως, καὶ τὰ μόρια ἐξ ὧν συντίθενται ἕνα ἀναπνευσθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τῆς δημιουργίας διαδόχων ἡμῶν. Ἐκαστος ἡμῶν ἔχει ἐν ἑαυτῷ μέρος ἄλλου τινὸς ὄντος νεκροῦ· αὐτὸς μὲν ἔχει ἐντὸς τοῦ βραχίονός του ἐν, ἴσως δὲ καὶ πολλὰ, μόρια τοῦ Περικλέους ἢ τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐκεῖνος δ' αἰσθάνεται πάλιν πλείστον τῶν μηνίγγων του τὸ σιδηροῦν μόριον τὸ ὅποιον διήρχετο διὰ τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ Νεύτωνος, καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεκάλυπτε τὸν νόμον τῆς βαρύτητος· ὁ ἄλλος ῥοφᾷ μετὰ τοῦ καπνοῦ τοῦ σιγάρου του μόριον τι ἀναχωρήσαν ἐκ τοῦ τάφου τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου, ἐνταφιασθέντος εἰς τὴν Ἀθάναν. Αὕτη φέρει ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς μόριον ἐλαφρὸν ὑδρογόνου ἐκ τοῦ στήθους τῆς Κλεοπάτρας· ἐκείνη φυλάττει ἐντὸς τῆς κόμης τῆς τὴν σποδὸν τῆς κεφαλῆς τῆς Φρόνης ἢ τῆς Ξανθίπτης. Ἡ τελευταία πνοὴ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος τὸ ὅποιον ἀφῆκεν ὁ Φερράϊος Ῥήγας ἀποθνήσκων, διήλθεν ἤδη πλῆθος σωμάτων ζώντων. Τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν συνέκιντο τὰ σώματα παντὸς ὄντος ὃ ἔζησεν ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ἀφθαρτα, καὶ χρησιμεύουσιν ἀενάως πρὸς σύνθεσιν τῶν σωμάτων ὅσα ἀναδίδονται εἰς γῆν ἐπιφάνειαν τῆς σφαίρας διὰ τῶν νόμων τῆς ζωῆς.

Οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ στατιστικοὶ ὑπελόγησαν, ὅτι οἱ ἐξ ἄρχῆς μέχρι σήμερον γεννηθέντες ἀνθρώποι μόνον (πλὴν τῶν κτηνῶν) εἶναι ἔως 36,627,843,273,000,000. Δικαιουμένου τοῦ ἀριθμοῦ τούτου διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τετραγωνικῶν λευγῶν ὅλης τῆς ἐπιφανείας τῶν ἡπείρων τῆς γῆς, ἐξάγεται ὅτι ἡ γῆ ἔφερον ἐπὶ παντὸς μιλίου τετραγωνικοῦ 1,314,622,000 ὄντων ἀνθρωπίνων, τούτεστι 1280 κατοίκους ἐπὶ παντὸς τετραγώνου 38 πήχεων, ἢ τέλος, πέντε ἀνθρώπους ἐφ' ἑκάστου τετραγωνικοῦ ποδός. Ἐκ τοῦ ὡς ἔγγιστα ὀρθοῦ ἐνδοσίμου τούτου προκύπτει ἀναντίρρητος ἀλήθεια, ὅτι ἡ γῆ ἅπασα εἶναι ἀπέραντον τι κοιμητήριον, ὡς οὐδαμοῦ δυνάμεθα νὰ θέσωμεν τὸν πόδα καὶ νὰ μὴ πατήσωμεν χῶμα νεκρῶν. Ἐξέστι νὰ θεωρήσωμεν ἑκάστην ἑκτασιν γῆς ἐκ 38 τετραγωνικῶν πή-

χεων ὡς ἄθροισμα δέκα τάφων σνημμένων, καὶ ὧν ἕκαστος περιέλαβεν 128 πτώματα. Δυνάμεθα δὲ καὶ νὰ εἴπωμεν ὅτι 128 φορὰς ἡ γῆ ἀνεστράφη ἐν παντὶ μέρει ἵνα ἐνταφιάσῃ τοὺς νεκρούς τῆς. Ἡ γῆ ἀπέρχεται εἰς τὴν γῆν.

Ὅσα τῶν στοιχείων ἐπιδέχονται ὁμοίωσιν διὰ τῆς ζωῆς, καὶ εἰσέρχονται εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ζωϊκῶν ὄντων, εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ποσότητα ὠρισμένην, καὶ σχηματίζουσι βάρους τι μὴ δυνάμενον οὔτε ν' αὐξήσῃ ποτε, οὔτε νὰ ἐλαττωθῇ.

Ἐπάρχει ἐπὶ γῆς ὑδωρ μὲν τόσου βάρους, ἀήρ δὲ τόσου, ὀξυγόνον δὲ τόσου, τόσου ὑδρογόνου, καὶ τόσου ἀνθρακικὸν ὀξύ. Ἡ ποσότης αὕτη μένει αἰετοτε ἢ αὐτή. Πᾶν ἄτομον τῆς ὕλης ὑπάρχει ἀφθαρτον. Ἀλλὰ τὰ ζῶντα δὲν ἔχουσι ταύτην τὴν ιδιότητα ταῦτα ἀλλοιοῦνται καὶ ἀλληλοδιαδέχονται. Σήμερον ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς 1,288 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, σωματωθέντων ἐξ ἐνὸς μέρους τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ἄτόμων. Ὅλα τὰ ἄτομα ταῦτα ἐξ ὧν συντίθενται τὰ σήμερον ὑπερχίλια ἑκατομμύρια σωμάτων, θὰ φύγωσιν ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τῆς διαλύσεως τῶν σωμάτων τούτων, καὶ, περιαγόμενα ἐκ νέου ὑπὸ τῆς κυκλοφορίας, τὰ μὲν ἕνα ἀναπνευσθῶσιν, τὰ δὲ θὰ καταποθῶσιν, τὰ δὲ φαγώθωσιν ὑπ' ἄλλων σωμάτων. Οὕτω λοιπὸν, ἀπὸ κτίσεως κόσμου τὰ αὐτὰ ἄτομα τῆς ὕλης εὐρίσκονται ἐνσωματωμένα ἀλλεπαλλήλως εἰς πλείστους ὀργανισμούς. Κατ' ἔτος ἀποθνήσκουσι 33,333,000 ἀνθρωπίνων κτισμάτων, 91,954 καθ' ἑκάστην, ἥτοι 60 κατὰ πᾶν λεπτόν τῆς ὥρας· εἰς ἀνθρώπος κατὰ πᾶν δευτερόλεπτον, ἢ κατὰ πάντα παλμὸν σφυγμοῦ! Τὰ πίπτοντα ταῦτα πτώματα, 92,000 καθ' ἑκάστην ἡμέραν, εἰσέρχονται πάλιν εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῆς ζωῆς.

Καλῶς ἐδραιωθεῖσθε ταύτης τῆς ἀληθείας, ἃς ἐλθόμεν εἰς ὅ,τι προηγουμένως ἐβεβαιώσαμεν· ὅτι δηλαδὴ ἄλλοι πρὸ ἡμῶν ἐφαγον καὶ ἐπῖον ὅ,τι καὶ ἡμεῖς σήμερον τρώγομεν καὶ πίνομεν εἰς πᾶν γεῦμα.

Καὶ ὄντως, ὅχι μόνον τὰ σώματα ἡμῶν συντίθενται ἐξ οὐσιῶν αἵτινες ἀνήκον πρόην εἰς ἄλλα· ὅχι μόνον ἡ ζωὴ ἀνακαινίζεται ἐκ γενεῶν εἰς γενεάς χρησιμοποιοῦσα ἅς αὐτὰς ποσότητας τῆς ὕλης, ἀλλὰ καὶ ζῶντα ἡμῶν ἐπὶ, τὸ σῶμα ἡμῶν δὲν διατηρεῖται τὸ αὐτὸ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς.

Καθ' ἑκάστον δευτερόλεπτον ἀναπνεόμεν ποσὸν τι ἀέρος καθαροῦ, καὶ ἀποπνεόμεν ἴσον ποσὸν ἀέρος ἐφθαρμένου, ἐκφερομένου ἐκ τῶν πνευμονῶν ἡμῶν. Τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀφαίρει ἀπὸ τοῦ ἀέρος τὸν ὅποιον ἀναπνέει κατ' ἔτος 160 ἑκατομμυρίων μέτρων κυβικῶν ὀξυγόνον, ἀντικαθίστων αὐτὸ δι' ἴσου ποσοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Πᾶς ἀνθρώπος ἔχων βάρους 120 λιτρῶν συντίθεται ἐξ 90 λιτρῶν ὕδατος, 12 λιτρῶν ὀξέων, καὶ 18 λιτρῶν διαφόρων οὐσιῶν, ἐν αἷς ἐπικρατεῖ τὸ ὀξυγόνον, τὸ ἄζωτον, ὁ ἀνθράξ, ὁ σίδηρος· διὰ τῆς ἀναπνοῆς λοιπὸν καὶ τῆς τροφῆς ἀλλοιοῦμεν καθ' ἑκάστην τὸ 25^{ον} μέρος τοῦ ὀλικῶν ἡμῶν βάρους. Καθ' ἑκάστην μεταβάλλεται τὸ εἶκος ἢ πέμπτον μέρος τῶν οὐσιῶν ἐξ ὧν συντίθεται τὸ ἡμέτερον σῶμα! Τὸ σῶμα λοιπὸν ἀδιακόπως οὕτως ἀνακαινίζεται, ἐπειδὴ τὰ μόρια τὰ παλαιὰ ἀποβάλλονται, ὡς εἶπεῖν, ὑπὸ τῶν νέων ἀπὸ τῶν ἐντὸς εἰς τὰ ἔξω. Ἐντὸς ἐνὸς μηνός, ἔχομεν ἀνακαινισμένον ὅλον σχεδὸν τὸ σῶμα· δὲν διατηροῦμεν οὐδεμίαν σταγόνα αἵματος, οὐδεμίαν οὐγ-

γίαν τῆς σαρκὸς ἢ τῶν ὀστέων ἅτινα εἴχομεν πρὸ ἐνὸς μηνός.

Ἐνῶ γίνεται εἰς τὸ σῶμα τὸ σὸν ἢ ἀνταλλαγῇ αὕτη, ὁμοίως γίνεται καὶ εἰς τὸ ἐμὸν σῶμα, καὶ εἰς τὸ τοῦ πλησίον μου. Τὴν πνοὴν ἣν ἀπέβαλες εἰς τὸν ἀέρα, ἄλλος τὴν ἀνέπνευσε. Τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, τὸ ὅποιον ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ πνεύμονός σου, ἀπῆλθε νὰ θρέψῃ ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ φυτὸν, ἐκεῖνην ἐκεῖ τὴν σαλάταν, ἐκεῖνην ἐκεῖ τὴν σταφυλὴν, καὶ ἤδη, ἢ μετ' ὀλίγον, ἢ αὐριον, ἢ βραδυτέρον, ἄλλος πάλιν ἕνα ἀναπνεύσῃ αὐτήν, καὶ τότε θὰ συνταύτισθῇ μετ' αὐτῆς ὅπως ὀήποτε. Δὲν εἶναι χρεῖα νὰ περιμένῃ τις τὸ τέλος μιᾶς γενεᾶς ἵνα ἴδῃ ἄτομον τι εἰσελθὸν ἀλλεπαλλήλως εἰς πολλὰ ὀργανικὰ σώματα.

Ἐλθετε τώρα νὰ συλλάβωμεν ἐπ' αὐτοφώρῳ τὴν φύσιν.

Ἄς φέρωμεν εἰς παράδειγμα τοὺς Παρισίους, ὅπου εὐρίσκονται στατιστικαὶ κατὰ πάντα ἀκριβεῖς. Σημειωτέον ἐν πρώτοις, ὅτι περὶ τὴν μεγαλόπολιν ταύτην ὑπάρχει ζώνη ἐκ 300,000 πτωμάτων ἐν καταστάσει σήψεως· λέγομεν δὲ 300,000 καθ' ἑλάχιστον ὄρον, ἐπειδὴ κατ' ἔτος ἐνταφιάζονται ἐνταῦθα 30,000 ἀνθρώπων, καὶ ἀπαιτεῖται δέκα ἐτῶν χρονικὸν διάστημα ὅπως ἐντελῶς διαλυθῇ εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη πᾶν πτώμα. Τῶν πτωμάτων λοιπὸν τούτων μέρος μὲν ἐκδιδράσκει ἐκ τῶν νεκροταφείων ἐν καταστάσει ἀερίου, τὸ ὅποιον ἀναπνεόμεν, ἕτερον δὲ μέρος ἐν κατασταστάσει ὕδατος, τὸ ὅποιον πίνομεν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον περιέρχεται πάλιν εἰς ἡμᾶς βραδυτέρον.

Ἐπειτα· οἱ κάτοικοι τῶν Παρισίων ἀναλίσκουσι κατ' ἔτος ἄρτον μὲν 270 ἑκατομμυρίων χιλιογράμμων (10 χιλιόγραμμα ἰσοβαροῦσι πρὸς 8 ὀκάδας)· τόσον ἄρτον ἠνάλωσαν ἐν ἔτει 1868. Σταθμίσατε τὸ ποσὸν τοῦτο! Πίνουσι δὲ κατ' ἔτος καὶ 400 ἑκατομμυρίων λιτρῶν ποτᾶ· ἐξ ὧν 570 ἑκατομμυρίων λιτρῶν οἴνου·—τόσον εἶναι φίλοινοι οἱ Γάλλοι!— Τρώγουσι δὲ καὶ 150 ἑκατομμυρίων χιλιογράμμων κρέατα, 60 χιλιάδων χιλιογράμμων ταρίχη, 58 χιλιάδων χιλιογράμμων ἰχθύας, καὶ 4 ἑκατομμύρια ὧν. (Τὸ Λονδίνον ἀναλίσκει κατ' ἔτος 80 ἑκατομμυρίων λιτρῶν οἴνουπνεύματα· ὅσα πίνονται ἐν Ἀγγλίᾳ ἠδύνατο νὰ σχηματίσῃσι ποταμὸν πλάτους μὲν 5 μέτρων, βάρους δὲ 3, μήκους δὲ 9 χιλιόμετρον!)

Ποῦ ἀπέρχονται ταῦτα πάντα;

Ὁ 270 ἑκατομμυρίων χιλιογράμμων ἄρτος, τὰ 160 ἑκατομμυρίων χιλιογράμμων ἐδώδιμα, τὰ 120 ἑκατομμυρίων χιλιογράμμων χόρτα, ὀπωρικά, τυρία, ὄσπρια κλπ., καὶ τὰ 400 ἑκατομμυρίων λιτρῶν ποτᾶ διάφορα καὶ οἶνοι, τὰ ἀναλισκόμενα κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν Παρισίων, τὰ μὲν ἐσθιόμενα, τὰ δὲ πινόμενα, διέρχονται διὰ τῶν δύο ἑκατομμυρίων ἀνθρωπίνων σωμάτων ἅτινα ζῶσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Διέρχονται δι' αὐτῶν, παραιτοῦσι τὸ μέρος τὸ συνταυτιζόμενον μετὰ τοῦ αἵματος καὶ μετὰ τοῦ ἀνασχηματισμοῦ τῶν ἰσῶν οἵτινες καταρτίζουσι τὴν σάρκα· ἐξακολουθοῦσιν ἔπειτα τὸν δρόμον των, ὡς ἕκαστος ἡμῶν γινώσκει, καὶ πορεύονται . . . ποῦ; εἰς τοὺς ἀγρούς, ἦτοι εἰς τὰ χωράφια, εἰς τοὺς κήπους, εἰς τὰς ἀμπέλους, εἰς τὸν ἀέρα, εἰς τὰς βροχὰς, καὶ, διηρημένα εἰς μόρια ἀνεπαίσθητα εἰς τὴν ἀφῆν, ἀνεπίδεκτα ἀφῆς, διασκορπίζονται, αὐτὸ μὲν ἔδω, ἐντὸς χυσοῦ τινος ἀστάχυος, τοῦ ὁποίου τὸ ἄλευρον θὰ εἰσελθῇ

κατὰ τὸ ἐπίον ἔτος εἰς τὸ ψωμίον τῆς τραπέζης ἡμῶν· ἐκεῖνο δ' ἐκεῖ εἰς τὴν σταφυλὴν, τῆς ὁποίας ὁ χυμὸς θὰ σφραγισθῇ ἐν Γαλλίᾳ εἰς φιάλας, ὡς τι πολὺτιμον· τὸ δ' ἄλλο ἀλλαχού, ἐν τῷ εὐχύλω ῥοδακίῳ τὸ ὁποῖον θὰ δαγκάσῃσι παρθενικά χεῖλη· τέλος, τὸ ἄλλο, εἰς τὸ ῥόδον τὸ ὁποῖον θὰ σφραγισθῇ περιπαθῶς ἢ στηθική κόρη εἰς ἀναπνοὴν τῶν ἀσθενῶν πνευμόνων τῆς.

Περὶ δὲ τῶν χρησιμοποιουμένων μερῶν τῶν ὅσα πράγματα ἐσθίωμεν, ταῦτα ἀλληλοδιαδέχονται καὶ συνωθοῦνται ἀμοιβαίως, καὶ ἔπειτα ἐκδιδράσκουσι πάλιν ἀλλεπαλλήλως ἐκ τῶν σωμάτων, ἢ διὰ τῆς πνοῆς, ἢ διὰ τῶν περιττωμάτων, ἢ διὰ τῶν ἀθεωρητῶν πόρων τῆς ἐπιδερμίδος· καὶ ταῦτα δὲ ὡσαύτως μεταβαίνουν εἰς ἄλλα ὄντα, εἰς φυτὰ ἢ εἰς ζῶα, ἐξ ὧν πάλιν φέρονται εἰς τὸν στόμαχον ἡμῶν, εἰς τὸν ἀέρα, εἰς τὰ νέφη, εἰς τὰς πηγὰς, εἰς τὰ φρέατα, εἰς τοὺς ποταμούς, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῶν ἐπαναφέρονται εἰς ἡμᾶς καὶ ἐμβαίνουν εἰς ἡμῶν.

Ὡστε, εἴτε διὰ τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν νεκρῶν σωμάτων, εἴτε διὰ τῆς κυκλοφορίας τῆς ὕλης μεταξύ σωμάτων ζώντων, τὸ ἀληθές ἐστὶν ὅτι, κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τῆς ζωῆς ἡμῶν, διατελούμεν σχηματιζόμενοι ἐξ οὐσιῶν αἰτινῶν ἢ ἐνυπῆρχον εἰς πλῆθος ἄλλων κτισμάτων, ὡς ἀνθρώπων, κτηνῶν καὶ φυτῶν. Ὡς τῆς μεγάλης τῶν πλασμάτων ἀδελφότητος! τὸ κρανίον, ἢ κεφαλὴ τοῦ νεκροῦ, ἢ στερημένη σαρκὸς, καὶ τῆς ὁποίας βλέπεις τὸ χαῖνον στόμα καὶ τοὺς γυμνοὺς ὀδόντας, προάγει ῥόδου κάλυκα! Ἡ δυσώδης καὶ ἀφώρητος ἀποφορὰ τοῦ σαββάνου ἀναδίδεται πρὸς τὸ κρινόλευκον βρέφος, τὸ ἐστὶ ἐν τῇ κοιτίδι! Ἡ κωφὴ ἀποσύνθεσις τῶν τάφων καὶ τῶν κοιμητηρίων ἀνασηματίζει τὰ κάλλη ἐκεῖνα τὰ ζωηρότατα καὶ ἐκλυσι-κάτατα τῶν πόθων καὶ τῶν ἐρώτων!

Πρᾶγμα τοῦτο βιολογικὸν ἀρχέγονον, καὶ ὁμῶς οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν προσέχει εἰς αὐτό· ὅλοι φανταζόμεθα ἡρωϊκῶς ὅτι ἔχομεν τὸ σῶμα ἡμῶν ἴδιον· ὅτι οὐδὲν κοινὸν μεταξὺ τοῦ ἡμετέρου σώματος καὶ τοῦ σώματος τοῦ πλησίον· ἐνῶ τούναντίον μεγίστη ἀλλυλεγγύη μᾶς συνδέει μετ' ὅλων τῶν ὄντων τῆς φύσεως. Ὁ Γαριβάλδης πίνει εἰς τὴν νῆσόν του τὸ αἷμα τοῦ πάπα, οὐδὲν περὶ τούτου γινώσκων, ὡς καὶ μεταλαμβάνει ἐκ τῆς κοινωνίας του· τὸ κρῖνον ἀπορροφᾷ ἡρέμα τὰς ἀναθυμιάσεις τῆς φάτνης τοῦ χοίρου· ἢ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, ἴον ὀσφραϊνομένη, ἀναπνέει μετὰ πόθου τὴν τελευταίαν πνοὴν τοῦ κακούργου ὃν ἀπηγχόνησεν ὁ δήμιος.

Θεώμενος τὸ ἀβροφῆδες σῶμα τῆς νέας ταύτης γυναικὸς, καὶ παρατηρῶν μετὰ πόθου τὸν ἀλάβαστρον ὑφ' ὃν ἡ ζωὴ τῆς ἀναπάλλει, καὶ αἰσθανόμενος τὴν γλυκεῖαν ταύτην θαλπρότητα τῆς ἐπιδερμίδος τῆς, καὶ περιεργαζόμενος τὰς ἀποχρώσεις ταύτας, δι' ὧν τὰ χεῖλη ἀποκτῶσι τοῦ ῥόδου τὴν δροσερότητα, δι' ὧν τὰ ὄμματα λαλοῦσι μυστηριώδη γλῶσσαν, δι' ὧν ἡ κόμη, μέλαινα ἢ ξανθὴ, φαίνεται πλήρης γαληνῶν κυματισμῶν, λησμονεῖς ἴσως ν' ἀνατρέξῃς εἰς τὴν αἰτίαν τῶν θελξικαρδίων τούτων ἀποτελεσμάτων, καὶ ἀρκείσαι ἐκ μόνης τῆς ὁρατῆς καὶ ἀπτης πραγματικότητος.

Θαύμασε μᾶλλον ὅτι τὸ τοσοῦτον θελκτικὸν τοῦτο κάλλος ἐσηματίσθη ἐκ τοῦ χόματος τῶν νεκρῶν· ἐξ ἀτόμων, τίς οἶδε πόθεν ἐλθόντων· ἐκ τοῦ πλησιεζέ-ρου κοιμητηρίου· ἐκ τινος κήπου ὃν ἡ κοπρία ἐγονι-

μοποιήσεν· ἐκ τῆς ἀναθυμιάσεως μεθύσου τινός· ἐκ τοῦ πτώματος κτήνου τινός! ! Βεβαίως, δὲν φαίνεται εὐάρεστος ὁ λόγος πρὸς πᾶσαν ὠραίαν τὴν ἀρχὴν ταύτην τῶν θελγῆτρων τῆς· ἀλλὰ θὰ μᾶς συγχαρῆσθαι σκεπτομένη, ὅτι ταῦτα φανερόντες εἰς αὐτὴν, σκοπὸν μόνον ἔχομεν νὰ παραστήσωμεν τὴν τῆς ψυχῆς δύναμιν, ἣτις βοηθουμένη ὑπὸ τῆς ζωικῆς ἀρχῆς, κέκτηται τὸ θαυμάσιον χάρισμα τοῦ νὰ μεταμορφῶνῃ οὕτω πῶς εἰς ἀρμονικὴν ἐνότητα τὰ διάφορα στοιχεῖα ἅτινα ἀπορροφῶμεν διὰ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς τροφῆς.

Ἐκ τῶν ἀναντιρρήτων τούτων ἀληθειῶν προκύπτει εἰς φῶς, ὅτι πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ θεωρῶμεν τὴν φύσιν ὑπὸ ὅλων νέαν ἔποψιν.

Διὰ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς τροφῆς, ἀνακκινίζομεν ἀδιαλείπτως τὴν σάρκα ἡμῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς δὲν ἔχομεν πλέον τὸ αὐτὸ σῶμα·

Εἴμεθα σχηματιζόμενοι ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας τῶν ὄντων ἅτινα ἔζησαν ἐπὶ τῆς γῆς πρὸ ἡμῶν· ὁ ἀήρ ὃν ἀναπνέομεν, τὸ νερὸν ὃ πίνομεν, ἢ τροφὴ ἢ λαμβάνομεν, εἶχον ἤδη ῥοφηθῆ καὶ ὑπ' ἄλλων·

Ἐπομένως, τὰ διάφορα μέρη ἐξ ὧν συντίθεται ἓν ἀνθρώπινον σῶμα, εἶναι ἄθροισμα ἐξ ἄλλων πολλῶν ἀνθρώπων, ἢ ψυχῆ τῶν ὁποίων, ἐάν ποτε ἐπανήρχετο, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εὕρῃ τὰ ἐξ ὧν συνετίθετο τὸ σῶμα αὐτῆς, εἰμὴ διεσκορπισμένα, ἐνησυχολημένα κατὰ θεῖον καὶ ἀνυπέβλητον νόμον εἰς ἄλλας ὑπάρξεις, ἐμψύχους ἢ ἀψύχους, ζώσας ἢ νεκράς·

Παγκόσμιός τις ἀλληλεγγύη συνδέει ὅλα τὰ ὄντα, ἅτινα ὕλικῶς εἶναι ὅλα ἀδελφὰ, ὅλα ἐξαρτῶνται ἐξ ἀλλήλων ἀμοιβαίως. Ἐν δὲ καὶ μόνον ἴδιον ἀγαθὸν κέκτηται ὁ ἀνθρώπος δικαιοῦματι ἀναπαλλοτριώτῃ τὴν αἰδίον αὐτοῦ ψυχὴν, ἣτις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρουσίας ζωῆς συναθροίζει εἰς μίαν οὐσίαν ὀργανικὴν τὰ διάφορα στοιχεῖα ἐξ ὧν σχηματίζεται τὸ μεταστατικὸν καὶ ἐφήμερον σῶμα ἡμῶν.

Μόνον τὸ Εἶναι τὸ προσωπικὸν μένει, τὰ λοιπὰ ὅλα παρέρχονται.

Ἐξ οὗ καθίσταται πρόδηλον καὶ ἀναμφίλεκτον, ὅτι τὸ μόνον καὶ ἀληθινὸν μεγαλεῖον τοῦ ἀνθρώπου συνίσταται εἰς τὴν νοερὰν καὶ ἠθικὴν αὐτοῦ ἀξίαν.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Διὰ τῶν νῦν σιδηροδρόμων καὶ ἀτμοπλῶν δύναται τις νὰ περιέλθῃ τὸν κόσμον ἐντὸς 80 ἡμερῶν, διότι ἀπαιτοῦνται . . . . . ἡμέραι
 ἀπὸ Παρισίων εἰς Νεοβόρακον 11
 ἐκεῖθεν εἰς Σάν Φραγκίσκον (σιδηρόδρομος) 7
 ἐκεῖθεν εἰς Ἰσοχάμαν τῆς Ἰαπωνίας (ἀτμόπλου) 21
 ἐκεῖθεν εἰς Χογκόγκον τῆς Κίνας (ἀτμόπλου) 6
 ἐκεῖθεν εἰς Καλκούταν (ἀτμόπλου) 12
 ἐκεῖθεν εἰς Βομβάην (σιδηρόδρομος) 3
 ἐκεῖθεν εἰς Κάϊρον (ἀτμόπλ. καὶ σιδηρόδρ.) 14
 ἐκεῖθεν εἰς Παρισίους (ὡσαύτως) 6

Ἐν ὅλοις ἡμέραι 80
 Μόνον τὸ μεταξὺ Ἀλλαγαβάδου καὶ Βομβάης διάστημα ὁ ὀδοιπόρος ἀναγκάζεται νὰ διανύσῃ ἀνευ ἀτμοῦ· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐργάζονται σήμερον πρὸς κατασκευὴν σιδηροδρόμου.

Μὲ δαιμονίζει, τρελὸν μὲ καταστήνει!

ΑΣΜΑΤΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

(Ἐποιήθη ὑπὸ Ἰ. Ἰ. Σκυλίτσῃ. Ὁ ἤχος συνετέθη ἐπὶ τούτῳ.)

Εἰς τὰ φελλώδη τῆς Ἰσπανίας ὄρη,
 ἓνα καιρὸν,
 ἔξ' εἰς χωρίον ἀγγελικὴ τις κόρη,
 ἄνθος κορῶν·

κ' εἶχαν νὰ λέγουν, ὁ ἄνεμος ὃν χύνει
 τ' ὄρος Φελλῶν,
 πῶς δαιμονίζει, πῶς πάντα καταστήνει
 τρελόν.

Τὴν καλλονὴν τῆς ἰδῶν τὴν οὐρανίαν,
 τὴν μαγικὴν,
 εἶχε συλλάβει ὁ βασιλεὺς μανίαν
 ἐρωτικὴν.
 Ἀκοῦ πατέρα, ὁ ἄνεμος ὃν χύνει
 τ' ὄρος Φελλῶν,
 τὴν δαιμονίζει, τρελὸν τὸν καταστήνει·
 τρελόν!

Περιοδεύων εἰς τὸ βασιλείον του,
 εἶπε ποτὲ
 πρὸς τὸν ἀνεψιὸν τε καὶ πιεζικὸν του, —
 « Ἀγαπητέ·
 « θέλεις νὰ μάθῃς, ὁ ἄνεμος ὃν χύνει
 » τ' ὄρος Φελλῶν,
 » πῶς δαιμονίζει, τρελὸν πῶς καταστήνει,
 » τρελόν;

» Δι' ἐν τῆς βλέμμα, δι' ἐν μειδιάματι της
» δὲν λέγω, πλὴν
» καὶ διὰ μίαν τρίχ' ἀπὸ τὰ μαλλιά της,
» τρίχα ἀπλὴν . . .
» ἰδοὺ . . . ἀκούεις; ὁ ἀνεμος ὄν ἀνεμος χύνει
» τ' ὄρος Φελλῶν
» Μὲ δαιμονίζει· τρελὸν μὲ καταστήνει·
» τρελόν!

» Ἰμφάντη Ρούη, ἰμφάντη! εἶναι ἄλλο;
» τὸ στέμμ' αὐτὸ . . .
» στέμμα καὶ σκῆπτρον ἀσμένως ἀποβάλλω
» καὶ παραιτῶ.
» Ἀφοῦ, σὲ λέγω, ὁ ἀνεμος ὄν χύνει
» τ' ὄρος Φελλῶν
» μὲ δαιμονίζει· τρελὸν μὲ καταστήνει·
» τρελόν!

(Κατὰ τὸ «l'homme à la carabine» τοῦ V. Hugo.)

Andantino.

Εἰς τὰ φελ- λώ - δη τῆς Ἰ - σπα-νί - ας ὄ - ρη, ἔ - να και -
- ρόν, ἔ - να και - ρόν, ἔξ' εἰς χω - ρί - ον ἀγ - γε - λι-κή τις
κό - ρη, ἀν-θος κο - ρῶν, ἀν - θος κο - ρῶν, κ' εἶ-χαν νὰ
λέ - γουν, ὁ ἄ - νε-μος ὄν χύ - νει τ' ὄρος Φελ- λῶν, πῶς δαιμο -
- νί - ζει, πῶς πάν - τα κα - τα - σή - νει, τρε- λόν, τρε- λόν!

ΔΙΗΓΗΜΑ. --- ΤΟ ΒΑΡΑΘΡΟΝ.

(Ἰδε σελ. 10, 42, 74, 106, 138, 169, 196, καὶ 243.)

Ἡ καταγίγξ ἐβρυγήθη ἐκ νέου, ἔπειτα δὲ κατηνύσθη. Αἱ καταχθόνιοι βοαὶ τοῦ ὄρους ἐκόπασαν, ἡ σελήνη ἐφάνη παμφαῆς, ἡ δὲ χιὼν κατέπιπτεν ἀπαλῶς καὶ σιωπηλῶς.

Ἐκ τοῦ τελευταίου ξενοδοχείου ὁπότεν εἶχον ἀναχωρήσει οἱ δύο ὁδοιπόροι, ἐξῆλθον δύο ἄνδρες ἀκολουθούμενοι ὑπὸ δύο μεγάλων κυνῶν. Οἱ δύο ἄνδρες ἔβλεπον γύρω των μετὰ προσοχῆς, ἔπειτα δὲ ἤγειραν πρὸς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας. Οἱ σκύλακες ἔπαιζον εἰς τὴν χιὼνα.

— Εἰμποροῦμεν τώρα νὰ προχωρήσωμεν, εἶπεν ὁ εἰς τῶν ἀνδρῶν· ἴσως εὐρωμεν τοὺς ὁδοιπόρους εἰς κἀνὲν ἐκ τῶν Καταφυγίων.

Ἐπῆρε δὲ τότε ἕκαστος αὐτῶν καὶ ἔδесен ἐπὶ τῆς

Μάταιοι πόθοι, ἂν καὶ στεναγμοφόροι βασιλικοί! —
« Μεγαλειούτατέ μου », εἶπεν ἡ κόρη,
« πέρν' ἀπ' ἐκεῖ·
» δὲν εἶσαι δένδρον, ὁ ἀνεμος ' ποῦ χύνει
» τ' ὄρος Φελλῶν
» νὰ δαιμονίξῃ, τρελὸν νὰ καταστήνῃ,
» τρελόν. »

Ὅταν ἡ Δάφνη ἦρε τὸν Αἰγείρον της,
ἔτη πολλὰ
ἔξῃσ' εὐδαίμων, ν' ἀκού' εἰς τ' ὄνειρόν της,
καὶ νὰ γελά, —
« Ἐξύπνα, Δάφνη! ὁ ἀνεμος ' ποῦ χύνει
» τ' ὄρος Φελλῶν
» μὲ δαιμονίξῃ· τρελὸν μὲ καταστήνει·
» τρελόν! »

ράχως του ἐν καλάθιον, ἔλαβεν ἀναγεῖρας μίαν βακτηρίαν ἔχουσαν ἀκμὴν σιδηρᾶν, ἐτύλιξε περὶ τὸν βραχίονά του σχοινίον μακρὸν μετὰ βρόχου εἰς τὴν ἄκραν πρὸς ἐτοιμὴν σύνδεσιν ἀμφοτέρων, καὶ ἀνεχώρησαν.

Αἰφνιδίως οἱ σκύλακες διέκοψαν τὰ ἄλματά των, ἀνέτειναν πρὸς τὸν ἀέρα τὴν ῥινά των, καὶ ἤρχισαν νὰ ὑλακτώσιν δι' ὅλης των τῆς φωνῆς.

Τότε οἱ κύριοι των ἐστάθησαν· οἱ σκύλακες ἐστρέφοντο περὶ αὐτούς. Ἄνθρωποι καὶ κτήνη ἐβλέποντο μετὰξὺ των μετὰ ἴσης νοημοσύνης.

— Λοιπὸν, εἶπεν οἱ δύο ἄνδρες πρὸς τοὺς σκύλακας, τρέξτε! σῶστε! . . .

Ἀλλὰ τὰ ζῶα, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ἔφυγον πρὸς τὰ ὀπίσω, πηδῶντα μετὰ ὑλακίων ἄλλου εἶδους, βαθυτέρων καὶ φαιδρωτέρων . . . Καὶ ἄλλους ἄρ' ἔγε ὁδοιπόρους εἶδον οἱ σκύλακες; . . .

Οἱ δύο ἄνδρες ἔμειναν ἀποροῦντες, ἀτενίζοντες ἐν σιωπῇ μακρὰν αὐτῶν, πρὸς τὴν χιὼνα, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης.

— Παράδοξον! εἶπον· παράδοξον! . . . ἄλλοι δύο ἀπεγνωσμένοι ὁδοιπόροι! Τίς τοὺς ἐφώτισε νὰ ἐξέλθουν μετ' αὐτὸν τὸν καιρὸν εἰς τὰ βουνά! . . . Εἶναι ζένοι . . . καὶ ἐξ αὐτῶν ὁ ἕνας εἶναι γυνή.

Οἱ σκύλακες ἐκράτουν διὰ τοῦ στόματός του ἕκαστος τὰ κράσπεδα τῆς ἐσθῆτος τῆς γυναικὸς, αὕτη δ' ἐθώπευεν ἀπαλῶς τὴν κεφαλὴν ἀμφοτέρων. Ἀνέβαινε δὲ διὰ τῆς χιὼνος μετὰ βήματος δηλοῦντος ὅτι ἦτο συνειθισμένη εἰς τὰ χινοσκέπασα βουνά· ἀλλ' ὁ μετ' αὐτῆς σωματώδης ἄνθρωπος ἐφαινετο κεκοπιασμένος, καὶ μὲν ἄλλῃ κατῴρθων νὰ προχωρῆ ἑναγωνίως.

— Καλοῖ μου ὄδηγοι, εἶπεν ἡ νεάνις, καλοῖ φίλοι τῶν ὁδοιπόρων, εἶμαι συμπατριώτις σας. Ἦλθαμεν νὰ ζητήσωμεν δύο νέους, οἵτινες ἐπέρασαν σήμερον τὸ πρωτὶ τὴν κλεισφωρίαν, καὶ ἔπρεπε νὰ φθάσουν πρὸς τὸ ἔσπερας εἰς τὸ ξενοδοχείόν σας.

— Ἦλθαν, κυρία, ἦλθαν.

— Ἦλθαν; Δόξα τῷ Θεῷ! ἀνέκραζεν ἡ νεάνις· ὦ, δόξα τῷ Θεῷ!

— Ἦλθαν, ἀλλὰ δυστυχῶς πάλιν ἀνεχώρησαν μετ' ὀλίγον, καὶ ἴσα δι' αὐτοὺς ἐκέχηκαμεν, νὰ τοὺς ζητοῦμεν· ἀλλ' ἠναγκάστημεν ν' ἀφίσωμεν πρῶτον νὰ περάσῃ ἡ καταγίγξ.

— Σὰς παρακαλῶ, καλοῖ μου ἄνθρωποι, εἶπεν ἡ κόρη, νὰ ἔλθω μαζί σας κ' ἐγώ. Ὁ εἰς ἐκ τῶν ὁδοιπόρων μοῦ εἶναι σύζυγος, καὶ πολὺ δι' αὐτὸν ἀνησυχῶ! Δὲν εἶμαι κουρασμένη· παρατηρεῖτε . . . ἐγεννήθην χωρική, καὶ, ἂν θέλετε, θὰ σὰς δεῖξω ὅτι εἰσεύρω νὰ δεθῶ μετὰ τὰ σχοινία σας. Μή σας μέλη και εἶμαι γενναία. Ἀφίσετε νὰ σὰς ἀκολουθήσω, καὶ ἂν συνέβη κακόν τι εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἀναζητῶ, θὰ τὸν ἀνακαλύψῃ ἡ πρὸς αὐτὸν ἀγάπη μου. Γονυκλινωσὶς σὰς ἱκετεύω, καλοῖ μου, ἀγαθοῖ μου ὄδηγοι. Σὰς παρακαλῶ, διὰ τὴν ἀγάπην τὴν ὁποῖαν εἶχαν καὶ αἱ μητέρες σας πρὸς ἐκείνους τῶν ὁποίων εἴσθε υἱοί.

Οἱ δύο ὄδηγοι ἔλαβον οἶκτον πρὸς τὴν γυναῖκα ταύτην.

— Τέλος πάντων, εἶπον, ἰδοὺ αὕτη ἀληθῶς γνωρίζει τοὺς δρόμους τοῦ βουνοῦ, ἀφοῦ ἠμπόρεσε νὰ ἔλθῃ ἕως ἐδῶ ὡς ἐκ θαύματος . . . Διὰ σὰς, κυρία, ὑπάγει καλὰ, προσέθησαν δεικνύοντες εἰς αὐτὴν τὸν συνοδοιπόρον της, — ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος ἐκεῖ . . .

— Ζῶη! σὲ παρακαλῶ, Ζῶη μου! εἶπεν ἡ Μαργαρίττη ἀγγλιστί· μείνε σὺ εἰς αὐτὴν ἐκεῖ τὴν οἰκίαν, καὶ περιμένετέ μας νὰ ἐπιστρέψωμεν.

— Νὰ ἤξευρα ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο σας ἐξέφρασε πρῶτος τὴν γνώμην αὐτὴν, ἀπεκρίθη ὁ Ζῶης βλέψας πρὸς τοὺς δύο ὄδηγους διὰ λοξοῦ βλέμματος, μὰ τὴν ζῶην μου! θὰ τοῦ ταῖς ἔβρεχα καλαῖς, καὶ θὰ τοῦ ἐδίδα ἔπειτα καὶ ὅσον θὰ ἐχρειάζετο διὰ νὰ πληρώσῃ τὸν ἱατρόν του. Ὅχι, δεσποσύνη, ὄχι· δὲν γίνεται νὰ σὰς ἀφήσω, ἐνὸς ἐχὼ δυνάμεις νὰ σὰς ἀκολουθῶ, καὶ ἂν ἤξευρα πῶς θ' ἀποθάνω . . .

Ἦτο ἀνάγκη νὰ μὴ χάνωσι καιρὸν, ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἤγγιζεν εἰς τὴν δύσιν της, οἱ δὲ σκύλακες ἐφαινοῦτο ἀνήσυχτοι. Οἱ δύο ὄδηγοι ἔσπευσαν νὰ λάβωσι μίαν ἀπόφασιν. Ἐλαβον ἄλλο σχοινίον, μακρότερον ἐκείνου δι' οὗ ἦσαν συνδεδεμένοι, καὶ οὕτως ἐσχηματίστη ἡ λεγομένη ἄλυσος· αὐτῶν μὲν τῶν δύο προπορευομέ-

των, τῆς δὲ Μαργαρίττης καὶ τοῦ Ζῶη ἀκολουθούτων, κατηνύθησαν ὅλοι πρὸς τὸ Καταφυγίον.

Ἡ ἀπόστασις ὑπῆρχε μικρά· μετὰξὺ τῶν πέντε Καταφυγίων καὶ τοῦ ξενοδοχείου μάλιστα ἐξετείνετο ἡμίσεια λεύγη· ἀλλ' αἱ ἀτραποὶ ἦσαν σκεπασμένοι ὑπὸ τῆς χιὼνος. Ἀφίχθησαν ὁμοῦ ταχέως εἰς τὸ σπήλαιον ὅπου ὁ Βενδάλ καὶ ὁ Ὀβερράιζερ εἶχον εὖρε καταφυγήν. Καὶ ἦσαν μὲν τὰ ἴχνη των ἐξηλειμμένα ὑπὸ τῆς περιδινίσεως τῆς χιὼνος, ἀλλ' οἱ θαυμασιοὶ σκύλακες, τρέχοντες τῆδε κἀκεῖσε, ἐφαινοῦτο ὁσφραϊνόμενοι αὐτά. Σταθέντες εἰς τὴν εἴσοδον ὅπου ἡ χιὼν ἦτο βαθυτέρα, οἱ σκύλακες ἐσείστησαν καὶ ἤρχισαν νὰ περιστρέφονται, ὡσανεὶ παριστῶντες ὅτι εὕρισκοντο εἰς ἀμφιβολίαν.

Γινώσκοντες οἱ ὄδηγοι ὅτι τὸ μέγα βάραθρον ἐκεῖνο πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐστηρίζοντο ἀριστερόθεν· ἀφοῦ δ' ἐπροχώρησαν ὀλίγον, εἶδον ὅτι ὁ εἰς τὸν σκυλάκων ἤρχισε νὰ σκάπτῃ τὴν χιὼνα. Προχωρεῖ εἰς τῶν ὀδηγῶν πρὸς τὰ ἐκεῖ, παρατηρεῖ μὴ τις ὁδοιπόρος εὕρισκτο ἐκεῖ θαμμένος, καὶ βάλλει φωνὴν ἀλγεινὴν . . . Εἶδεν ἐντὸς τῆς χιὼνος αἵματα.

Ὁ ἕτερος σκύλαξ παρετήρει μετὰ προσοχῆς τὸ χεῖλος τοῦ βάραθρου, ταυῶν τοὺς πόδας του καὶ τρέμων ὄλος, ὁ δὲ πρῶτος ἐπανήλθεν ἐπὶ τῶν αἱμάτων, καὶ τότε ἤρχισαν ἀμφοτέροι νὰ τρέχωσιν ὠρυσόμενοι· ὡς ἀπὸ κοινῆς δὲ συμπνοίας ἐστάθησαν πάλιν ἔπειτα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ χάσματος, βάλλοντες παρατεταμένως ὑλακὰς.

— Ἄνθρωπος κεῖται πεσμένος εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ τοῦ χάσματος, ἀνέκραζεν ἡ Μαργαρίττη.

— Κ' ἐγὼ νομίζω, εἶπεν ὁ πρῶτος ὄδηγός· μείνετε σεῖς ὀπίσω, καὶ ἀφήσετε νὰ προχωρήσω ἐγὼ νὰ ἰδῶ.

Ὁ ἕτερος ὄδηγός ἠναψε δύο λαμπάδας, τὰς ὁποίας εἶχε φέρει ἐντὸς τοῦ καλάθου του· καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἔλαβε τὴν μίαν, ἡ δὲ Μαργαρίττη τὴν ἄλλην. Παρετήρησαν μετὰ πάσης προσοχῆς, προφυλάττοντες τὸ φῶς τῶν λαμπάδων ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἐντὸς τῶν χειρῶν των· ἀλλὰ δυστυχῶς τῆς σελήνης ἡ ἀίγλη ἠλάττωνε τὴν δύναμιν τοῦ φωτὸς τῶν λαμπάδων.

Τὴν σιωπὴν ἣτις ἐπεκράτει διετάρραζεν ὀδυνηρὰ τῆς Μαργαρίττης φωνή· — Θεέ μου, Θεέ μου! ἀνέκραζεν ἡ νεάνις . . . Ἐκεῖ, κάτω, κάτω . . . εἰς τὴν ὄχθην τοῦ χειμάζου, μὲ φαίνεται ὅτι διακρίνω σχῆμά τι ὡσαν ἀνθρώπινον . . . Ἰδῆτε, ἐκεῖ ὅπου σχηματίζει ὁ πάγος ὡς ἓνα τοῦρον . . . Βλέπετε;

— Ναι, ναί . . .

— Ἐκεῖ, εἰς τὸν πάγον ἐπάνω . . . κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἀπὸ τὴν θέσιν ὅπου στέκονται οἱ σκύλοι.

Ὅλους κατέλαβε πάλιν σιωπὴ μετὰ φρίκης. Ἡ Μαργαρίττη ἀπεσπᾶσθη ἀπὸ τοῦ σχοινίου.

— Τὰ καλάθια . . . καταβιάσατε τὰ καλάθια, ἀνέκραζεν ἡ Μαργαρίττη. Μόνον αὐτὰ τὰ δύο σχοινία ἔχετε;

— Μόνον αὐτὰ, ἀπεκρίθη ὁ ὄδηγός· ἀλλ' εἰς τὸ ξενοδοχείον . . .

— Κα· ἀρά γε νὰ ζῆ; . . . Καί, ἕως νὰ ὑπάγῃ τις εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ, ἂν ἀποθάνῃ; . . . Σὰς παρακαλῶ, καλοῖ μου ἄνθρωποι, σὰς παρακαλῶ . . . ἰδοὺ, ἰδῆτέ με· ἰδῆτε τὰς χεῖράς μου, καί, ἂν τρέμουν, κρατήσετέ με διὰ τῆς βίας· ἀλλ' ἂν δὲν τρέμουν, βοηθήσετέ με νὰ σώσω τὸν ἀνθρωπὸν μου, τὸν ἄνδρα μου! . . .

"Ελεγε, και συγχρόνως ἔδανε τὸ ἐν ἐκ τῶν σχοινίων περὶ τὴν ὄσφυν τῆς καὶ τοὺς βραχίονας· ἔπειτα συνέδεσε τὴν ἄλλην ἄκραν μετὰ τῆς μιάς ἄκρας τοῦ ἄλλου σχοινίου· ἀφοῦ δὲ τὸ ἐπάτησε πλησίον τοῦ κόμβου καὶ τὸ ἔσυρε, διὰ νὰ συσφιγθῇ ὁ κόμβος· καλῶς, ἔδειξε τὸν κόμβον εἰς τοὺς ὀδηγούς, διὰ νὰ τὸν συσφιγξῶσι καὶ αὐτοί.

— Θεὸν ἔχει μέσα της! ἔλεγεν ὁ εἰς ὀδηγὸς πρὸς τὸν ἄλλον.

— Δι' ἀγάπην Θεοῦ! νὰ τὸν σώσωμεν, ἔκραζε μετὰ σπαρχαμοῦ καρδιάς ἡ Μαργαρίττη· ἐγὼ, ὡς εὐλαφροτέρα, ἐγὼ πρέπει νὰ καταβῶ. Δότε με τὴν ῥακὴν· δότε με καὶ τὸ κρασί νὰ καταβῶ . . . καὶ ἀφοῦ καταβῶ, τότε τρέχει ἕνας σας εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ζητεῖ καὶ ἄλλο σχοινί, δυνατώτερον. Ὅταν θὰ με τὸ ρίψετε ἀπ' ἐπάνω . . . Ἴδῃτε αὐτό· τὸ ἔδεσα καλὰ τριγύρω μου; . . . Στοχάζεσθε ὅτι θὰ δυνθῶ νὰ τὸ δέσω καὶ πέραξ τοῦ σώματος τοῦ ἀκατέκτα στερεά; Νεκρὸν ἢ ζῶντα θὰ τὸ ἀναδιβάσω, ἢ κ' ἐγὼ θ' ἀποθάνω ἐκεῖ, πλησίον του. Αὐτός . . . εἶναι ἡ ζωὴ μου αὐτός . . . Τί ἄλλο θέλετε νὰ σὰς εἰπῶ; Εἶναι αὐτός ἡ ζωὴ μου!

Οἱ ὀδηγοὶ ἐστράφησαν πρὸς τὸν συνοδοιπόρον τῆς παραδόξου ταύτης κόρης. Ὁ Ζῶης ἔκειτο εἰς τὴν χιόνα λειπόθυμος.

— Καταβάσατέ με, καταβάσατέ με, ἀνέκραζεν ἡ Μαργαρίττη λαβοῦσα δύο μικρὰς ληκύθους ἐκ λευκοσιδήρου τὰς ὁποίας εἶχε φέρει, καὶ δέσασα αὐτάς τριγύρω της, — ἢ ἄλλως θὰ ζητήσω νὰ καταβῶ μόνη μου, καὶ ἂν γίνω ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους τρίμματα. Εἶμαι κ' ἐγὼ χωρική· καὶ οὔτε φοβοῦμαι, οὔτε με ζαλιζει ὁ κρημνός· εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου εἶναι μηδὲν ὁ κίνδυνος. Καταβάσατέ με, σὰς παρακαλῶ, καταβάσατέ με!

— Ἀλλὰ, κυρία, τώρα ἐκεῖνος θὰ ἴναι ἡ νεκρὸς, ἢ θὰ ψυχομαχῇ, καὶ ἂν δὲν ἀπέθανε.

— Θὰ ψυχομαχῇ! Θεέ μου, θὰ ψυχομαχῇ! . . . Δι' αὐτὸ λοιπὸν, διὰ τοὺς οἰκτιρμούς τοῦ Θεοῦ, θέλω νὰ τὸν ἰδῶ, νὰ τὸν προσφάσω! Ν' ἀποθέσω τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐπάνω μου. Καταβάσατέ με . . . Ἐγὼ μόνη μου θὰ καταβῶ.

Τέλος τὴν εἰσήκουσαν. Λαβόντες δὲ πᾶσαν δυνατὴν προφύλαξιν, τὴν ἐκράτησαν κρεμασθεῖσαν εἰς τὸ χάος ἐκεῖνο, καὶ, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀφίνοντας τὸ σχοινίον, ἐστάθησαν ὅτε τὴν ἤκουσαν ἀναδοῆσασαν ἐκ τοῦ βυθοῦ,

— Ἐπάτησα! . . .

— Εἶναι τῶνόντι ἐκεῖνος; . . . Ζῆ; . . . ἀνέκραζαν ἄνωθεν τοῦ βραβῆρου οἱ δύο ὀδηγοί.

— Ἐκεῖνος εἶναι, ἐκεῖνος! Δὲν αἰσθάνεται . . . δὲν ἀκούει· ἀλλ' ἡ καρδιά του ἀκόμη κτυπᾷ. Ναι, κτυπᾷ! . . .

— Ποῦ κεῖται πεσμένος;

— Ἐπάνω εἰς ἕνα πάγον μυτερόν . . . Κόμμετε, κόμμετε γρήγορα ὅ, τι ἐμπορεῖτε! ὦ! ἂν ἀποθάνω ἐδῶ, ἀποθαίνω εὐχαριστημένη.

Ἐτρέξε τότε ὁ εἰς τῶν ὀδηγῶν, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν σκυλάκων, ὁ δ' ἄλλος ἐπῆξε τὰς λαμπαδάς εἰς τὴν χιόνα καὶ ἐνησχολήθη νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν πτωχὸν Ζῶην εἰς τὰς αἰσθήσεις του. Ἀφοῦ τὸν ἔτριψεν ἰκανὴν ὥραν διὰ τῆς χιόνος, καὶ τὸν ἐπότισεν ὀλίγην ῥακὴν, τὸν εἶδε συνερχόμενον· ἀλλ' ἦτο ὡς ἐμβρόντητος καὶ ἠγνόει ποῦ εὕρισκτο.

Ἄπανελθὼν δὲ ὁ ὀδηγὸς πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ βραβῆρου, — Κάμε καρδιά! ἀνέκραξε· κάμε καρδιά! Τώρα θὰ ἔλθουν . . . Πῶς εἶσαι; . . . Πῶς εἶναι;

— Ἡ καρδιά του ἐξακολουθεῖ νὰ κτυπᾷ . . . Προσπαθῶ νὰ τὸν θερμάνω εἰς τὰς ἀγκάλας μου . . . Δὲν φοβοῦμαι· μὴ σας μελῆ περί τούτου.

Ἡ σελήνη ἤδη ἔδυσεν ὀπισθεν τῶν ὑψηλῶν κορυφῶν, καὶ τὴν ἔρημον καὶ τὸ βράβηρον κατεκάλυψε τὸ σκότος. Ὁ ὀδηγὸς ἔβαλε πάλιν πρὸς τὸ βῆθος τοῦ κρημοῦ φωνὴν ἐλπίδος· — Πῶς εἶσαι; ἐκεῖνος πῶς εἶναι; Ἐρχονται . . .

Καὶ ἡ αὐτὴ περιαλήγῃς φωνὴ ἀνεδόθη ἀπὸ τοῦ βυθοῦ τῶν πάγων, ὅπου ἔκειτο ἡ Μαργαρίττη μετὰ τοῦ μνηστῆρός της.

— Ἐξακολουθεῖ ἡ καρδιά του νὰ κτυπᾷ.

Τέλος, αἱ ὑλακαὶ τῶν σκυλάκων, μακρυνόντι φῶς ἐπὶ τῆς χιόνος διαχυνόμενον, ἀνήγγειλον τὴν προσέγγισιν τῶν βοηθημάτων. Εἰκοσι ἄνδρες, φανάρια, λαμπάδες, μία κλίνη φορητὴ, σχοινία, σκεπάσματα, ξύλα ὅπως ἀναφθὴ μεγάλη πυρᾶ, ὅλα ἤρχοντο συγχρόνως. Οἱ σκύλακες ἔτρεχον πρὸς τοὺς ἄνδρας, ὄρωμον πρὸς τὸ βράβηρον, καὶ ἐπανήρχοντο οἰονεὶ παρακαλοῦντες καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν γλῶσσάν των νὰ ἐπισπεύσῃ τὰς βοηθείας.

Πάλιν κατέβη πρὸς τὸ βῆθος ἡ σωτήριος φωνή· — Ὅλα ἔτοιμα, χάρις τῷ Θεῷ! . . . Πῶς εἶσαι; Ζῆ; . . .

Ἡ δὲ κόρη ἀπὸ τοῦ βυθοῦ ἀπαντῶσα, — Ἐχώσθημεν, εἶπεν, ἐντὸς τῆς χιόνος, καὶ τὸ ψῆχος καταντᾷ ἀφόρητον. Δὲν αἰσθάνομαι πλέον νὰ κτυπᾷ ἡ καρδιά του. Μὴ καταβῆ ἄλλος, διότι τὸ βῆθος καὶ μόνων τῶν δύο σωμάτων μας θὰ ἴναι ἤδη πολὺ. Ἀφήσατε τὸ σχοινί νὰ καταβῇ.

Ἀνήφθη ἐν τούτοις ἡ πυρᾶ, καὶ τὰ χεῖλη τοῦ βραβῆρου ἐφωτισθήσαν πανταχόσε ὑπὸ τῶν φαναρίων καὶ τῶν λαμπάδων· κατεβιδάσθη δὲ καὶ τὸ σχοινίον. Ἡ γενναία κόρη διεκρίνετο τώρα εἰς τὸ βῆθος ἐκεῖνο περιδένουσα τὸ σχοινίον διὰ παγωμένον δακτύλων περὶ τὸ ἀκίνητον σῶμα τοῦ μνηστῆρός της.

Καὶ φωνὴ ἠκούσθη κάτωθεν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νεκρικῆς σιγῆς ὅλων,

— Σύρετε σιγά.

Καὶ αὐτὴ μὲν ἔμεινε κάτω, ἡ δὲ ἔκεινου τὸ σῶμα ἤρετο μετέωρον.

Οὐδεὶς ἔβαλε φωνὴν χαρᾶς ὅτε τὸ σῶμα τοῦτο ἀπετέθη εἰς τὴν φορητὴν κλίνην. Καὶ οἱ μὲν τῶν περιεζώτων ἐνησχολήθησαν εἰς θεραπείαν αὐτοῦ, οἱ δ' ἄλλοι κατεβίβασαν ἐκ νέου τὸ σχοινίον.

Ἄνεδόθη καὶ τὸ ἔσχατον ἡ φωνὴ ἐκ τοῦ βῆθους· — Σύρετε!

Αὐτὴν ὅτε ἀνεῖλκυσαν καὶ συνέλαβον, ὅλοι ἀνέδωσαν εἰς τὴν ἠχὴ τῶν ὀρέων χαρμοσύνους κραυγᾶς. Ἐκλαυον, ἠγαλλίστουσαν τὸν Θεόν, ἠσπάζοντο τοὺς πόδας της καὶ τὰ φορέματά της· οἱ σκύλακες ἐκίνουν τὴν οὐράν των καὶ τῆς ἔλειχον τοὺς κατεφυγμένους δακτύλους.

Μόλις ἀναβᾶσα, ἔτρεξε πρὸς τὴν κλίνην, καὶ πεσοῦσα ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ μελλονόμενου της, ἐπέθεσεν ἀμφοτέρας τὰς ὠραίας χεῖράς της ἐπὶ τῆς περιφιλῆτου καρδιάς, ἥτις πλέον δὲν εἶχε παλμούς.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.—ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ.

Νῦν ἡ σκηνὴ μεταφέρεται εἰς Νεοκάστέλλον· θάλλει δὲ ἀπρίλιος μῆν· καὶ ὁ μὲν εὐάρεστος τόπος ὅπου εἰσάγομεν τὸν ἀναγνώστην εἶναι ἐν συμβολαιογραφεῖον, ὁ δ' εὐάρεστος ἄνθρωπος ὃν εὕρισκόμεν ἐντὸς αὐτοῦ εἶναι ὁ συμβολαιογράφος αὐτός, ὠραίος γέρον, ῥοδοκόκκινος, ὁ πρώτιστος τῶν συμβολαιογράφων τοῦ Νεοκαστέλλου, ὁ πασίγνωστος εἰς ὅλον τὸν νομὸν ἐκεῖνον κύριος Οὐάκτιος, ἀνὴρ δημοτικώτατος, διὰ τε τὸ ἐπαγγέλμα καὶ διὰ τὰς προσωπικὰς αὐτοῦ ἀρετάς. Ἐπειδὴ ἐγένετο χρήσιμος εἰς ὅλους, καὶ ἐπειδὴ πολλὰς εἶχεν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἰδιοτροπίας περιέργους, ἔμαθον αὐτὸν καὶ τὰ παιδία τῆς τερπηγῆς ταύτης ἑλβετικῆς πόλεως. Ὁ μακρὸς ἐπενδύτης του καὶ ὁ μέλας σκούφος του ἀνεγράψαν μεταξύ τῶν ἐγγυῶνων θεσμῶν ὄχι ὀλιγωτέραν δὲ φήμην εἶχε καὶ ἡ ταμβάκοθήκη του, δι' ἣν πολλοὶ ἐφρόνουν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην ἄλλη μεγαλητέρα αὐτῆς.

Ἄλλ' εἰς τὸ αὐτὸ συμβολαιογραφεῖον εὕρισκεται καὶ ἄλλός τις ἄνθρωπος, ἦττον εὐάρεστος οὗτος τοῦ Οὐάκτιου· ὁ Ὄβερράιζερ.

Ἀπειγε τοῦ νὰ ὁμοιάξῃ τὸ γραφεῖον τοῦ ἀγαθοῦ Οὐάκτιου μὲ τὸ σοβαρὸν ἐκεῖνο τοῦ ἀγγλοῦ συμβολαιογράφου, τὸν ὅποιον ἐγνωρίσαμεν ἐν Λονδίῳ· τοῦτο ἦτο κατά τι χωρικόν. Ἐκειτο πρὸς τὸ βῆθος αὐλῆς τινος φαιδρᾶς, καθαρίου, καὶ ἡ θύρα του ἠνοιγετο ἐπὶ τερπνοῦ κηπαρίου πλήρους ἀνθῶν. Αἶγες ἐβλαστοφάγον παρὰ τὴν θύραν ταύτην, καὶ μία δάμαλις ἔξοσκε τόσον πλησίον τῆς οἰκίας, ὥς ἐδύνατο τὸ ἡμερον ζῶον, δέκα ἢ δώδεκα ἐτι βήματα ἂν ἐπροχώρει, νὰ κάμη συντροφίαν εἰς τὸ καλὸν γερόντιον.

Τὸ γραφεῖον τοῦ Οὐάκτιου ἦτο μικρόν, φωτεινὸν καὶ ὅλον βερενικωμένον· ἦσαν γύρω σανιδωμένοι οἱ τοίχοί του· τὸ παραθύρον του ἐκοσμεῖτο ἄλλοτε μὲν ὑπὸ ἐρίδων, ἄλλοτε δὲ ὑπὸ ἡλιοτροπιῶν, καὶ ἄλλοτε ὑπ' ἄλλων ἀνθέων, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἑνιαυτοῦ. Αἱ μέλισσαι του ἐδόμθουν περιπτάμεναι καθ' ὅλον τὸ θέρος, εἰσερχόμεναι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς παραθύρου καὶ ἐξερχόμεναι ἀπὸ τοῦ ἑτέρου, ὡς ἂν ἤθελον νὰ ἐκμυζήσωσι μέλι καὶ ἐκ τοῦ γλυκέος χαρακτῆρος τοῦ γέροντος. Ἐκ διαλειμμάτων μέγα τι μουσικὸν κιβώτιον, ἐπὶ τῆς ἐστίας κείμενον, ἤχει ἀποσπάσματα μελοδραμάτων εὐφρόσυνα· ἂν δὲ συνέβαινε νὰ ἔλθῃ πελάτης τις κατὰ τὴν ζιγμὴν ἐκείνην, διέκοπτεν ὁ γέρον τὴν μουσικὴν συνέχων τὴν μηχανὴν της· αἶμα δὲ πάλιν ἀνεχώρει ὁ πελάτης, ἐπανέφερε τὸν διακοπέντα ἦχον εἰς τὸ ἄρμονικόν ὄργανον.

— Αἶ! τώρα, τέκνον, ὑπομονή, ὑπομονή! εἶπεν ὁ Οὐάκτιος θωπεύων πατρικῶς τὰ γόνατα τοῦ Ὄβερράιζερ. Πλησίον μου τώρα, εἰς τὸ γραφεῖόν μου, θ' ἀρχίσῃς νέαν ζωὴν, καὶ τοῦτο ἀπὸ τῆς αὔριον.

Μελανοφορῶν ὁ Ὄβερράιζερ, ταπεινὸς τὸ ἦθος καὶ πειθήνιος, ἔφερεν ἐπὶ τῆς καρδιάς του τὴν μίαν τῶν χειρῶν, δι' ἣς ἐκράτει λευκὸν μανδύλιον. — Ἐδῶ ἐγκείται, κύριέ μου, εἶπεν, ἡ εὐγνωμοσύνη μου, ἀλλὰ δὲν εὕρισκω λέξεις ἰκανὰς ὥς νὰ σὰς ἐκφράσω αὐτήν.

— Πᾶ, πᾶ, πᾶ! ἀφες τώρα τὴν εὐγνωμοσύνην κατὰ μέρος, ἀπήντησεν ὁ Οὐάκτιος. Ἐγὼ δὲν ἀντέχω ὅταν βλέπω ἕνα ἄνθρωπον νὰ τὸν κατατρέχουν. Σὲ εἶδα πάσχοντα, φυσικῶ τῷ λόγῳ λοιπὸν ἔπειτα πρὸς σὲ τὴν χεῖρά μου. Δὲν ἐγῆρασα δὲ καὶ τόσον, ὥς νὰ μὴ

ἐνθυμοῦμαι τοὺς νεαροὺς μου χρόνους. Εἰξεύρεις, τέκνον, ὅτι ὁ πατήρ σου μ' ἔφερε τὸν πρῶτον πελάτην μου; Ἐπρόκειτο περὶ ἡμίσεος στρέμματος γῆς, ἥτις ποτὲ δὲν εἶχε δόσει σταφυλῆν. Βλέπω λοιπὸν σήμερον τὸν υἱὸν του· γίνεται νὰ μὴ τῷ γίνω χρήσιμος; Καλὰ λέγω; Ἄν λέγω καλὰ, δός με τὴν ἀδειαν ν' ἀνταμείψω τὴν ῥητορικὴν μου διὰ μίας λήψεως ταμβάκου.

Ἦθελον εἶναι ὁμοίωσις τοῦ ἀγαθοῦ Οὐάκτιου, ὁ Ὄβερράιζερ ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμούς, ὡς αἰσθανόμενος ὅτι οὔτε ν' ἀνέστη πρὸς τὸν τιμίον ἄνθρωπον τοῦτον ὑπῆρχεν ἀξίως.

— Μίαν ἀκόμη χάριν θὰ σὰς παρακαλέσω, εἶπε. Μὴ πρὸς ἐμὲ φέρεσθε ὑπὸ γενναίων ὀρμῶν ψυχῆς. Σεῖς μέχρι τοῦδε ἀμυδρῶς μόνον ἐγνωρίσατε εἰς ποῖαν εὕρισκομαι θέσιν. Πρὶν λοιπὸν μὲ προσλάβετε εἰς τὸ γραφεῖόν σας, παρακαλῶ ν' ἀκούσετε ὅλους τοὺς ὑπερῆμοι λόγους, καλῶς καὶ τοὺς κατ' ἐμοῦ, διότι ἐπιθυμῶ εἶμι μόνον ἡ ἀγαθὴ σας ψυχῆ, ἀλλὰ καὶ ἡ ὀρθὴ κρίσις σας ν' ἀκούσῃ τὰ δίκαιά μου. Ἀ! κύριέ μου· βεβαιώθητε ὅτι δύναμαι νὰ ἐγείρω τὸ μέτωπον ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν μου καθαρὸν· δύναμαι ν' ἀνακτήσω ὑπόληψιν ἐπὶ τῶν ἐρειπίων ἐκείνης τῆς ὁποίας ποτὲ εἶχα καὶ μου ἀφῆρσαν! . . .

— Ἀς γίνῃ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου, εἶπεν ὁ Οὐάκτιος. Ἐχεις εὐγλωττίαν, τέκνον. Μίαν ἡμέραν θὰ γίνῃς καλὸς δικηγόρος.

— Δὲν ἔχει λεπτομερείας ἡ θλιβερά μου ὑπόθεσις πολλὰς, ἐξηκολούθησεν ὁ δολοφόνος· τὰ δεινά μου ἤρχισαν μετὰ τὸν κακότεχον θάνατον τοῦ τελευταίου συνοδοιπόρου μου, τοῦ δυστυχῆ μου καὶ λίαν ἠγαπημένου φίλου κυρίου Βενδάλ.

— Βενδάλ . . . εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος. Τῶνόντι, τὸ ὄνομα τοῦτο ἤκουσα πολλάκις κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας. Εἶναι ὁ δυστυχῆς ἐκεῖνος Ἀγγλος, ὅστις ἐθανάτωθη κρημνισθεὶς εἰς τὸ Σιμπλόνιον ὄρος, ὅτε συγχρόνως εἶχες πληρωθῆ καὶ σὺ, τέκνον, καθὼς μαρτυροῦσι τοῦτο αἱ δύο σου οὐλαί· ἡ μία εἰς τὸν λαίμῳ, καὶ ἡ ἄλλη εἰς τὴν παρεῖάν σου.

— Εἶχα πληρωθῆ διὰ τοῦ ἰδίου μου τοῦ μαχαίριου, εἶπεν ὁ Ὄβερράιζερ ἀπτόμενος τῶν ἀπαισίων σημείων τούτων, τρανῶς μαρτυρούντων τὴν φρικὰν παλὴν ἣν καλῶς γινώσκωμεν.

— Ναι, διὰ τοῦ ἰδίου σου τοῦ μαχαίριου, ἀγωνιζόμενος νὰ σώσῃς τὸν φίλον σου, προσέθεσεν ὁ γέρον συμβολαιογράφος. — Καλὰ, πολὺ καλὰ . . . Παραδόξον! δὲν εἰξέυρω πῶς μ' ἐφάνη ὅτι εἶχα πελάτην τινὰ ὁ ὅποιος ὠνομάζετο Βενδάλ.

— Κύριέ μου, αὐτὸς ὁ κόσμος εἶναι τόσον μικρὸς εἶπεν ὁ φονεὺς.

Ἀλλὰ καὶ ἐσημείωσεν ἐνταῦθ' κατὰ νοῦν, ὅτι ὁ Οὐάκτιος εἶχε ποτὲ πελάτην τινὰ οὕτως ὀνομαζόμενον.

— Σὰς ἔλεγα λοιπὸν, ἐπανέλαβεν, ὅτι μετὰ θύνατον τοῦ μακαρίτου συνοδοιπόρου μου ἤρχισαν τὰ δεινά μου. Μετέβην εἰς Μεδιόλανον, ὅπου ὁ Δεφρεσνιέρος καὶ οἱ συνέταιροί του μὲ ὑπεδέχθησαν ψυχρότατα. Μετ' ὀλίγον δὲ καὶ μὲ ἀπέβαλαν ἀπὸ τοῦ καταστήματός των. Διατί; Δὲν ἠθέλησαν νὰ με εἰπρὸν τὸν λόγον. Ἐρωτῶ τοὺς κυρίους αὐτούς, μὴ πρόκειται τι κατὰ τῆς τιμῆς μου; Δὲν μὲν δίδουν κάμμιαν ἀπόκρισιν. Ποίας ἀποδείξεις εἶχαν ἐναντίον μου; Τοὺς ἐρωτῶ· πάλιν σιωποῦν. Τέλος τοὺς λέγω, ἤγγον τί πρέπει νὰ στοχασθῶ περὶ τούτου. Τότε δὲ μόλις ἀπεκρίθησαν, ὁ κύριος Ὄβερράιζερ εἶν' ἐλεύθερος νὰ

στοχασθῆ περὶ τούτου ὅ,τι ἀγαπᾷ· οἱ στοχασμοὶ του εἶναι πρὸς τοὺς Δεφρεσνιέρον καὶ Συντροφίαν ἀδιάρροιοι.» Ὅρισατε ἀποκρίσεις!

—Ὅρισατε ἀποκρίσεις! ἐπανάλαβεν ὁ γέρον συμβολαιογράφος. Καὶ συγχρονῶς ἐπῆρεν ἀφθόνως ἐκ τοῦ ταμβάκου του.

—Ἦγουν εἶναι αὐταὶ ἀποκρίσεις;

—Ὅχι βέβαια, εἶπεν ὁ Οὐάκτιος. Τὸ κατάστημα τῶν κυρίων Δεφρεσνιέρου καὶ Συντροφίας εἶναι εἰς τὴν πόλιν ταύτην εὐπόληκτον, ἀναμφιβόλως, ἀξιόσεβασον... ἀλλὰ τὸ κατάστημα τῶν κυρίων Δεφρεσνιέρου καὶ Συντροφίας δὲν ἔχει κανέν δικαίωμα νὰ καταστρέφῃ ἐνὸς ἀνθρώπου τὴν ὑπόληψιν. Ἄν ἔλεγον μίαν κατηγορίαν, θὰ ἴδωσάνοι ν' ἀπολογηθῆς; ἀλλὰ τί ν' ἀπολογηθῆς τις πρὸς ἀνθρώπους οὔτινες δὲν λέγουσι τίποτε;

—Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ ἐδικόν μου τὸ παράπονον. Εὖγε! δι' ἐνός καὶ μόνου λόγου ἐδώσατε τὸν ὅρισμόν τῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν μ' ἔφεραν. Καὶ ἂν αὐτὸ τὸ δυστύχημα ἦτο τοῦλάχιστον τὸ μόνον!... Ἄλλὰ γινώσκετε καὶ τὰς ἄλλας συνεπειὰς του... .

Ὁ γέρον ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν συμπαθῶς. —Βέβαια, εἶπεν· ἡ κόρη ἐκείνη ἢ συγγενὴς σου, τῆς ὁποίας εἶσαι κηδεμὼν, ἠγέρθη τώρα καὶ αὐτὴ ἐναντίον σου.

—Ἠγέρθη λέγετε!... πολὺ ἡπίαν λέξιν θέλετε νὰ μεταχειρισθῆτε. Συνέλαβε πρὸς ἐμέ φρίκην! Ἐγὼ πλέον δὲν τὴν ἐξουσιάζω ὑπῆγε πλησίον τῆς κυρίας Δὸρ, πλησίον τοῦ ἀγγλοῦ δικηγόρου ἐκείνου, τοῦ κυρίου Βίντρη, ὅστις εἶδετε τί ἀποκρίνεται εἰς τὰς ἐνστάσεις ἡμῶν, προσκαλούντων τὴν Μαργαρίττην νὰ ἔλθῃ ὑπακούουσα... Ὅτι ματαίως κοπιᾶζομεν.

—Ναὶ, προσέθεσεν ὁ συμβολαιογράφος ἐγειρών τὴν πλατεῖάν του ταμβακοθήκην, ἵνα ζητήσῃ ἔγγραφόν τι ὑπ' αὐτήν. —Καὶ γράφει πρὸς τοὺτοισ ὁ κύριος Βίντρη, ὅτι θὰ ἔλθῃ ἀντ' ἐκείνης νὰ συνομιλήσῃ μ' ἐμέ.

—Γράφει καὶ αὐτό; ἀνέκραξεν ὁ Ὀβερράκιζερ. Καὶ δηλαδὴ πῶς; Δὲν εἶναι ἐννομα τὰ δικαιώματά μου;

—Αἴ! ὅλοι, βέβαια, ὅλοι, ἐξαιρουμένων τῶν ἐγκληματιῶν, ἔχομεν τὰ ἐννομα δικαιώματά μας.

—Καὶ τί! μήπως ἐγὼ τάχα εἶμαι ἐγκληματίας; ἠρώτησεν ὁ φονεύς μετὰ βλοσυρότητος.

—Κάνεις δὲν λέγει τοῦτο· καὶ, παιδί μου, θὰ ἔκαμνες καλὰ ἂν ἐτηρεῖσο ὀλίγον τι μετριοπαθέστερος εἰς τὰς θλίψεις σου. Ἄν τὸ κατάστημα Δεφρεσνιέρου ἐδίδεν ἀπλὴν τινὰ ὑπόνοιαν κατηγορίας, ὅτι ἐπραξές τι... ὦ! τότε θὰ ἐβλέπαμεν τίνι τρόπῳ θὰ ἐφερόμεθα πρὸς αὐτό.

Ἐγὼ δ' ἔλεγε ταῦτα ὁ γέρον συμβολαιογράφος, διεβίβασε τὴν σύντομον ἐπιστολὴν τοῦ Βίντρη πρὸς τὸν Ὀβερράκιζερ, ὅστις ἀναγνώσας τὴν ἀπέδωσεν εἰς τὸν γέροντα.

—Ἄφοῦ, εἶπεν, ὁ ἀγγλὸς αὐτὸς νομικὸς σὰς ἀναγγέλλει, ὅτι θὰ ἔλθῃ νὰ συνομιλήσῃ, βέβαια ἔχει σκοπὸν ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἐπὶ τῆς Μαργαρίττης ἐξουσίαν σου.

—Στοχάζεσαι;

—Εἶμαι ὑπερβέβαιος· τὸν γνωρίζω. Εἶναι ἄνθρωπος ἰσχυρογνώμων καὶ σρεψόδικος. Ἄλλ' εἰπῆτέ μοι, κύριε· δύναται νὰ διαφιλονεικηθῆ ἡ ἐξουσία μου, ἐνὸς ἢ ἡ κόρη αὐτὴ εἶναι ἀνήλιξ;

—Οὐδὲλως.

—Λοιπὸν ἐπιμένω εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐξου-

σίας ταύτης. Θὰ τὴν ὑποχρέωσω νὰ ὑποταχθῆ εἰς αὐτήν!... Ἄλλὰ καὶ ταύτην ἀκόμη τὴν ικανοποίησιν, προσέθεσεν ὁ Ὀβερράκιζερ μεταξὺ ἀπὸ τῆς ἀναγκητικῆς εἰς τὴν πραότητα καὶ εὐπειθειαν, —θὰ χρεωστώ εἰς σὰς, ὁ ὁποῖος εὐηρεστήθητε νὰ λάβετε μετὰ τῆς ἐμπιστοσύνης ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας ἓνα ἄνθρωπον οὕτω σκληρῶς ἐξυβριζόμενον.

—Αὐτὰ εἶναι περιττὰ, ἐπεῖπεν ὁ γέρον συμβολαιογράφος· πλέον μὴ τὰ ἀναφέρῃς· καὶ οὔτε εὐχαριστιῶν πρὸς ἐμέ ἔχεις χρεῖαν. Αὐριοῦν τὸ πρῶν ἐν εὐρεθῆς ἐδῶ, πρὶν ἔλθῃ ὁ ἕτερος γραμματεὺς, μεταξὺ τῆς ἐβδόμης καὶ ὀγδόης ὥρας. Ἐὰ μ' εὐρῆς εἰς τοῦτο ἐδῶ τὸ δωμάτιον, διὰ νὰ σὲ βάλω ἐγὼ αὐτὸς εἰς τὴν σειρὰν τῆς ἐργασίας. Ἦώρα δέ, πάγινε ἀπ' ἐδῶ, πάγινε ἀπ' ἐδῶ! Ἐγὼ νὰ γράψω ἐπιστολάς· δὲν θέλω, δὲν ἔχω καιρὸν ν' ἀκούσω ἄλλον λόγον.

Ἀπολυθεὶς μετὰ τοιαύτης φιλικῆς βιαιότητος, ὁ Ὀβερράκιζερ οὐδὲλως δυσηρεστήθη ἐξ αὐτῆς, ὡς δηλούσης μάλιστα τὴν πρὸς αὐτὸν εὐμενὴ διάθεσιν τοῦ Οὐάκτιου· ἀλλ' ἐξεληθὼν, ἀνεπόλει τὸν λόγον αὐτοῦ ἐκεῖνον, ὅτι ἔλαβε κατὰ καιρὸν πελάτην τινὰ ὀνομαζόμενον Βενδάλ.

—Ποῖος νὰ ἦτο ἀρὰ γε αὐτὸς ὁ Βενδάλ! ἔλεγε κατὰ νοῦν, καθήσας εἰς ἐδῶλιόν τι τοῦ κηπαρίου. Ἐγὼ τὴν Ἀγγλίαν ἐγνώρισα ἤδη ἀρκετὰ· αὐτὸ τὸ ὄνομα ἐκεῖ εἶναι σπάνιον. Πρὸ ἐκείνου, δὲν ἀπάντησα κανένα ἄλλον φέροντα αὐτό... .

Καὶ ἀκουσίως ἐρρίψεν ὀπίσω ἐν βλέμμα ὑπεράνω τοῦ ὄμου του.

—Εἶναι ἀράγε ὁ κόσμος τόσον μικρὸς τῶνόντι, ὥστε οὔτε μετὰ θάνατόν του νὰ μὴ δύναμαι ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπ' αὐτοῦ; Εἰς τὰς τελευταίας στιγμάς του ἐξωμολογήειτο, ὅτι μοὶ ἐπρόδιδο τὸ μυτικὸν ἄλλου τινός, καὶ τοῦτου τελευτήσαντος... ἀνθρώπου ὅστις κατεῖχε περιουσίαν μὴ ἀνήκουσαν εἰς αὐτόν... καὶ μ' ἔλεγε νὰ συλλογισθῶ. Τί νὰ συλλογισθῶ! Μ' ἔλεγε ν' ἀπομακρυνθῶ ὀλίγον, διὰ νὰ μὲ ἰδῆ καλῆτερον, καὶ κατὰ τὸ ἐνθυμηθῆ βλέπων με κατὰ πρόσωπον!... Ἐκ τοῦ προσώπου μου λοιπὸν θὰ ἐνθυμείτο;... Ἐμὲ λοιπὸν ἐνδιέφερον ἢ ἀκατανόητος αὐτὴ ἐξωμολογήσις του; Πολὺ καλὰ ἐνθυμοῦμαι ὅτι μ' εἶπεν αὐτοῦς τοὺς λόγους... τοὺς ἀκούω ἀκόμη ἠχοῦντας εἰς τὰ ὦτά μου... Καὶ ἂν τώρα τοὺς παραβάλλω μὲ ὅσα μ' εἶχεν εἰπεῖ πρὸ ὀλίγου καὶ ὁ εὐθὺς αὐτὸς γέρον συμβολαιογράφος... Ὡ! ἂν αὐτὸ ἦτο, καὶ τί καλῆτερον!... νὰ λάβω μίαν περιουσίαν, καὶ ἐνταῦθ' ν' ἀμαυρωθῆ ἐκείνου ἢ ὑπόληψις! Διατί τῶνόντι κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Βασιλίας, ἐπέμενε νὰ τὸν εἰπῶ τὰς παιδικὰς ἀναμνήσεις μου; Βέβαια εἶχε κάποιαν αἰτίαν!... .

Διετέλει σκεπτόμενος ταῦτα, ὅτε τὰ δύο μέγιστα τῶν προβάτων τοῦ Οὐάκτιου, δύο κριοὶ, ἦλθον καὶ τὸν ἐκεράτισαν, ὡσανεὶ ἐκδικούμενα διὰ τὸ ἀσεβὲς ἐπιθετὸν τὸ ὁποῖον ἀπέδωκεν εἰς τὸν κύριόν των. Ὑπεχώρησε λοιπὸν ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν τούτων, καὶ ἀπῆλθε πρὸς περίπατον εἰς τὴν λίμνην, μόνος, ἔχων τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ ὅλος βυθισμένος εἰς τὰς σκέψεις του.

Τὴν ἐπιούσαν, παρουσιάσθη εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον μετὰ τῆς ἐβδόμης καὶ ὀγδόης ὥρας πρωϊνῆς. Ἐκεῖ εὗρε τὸν Οὐάκτιον περιμένοντα αὐτόν καὶ τακτο-

ποιούντα ἔγγραφα τὰ ὁποῖα χθὲς εἶχει λάβει. Ὁ γέρον δι' ὀλίγων τινῶν λέξεων ἀπλουστᾶτων ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν σειρὰν τῶν συνήθων ἐργασιῶν τοῦ συμβολαιογραφείου καὶ τῶν χρεῶν ἄτινα ἀνετίθεντο εἰς αὐτόν. Ἦτο δὲ ὥρα ὀγδὴ πλὴν πέντε λεπτῶν, ὅτε ἠγέρθη τὸ ἀγαθὸν γερόντιον, λέγων εἰς τὸν νέον αὐτοῦ γραμματεῖα, ὅτι πρὸς τὸ παρὸν δὲν εἶχεν ἄλλας νὰ τῷ δώσῃ ὀδηγίας.

—Θέλω τώρα, προσέθεσε, νὰ σὲ δεῖξω καὶ τὰ τῆς οἰκίας· ἀλλὰ στάσου πρῶτον νὰ φυλάξω αὐτὰ τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἔλαβα ἐκ τοῦ διοικητηρίου, καὶ χρεωστώ νὰ τὰ βάλω εἰς ἀσφαλὲς μέρος.

Ὁ Ὀβερράκιζερ ἐπέστησεν ὅλην τὴν προσοχὴν του, ἐπειδὴ ἔμελλε νὰ ἰδῆ ποῦ ἐφύλαττεν ὁ προϊστάμενός του τὰ ἰδιαίτερα τὰ ἔγγραφα.

—Δὲν εἴμπορῶ νὰ σὰς ἀπαλλάξω αὐτοῦ τοῦ κόπου; εἶπε πρὸς τὸν Οὐάκτιον. Εἰπῆτέ μοι ποῦ, καὶ δότε με ἐγὼ νὰ τὰ βάλω καθ' ἡν τάξιν θέλετε.

Ὁ συμβολαιογράφος ἐμειδίασεν. Ἐκλείσε τὸν χαρτοφύλακα ἐνθα περιείχοντο τὰ πολυτίμα ἔγγραφα ταῦτα, καὶ τὸν ἐνεχείρισεν εἰς τὸν νέον γραμματεῖα του.

—Δοκίμασε! τῷ εἶπεν· ὅλα τὰ σπουδαῖα ἔγγραφα μου εἶναι ἐκεῖ μέσα!... .

Καὶ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου του πρὸς τὸ βάθος τοῦ γραφείου βαρεῖαν τινὰ θύραν ξυλίνην, ἐκ δρυός, ἐσπαρμένην ὑπὸ κεφαλῶν μεγάλων καρφίων. Ὁ Ὀβερράκιζερ ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν φέρον τὸν χαρτοφύλακα· ἀλλὰ παρατήρησας, εἶδεν ἐν ἀπορίᾳ ὅτι ἡ θύρα αὕτη, ἔξωθεν τοῦλάχιστον οὐδένα τρόπον εἶχε ν' ἀνοιχθῆ. Οὔτε κρίκον, οὔτε λαβὴν τινὰ, οὔτε κλειθρον, καὶ οὔτε κλειθρίαν.

—Θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλην θύραν τὸ δωμάτιον, εἶπεν.

—Ὅχι, καμμίαν ἄλλην, ἀπεκρίθη ὁ γέρον. Ζήτησε.

—Λοιπὸν κανέν παραθύρον.

—Ναὶ, ἀλλὰ κτιομένον διὰ πλινθῶν ὀπτῶν. Ἡ μόνη εἴσοδος εἶναι δι' αὐτῆς τῆς θύρας· ἀλλ' ἀνοιξέ την... Δὲν εἴμπορεῖς! ἀνέκραξεν ὁ γέρον θριαμβευτικῶς. Δόσε λοιπὸν τώρα ἀκρόασιν, καὶ εἰπέ με ἂν ἐντὸς τῆς θύρας ἀκούης τι νὰ κτυπᾷ.

Ὁ Ὀβερράκιζερ ἠκρόασθη καὶ ὠπισθοπόρῃσεν ἐκπληκτος.

—Ἄ! εἶπεν, εἰζεύρω τί εἶναι. Ἦκουσα περὶ τούτου ὅτε ἐμαθήτενα πλησίον ἐνός ὠρολογοποιοῦ. Λοιπὸν κατέρωθε τέλος πάντων, ὡς φαίνεται, ὁ Περρὶνος τὸ περιβόητον ἐκεῖνο ἀσφαλτικὸν ὠρολόγιον, καὶ τὸ ἠγοράσατε σεις;

—Ἐγὼ τὸ ἠγόρασα, ναὶ, τέκνον. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀσφαλτικὸν ὠρολόγιον περὶ τοῦ ὁποῖου ἠκουσες. Καὶ γελοῦν! ὅλοι ἐδῶ γελοῦν διὰ τὰς παιδαριώδεις, ὡς λέγουσιν, ὀρέξεις τοῦ γέροντος Οὐάκτιου. Ἄφες νὰ γελοῦν! Οὐχ ἦττον εἶναι βέβαιον ὅτι ὅλοι τοῦ κόσμου οἱ κλέπται ἂν ἐλθόν, δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ μοὺ ἀφαιρέσουν τὰ κλειδιά μου. Σὲ λέγω, φέρε κριοὺς, φέρε καταπέλτας ὅσους θέλῃς· βάλε, ἂν θέλῃς, ἓνα βαρέλι πυρόκονιν καὶ δόσε φωτιά· αὐτὴ ἡ θύρα οὔτε θὰ διασεισθῆ. Ὁ μικρὸς μου φύλαξ ὁ ἐντὸς αὐτῆς, ὁ μικρὸς μου φίλος αὐτὸς τὸν ὁποῖον ἀκούεις καὶ κάμνει, Τίξ, Τίξ, μόνον ἐμὲ ὑπακούει, ὅταν τὸν εἰπῶ, « ἀνοιξέ ! » Αὕτη ἢ βαρυτάτη, ὡς βλέπεις, θύρα εἰς ἄλλον κανένα δὲν ὑπακούει, εἰμὴ εἰς τὸν Τίξ, Τίξ· αὐτὸς δὲ ὁ μικρὸς ὁ Τίξ Τίξ, εἰς ἄλλον κανένα δὲν ὑπακούει, εἰμὴ εἰς ἐμέ καὶ μόνον... καὶ ἰδοὺ τί ἐπενόησεν ὁ ξανα-

μωραμένος αὐτὸς γέρον Οὐάκτιος, διὰ νὰ βάλουν εἰς τὸ κρασί των νερόν ὅλοι οἱ κλέπται τῆς χριστιανωσύνης. Σὲ ἤρесе;

—Δύναμαι νὰ ἰδῶ τὸ ὠρολόγιον αὐτὸ εἰς κίνησιν; ἠρώτησεν ὁ γραμματεὺς. —Μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὴν περιέργειάν μου. Γινώσκετε ὅτι ἄλλοτε ποτε εἶχα φήμην ἐπιτηδείου ἐργάτου ὠρολογοποιοῦ.

—Ναὶ, θὰ τὸ ἰδῆς εἰς κίνησιν, ἀπεκρίθη ὁ Οὐάκτιος. Τώρα τί ὥρα εἶναι;... Ὁκτὼ πλὴν λεπτοῦ. Προσοχῆ! Μετὰ ἐν λεπτόν, θὰ ἰδῆς τὴν θύραν ν' ἀνοιξῆ μόνη της.

Μετὰ ἐν λεπτόν, ἡσυχῶς, βραδέως, ἀθουρῶς, καὶ ὡς ὑπὸ ἀοράτου χειρὸς προσωπομένη, ἡ θύρα ἠνοιχθη, καὶ δι' αὐτῆς ἐφάνη σκοτεινὸν τι δωμάτιον. Τούτου οἱ τρεῖς τοῖχοι εἶχον ἄνωθεν ἕως κάτω θέσεις διὰ σαβίλων, καὶ ἐπὶ τῶν θέσεων ἔκειντο κατὰ τάξιν μικρὰ κιβώτια ξύλινα, φέροντα ὅλα διὰ γραμμάτων χρωματισμένων καὶ φαντασιωδῶν ὀνόματα· τὰ τῶν πελατῶν τοῦ συμβολαιογράφου. Ὁ Οὐάκτιος ἦναψεν ἐν κηρίον.

—Τώρα θὰ σὲ δεῖξω τὸ ὠρολόγιον, εἶπεν ὑπερηφάνως πῶς· εἴμπορῶ νὰ καυχηθῶ ὅτι ἔχω τὸ περιεργότατον τῶν τοιούτων πραγμάτων τῆς Εὐρώπης... καὶ σημείωσε ὅτι δὲν τὸ δεικνύω εἰς τὸν καθένα. Ἐπειδὴ εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ καλοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου ἀνδρός, τοῦ πατρός σου, κάμνω διὰ σὲ ἐξαιρέσιν. Παρατήρησε ἐκεῖ ἐπάνω, δεξιά, πρὸς τὴν θύραν.

—Βλέπω ἐν ὠρολόγιον σύνθησι! εἶπεν ὁ γραμματεὺς. Ἄ, ὄχι! μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι ἔχει ἓνα μόνον ὠροδείκτην.

—Αὐτὸ, τέκνον, τὸ ὠρολόγιον σὺ τὸ λέγεις σύνθησι· ἀλλὰ δὲν εἶναι σύνθησι. Αὐτὸς ὁ ὠροδείκτης, μόνος τῶνόντι, σρέφεται γύρω τῶν ὠρῶν· ἀλλ' ὅπου τὸν βάλω ἐγὼ, διὰ τῆς χειρὸς μου, διορίζεται ἡ ὥρα καθ' ἡν ἡ θύρα χρεωσθεῖ ν' ἀνοιχθῆ, καθὼς εἶδες, μόνη της. Βλέπεις ὁ δείκτης εἶναι ἐπάνω εἰς τὰς ὀκτώ. Εἶδες λοιπὸν ὅτι θύρα ἠνοιχθη ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὀγδὴν ὥραν.

—Καὶ ἄπαξ μόνον τοῦ ἡμερονυκτίου ἀνοίγεται, ἢ καὶ πολλάκις ἂν θελήσῃ τις;

—Ἄν θελήσῃ τις! Οἷοςδήποτε ἄλλος πλὴν ἐμοῦ ἂν θελήσῃ, ὁ φίλος μου ὁ Τίξ, Τίξ δὲν ὑπακούει· ἐγὼ ὅμως ἂν θελήσω, ἀνοίγει ὡς ἄν τὸν προστάξω... Ἀρκεῖ ἐγὼ νὰ τὸν προστάξω. Παρατήρησε ἐκεῖ ὑπὸ τὸν δίσκον τῶν ὠρῶν· βλέπεις αὐτὸ τὸ χαλύβδινον ἡμικύκλιον, τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ εἰς τὸν τοῖχον; Ἐκεῖ εὐρίσκειται βελόνη τις ὀνομαζομένη γνώμων· ὁ γνώμων λοιπὸν στρέφεται γύρω τοῦ δίσκου τῶν ὠρῶν, καθὼς ἐγὼ θελήσω, διὰ τοῦ δακτύλου μου. Παρατήρησε ἐπὶ τοῦ ἡμικυκλίου τοὺς ἀριθμοὺς ὑπὸ τῶν ὁποίων ὀδηγοῦμαι. Ὁ ἀριθμὸς 1 σημαίνει ὅτι ὁ φίλος μου ὁ Τίξ, Τίξ πρέπει ν' ἀνοίξῃ ἄπαξ μόνον ἐντὸς τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὠρῶν· ὁ ἀριθμὸς 2 σημαίνει ὅτι πρέπει ν' ἀνοίξῃ δὶς, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι τέλους. Καθ' ἐκάστην πρωΐαν θέτω τὸν γνώμονα ὅπου εἶναι χρεῖα, ἀφοῦ ἀναγνώσω τὰς ἐπιστολάς ὅσας ἔλαβα, καὶ μάθω πῶς ἐργασίαν θὰ ἔχω εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας. Θέλεις τώρα νὰ ἰδῆς πῶς θὰ τὸν θέσω; Ἰδοῦ... ποῖαν ἡμέραν ἔχομεν σήμερον;... Τετάρτην τῆς ἐβδομάδος. Σήμερον θὰ γίνῃ δημοσιὰ ὀπλασκία τῆς καραμπίνας· ἐργασίαν δὲν ἔχω πολλήν· μέχρι τῆς τρίτης ὥρας μετὰ μεσημβρίαν θὰ δυνηθῶμεν νὰ κλείσωμεν τὸ γραφεῖον.

«Ὅς κλείσωμεν λοιπὸν πρῶτον τὸν χαρτοφύλακα μετὰ τῶν ἐγγράφων τοῦ διοικητηρίου . . . Ἴδου αὐτὸ ἔγινε! Στοχάζομαι ὅτι δὲν εἶναι χρεῖα νὰ ἐνοχλήσωμεν τὸν Τικ, Τικ ἕως αὐριον τὸ πρωῖ, εἰς τὰς ὀκτώ ὥρας. Φέρω λοιπὸν τὸν γνώμονα ὀπίσω μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 1, καὶ κλείω τὴν θύραν, καὶ πρὶν σημάνη αὐριον ἡ ὀγδοῇ τῆς πρωῖας, ἂν δυνῆθῃ ἄνθρωπος νὰ τὴν ἀνοίξῃ, θὰ τὸν εἰπῶ μέγαν ἦρωα.

Ὁ Ὁβερράιζερ ἐμειδίασεν. Εἶδε τὸ ἀσθενὲς μέρος τῆς τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ γέροντος συμβολαιογράφου θαυματομένης ἐφευρέσεως· ἔγνω πῶς ἠδύνατο τὸ ὀρολόγιον τοῦτο νὰ προδώσῃ τὸν Οὐάκτιον, παραδίδον τὰ ἐγγράφα του εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ γραμματέως του.

— Κύριε Οὐάκτιε! ἀνέκραξε καθ' ἣν στιγμὴν ὁ συμβολαιογράφος ἔσυρε τὴν θύραν ἵνα τὴν κλείσῃ· μ' ἐφάνη ὅτι κατὰ ἐσάλυσε μεταξὺ τῶν θηκῶν ὅπου ἔχετε τὰ ἐγγράφα.

Ὁ γέρον ἐστράφη ἵνα παρατηρήσῃ.

Ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς, ὁ ταχύχειρ Ὁβερράιζερ ἐπρόφρασε νὰ προσωθήσῃ τὸν γνώμονα ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 1 εἰς τὸν ἀριθμὸν 2· οὕτω δὲ, ἂν ὁ γέρον δὲν διέκρινε τὴν μεταβολὴν ταύτην, ἡ θύρα ἐμελλε ν' ἀνοιχθῇ κατὰ τὴν ὀγδοὴν ἑσπερινὴν ὥραν.

— Δὲν βλέπω νὰ σαλεύῃ τίποτε, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος· ἴσως τὸ φῶς ἔκαμῃ τινὰ παλμὸν ὅταν ἠνοιξεν ἡ θύρα, καὶ σ' ἐφάνη ὅτι κάποια θήκη ἐσάλυσε· ἢ εἴμπορεῖ καὶ κάμμια πεταλοῦδα νὰ πτερυγίσῃ μεταξὺ τῶν μυστηρίων τοῦ γέροντος νομικοῦ . . . Ἄλλ' ἀκούω τὸν συναδελφόν σου, τὸν ἄλλον γραμματέα, καὶ ἤλθεν εἰς τὸ γραφεῖον. Ἔργον λοιπὸν, ἔργον! Σήμερον, τέκνον, θὰ βάλῃς τὸν πρῶτον θεμέλιον λίθον τῆς νέας τύχης σου.

Προσώθησε δὲ τὸν νέον ἔξω τοῦ σκοτεινοῦ δωματίου, καὶ πρὶν ἡ σβῆσις τὸ κηρίον του, ρίψας τελευταῖόν τι φιλόστοργον πρὸς τὸ ὀρολόγιόν του βλέμμα (μὴ διακρίναν τὴν μετάθεσιν τοῦ γνώμονος), ἔκλεισε τὴν δρυῖνην θύραν ὀπίσω του.

Κατὰ τὴν τρίτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν, τὸ γραφεῖον ἦτο κλειστόν. Ὁ Οὐάκτιος, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἀπῆλθον εἰς τὴν ὄπλασιαν. Ἄλλ' ὁ Ὁβερράιζερ προσεποιήθη ὅτι δὲν εἶχε διαθέσιν νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν δημοσίαν ταύτην πανήγυριν· οὕτω δὲ ἀπῆλθε καὶ πλεόν δὲν τὸν εἶδε κἀνεὶς. Ὑπέθεσαν ὅτι ἐπορεύθη εἰς ἐρημικὸν τινὰ περίπατον.

Μόλις ἀνεχώρησαν ὅλοι ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ, ἐνδοθεν ἱματιοθήκης τινὸς ὑψηλῆς, κειμένης εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον, ἐξῆλθεν ὁ Ὁβερράιζερ· καὶ πρῶτον μὲν ἠνοιξεν ἐν τῶν παραθύρων καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι ἠδύνατο νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ἐκ τοῦ κήπου, ἔπειτα δ' ἐκῆθησεν εἰς τὴν θρονίδα τοῦ γέροντος προϊσταμένου του. Ἐπρεπε νὰ περιμείνῃ πέντε ὥρας.

Ἐνησχόλησε τὸν καιρὸν ὡς ἠδύνατο, ὅτ' ἐμὲν ἀναγινώσκων βιβλία καὶ ἐφημερίδας, ὅτ' ἐμὲν περιπατῶν καὶ σκεπτόμενος, ἕως οὗ ἔδυσεν ὁ ἥλιος. Ἐκλείσει δὲ τότε τὸ παράθυρον ἐπιμελῶς πρὶν ἡ ἀνάψῃ φῶς, καὶ ὅτε ἠγγισεν ἡ ὥρα, ἐξέφερε τὸ ὀρολόγιόν του καὶ τὸ ἐκράτησε βλέπων εἰς αὐτὸ καὶ παραδοκῶν τὴν κίνησιν τῆς δρυῖνης θύρας.

Τὴν ὀγδοὴν ὥραν, ἡσυχως, βραδέως, ἀθουρώως καὶ ὡς ὑπ' ἀοράτου χειρὸς προσωθουμένη, ἠνοιχθῆ ἡ θύρα.

Ὁ Ὁβερράιζερ ἀνέγνωσεν ὅλα τὰ ὀνόματα ὅσα ἦσαν γεγραμμένα ἐπὶ τῶν ξυλίνων κιβωτίων. Τὸ ὄνομα τὸ

ὁποῖον ἐζήτηε ἔλειπεν! Ὅπισθεν τῶν κιβωτίων τούτων ἦσαν ἄλλα, παλαιότερα ταῦτα, τινὰ μάλιστα καὶ βεβλαμμένα. Τὰ πρῶτα τέσσαρα ἔφερον ὀνόματα γεγραμμένα γαλλιστὶ καὶ γερμανιστὶ· τοῦ πέμπτου τὸ ὄνομα ὑπῆρχε λίαν δυσανάγνωστον. Τοῦτο λαβὼν, τὸ μετέφερεν εἰς τὸ γραφεῖον διὰ νὰ τὸ ἐξετάσῃ ἐν ἄνσει . . . Ὡ τοῦ θαύματος! ὑπὸ στρῶμα παχὺ κηλιδων, προσενηθεισῶν ὑπὸ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς παλαιότητος, ἀνέγνωσε·

BENΔΑΑ.

Τὸ κλειδίον ἐκρέματο ἐπὶ τοῦ κιβωτίου διὰ κλωστής. Ἀνοίγει, ἐξάγει τέσσαρα ἐγγράφα· ἀποθέτει αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης του, καὶ ἀναγινώσκει.

Προχωρεῖ, καὶ αἰφνιδίως κυριεύεται ὅλος ὑπὸ δεινῆς ἀνησυχίας. Ἡ ὠγρὰ του ὄψις ἐμφαίνει ἐκπληξίν τινὰ θανάσιμον. Φέρει τὰς χεῖρας εἰς τὴν κεφαλὴν του, μένει σκεπτόμενος, καὶ τέλος ἀποφασίζει· ἀντιγράφει ἐν τάχει τὰ ἐγγράφα ταῦτα, τὰ ἀποθέτει πάλιν εἰς τὸ κιβωτίον των, ἐπαναφέρει τὸ κιβωτίον τοῦτο εἰς τὴν θέσιν του, ἐντὸς τοῦ σκοτεινοῦ δωματός, κλείει πάλιν τὴν δρυῖνην θύραν, σβύνει τὸ φῶς, καὶ φύγει ἀπὸ τοῦ παραθύρου.

Ἐνῶ ὁ κλέπτης καὶ ὁ φονεὺς ὑπερεπήδα τὸν τοῖχον τοῦ κήπου, ὁ γέρον συμβολαιογράφος, συνοδεύμενος ὑπὸ τινος ξένου, ἤλθε καὶ ἐστάθη πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας του, φέρων ἀνά χεῖρας τὸ κλειδίον της.

— Σὰς παρακαλῶ, κύριε Βίντρη, ἔλεγεν· ἀφοῦ ἤλθετε μαζὶ μου ἕως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας μου, κάμετέ με τὴν τιμὴν νὰ εἰσέλθετε. Ἡ πόλις σήμερον ἔχει σχεδὸν ἐορτήν . . . ὅλοι λείπουν εἰς τὴν ὄπλασιαν . . . ἀλλὰ μετὰ μίαν ἀκόμη ὥραν, ὅλοι θὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ ἴδια . . . Κατὰ παράδοξον συγκυρίαν ἀπετάθητε ἴσα πρὸς ἐμὲ, ἐρωτῶν τὸν δρόμον τοῦ ξενοδοχείου σας . . . Καθήσετε λοιπὸν νὰ φάγωμεν, νὰ πῖωμεν εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ ἔπειτα ἀναχωρεῖτε.

— Ὅχι ἀπόψε, ἀπεκρίθη ὁ Βίντρη· σὰς εὐχαριστῶ. Ἄλλὰ δύναμαι νὰ σὰς ἐνταμώσω αὐριον τὸ πρωῖ κατὰ τὰς δέκα;

— Μετὰ χαρὰς· καθόσον μάλιστα ἐπιθυμῶ ἕσον τάχιστα τὴν διόρθωσιν τῆς ἠθικῆς προσβολῆς τὴν ὁποίαν ἐπαθεν ἐξ ὑμῶν ὁ δυστυχὴς πελάτης μου. Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ βεβαίως σεῖς δὲν γνωρίζετε . . .

— Γνωρίζω, γνωρίζω, κύριε Οὐάκτιε, εἶπεν ὁ Βίντρη πρὸς τὸν ἀγαθὸν συμβολαιογράφον. Μόνον ἕνα λόγον θὰ σὰς εἰπῶ εἰς τὸ ὅτι . . .

Καὶ κλύσας, εἶπε λέξεις τινὰς χαμηλῆ τῆ φωνῆ· ἔπειτα δ' ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ὅτε ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν ἡ θεράπεινα τοῦ γέροντος συμβολαιογράφου, εὗρεν αὐτὸν ἔτι ὄρθιον ἔξω τῆς θύρας, κρατοῦντα τὸ κλειδίον καὶ ἀκίνητον.

(Τὴν συνέχισεν εἰς τὸ προσεχές.)

ΟΥ ΔΟΚΕΙΝ, ΑΛΛ' ΕΙΝΑΙ ΤΙΜΙΟΣ.

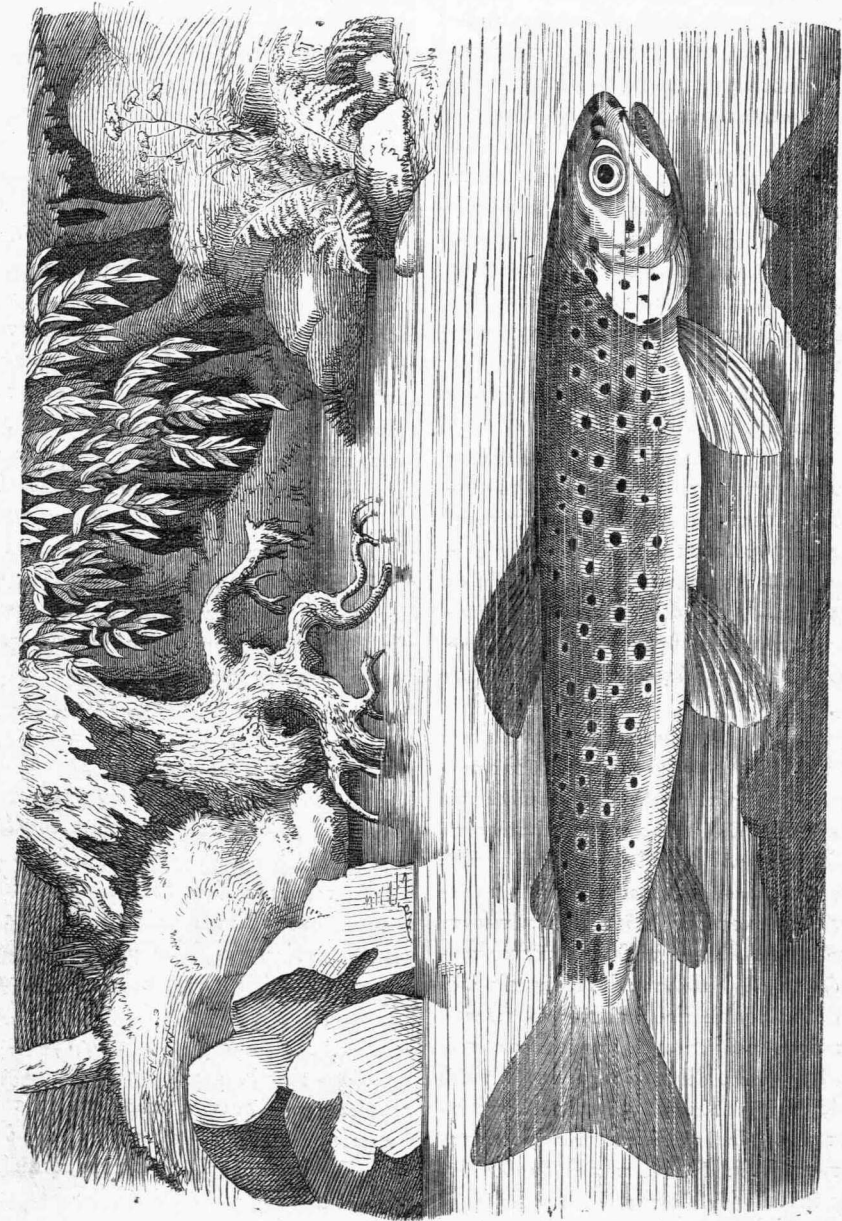
Ἐνθυμοῦ ὅτι πολλοὶ διατηροῦνται τίμιοι, ὅχι φιλοῦντες αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν τὴν τιμὴν, ἀλλὰ φοβούμενοι τὴν ἐξ ἀτίμου τινὸς πράξεως προσενηθισμένην ἀφεντον ζῆμίαν εἰς τὰ συμφέροντά των, ἠθικά τε καὶ ὕλικά. Ὁ φόβος οὗτος προφυλάττει μὲν τοὺς μετ' αὐτῶν διατελοῦντας εἰς σφέσεις, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀσφαλὴς ἐγγύησις. Ὅταν ὁ ἐκ συμφέροντος καὶ ὁ ἐξ ἀ-

τῆς τίμιος νομίσῃ ὅτι δύναται λάθρα καὶ ἀθουρώως νὰ πράξῃ κατὰ χρεῖσιν ἀτιμωρητῆ, τὴν πράττει. Πολλῶν ἀνθρώπων ἡ γνωστὴ ἐπιφώνησις, «Δὲν τὸ ἔχω εἰς τὴν τιμὴν μου νὰ κάμω τοιαύτην τινὰ πράξιν!» σημαίνει κατὰ βάθος, «Δὲν εἶναι τὸ ὄφελος τόσον, ὥστε ν' ἀποφασίσω τοιαύτην τινὰ πράξιν!» Ὁ γνήσιος τίμιος, καὶ ἂν ὅλοι τοῦ κόσμου οἱ θησαυροὶ περιήρχοντο εἰς τὴν διάκρισίν του ἀνεξελέγκτως, δὲν θὰ ἐπέ-

βαλλε χεῖρα ἐπ' αὐτῶν, ἔχων μάρτυρα τὸν ἑαυτὸν του καὶ μόνον τὸν ἑαυτὸν του.

Ο ΤΡΩΚΤΗΣ.

Οἱ γαστρίμαργοι λαλοῦσιν ἐνθουσιωδῶς περὶ τοῦ ἰχθύος τούτου, ὃν ἡ κοινὴ ἡμῶν γλῶσσα ἀποκαλεῖ

Τρώκτης, ἡ κοινὴ Πέστροφα.

Πέστροφαν. Ὅστις ἀνέγνωσε βιβλία γαλλικὰ ἢ συναεστράφη Γάλλους, πάντως εἶδε καὶ ἤκουσεν ἐπαινουμένους τοὺς Τρώκτας (truites) ὡς ἐκλεκτὸν φαγητὸν· φαίνεται δὲ ὅτι ἔχουσι δίκαιον. Τοῦλάχιστον ὁ Τρώκτης εἶναι ἰχθύς καθαρῶτατος καὶ ὁ μόνος ὃν δύναται νὰ ἔχουσιν εἰς τὴν τραπέζαντων οἱ κάτοικοι τῶν ὀρειῶν τόπων, ἐπειδὴ εὐρίσκεται εἰς τὰ ψυχρὰ καὶ διαυγῆ ὕδατα τῶν χειμάρρων, εὐαρεσούμενος νὰ διαιτᾶται ὅπου ἄμμος ἄνευ βορβόρου, ἢ ὅπου λεπτὰ χαλίκια.

Ὁ Τρώκτης γνωρίζεται εὐκόλως ἐκ τῶν ἐρυθρῶν καὶ μελάνων στιγματῶν ἃτινα εἶναι διεσπαρμένα εἰς

τὰ πλάγια αὐτοῦ· ἔχει δὲ τὴν κεφαλὴν μικράν, ὡς καὶ τὰ ὄμματα.

Συλλαμβάνεται κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον. Στενοῦνται αἱ διέξοδοι τοῦ χειμάρρου διὰ πετρῶν, καὶ εἰς ἐκάστην διέξοδον δένεται κρεμαζομένη μεγάλη τις κάλαθος ἀραιὰ ἢ δικτυωτὴ, ἔχουσα τὸ στόμα ἐστραμμένον πρὸς τὸ ρεῖθρον. Οὕτω δὲ, ὅσοι Τρώκται κατέρχονται ἀνωθεν τοῦ ὄρους μετὰ τοῦ βεύματος, χυνομένοι μετ' αὐτοῦ εἰς τὰς κάλαθους, κρατοῦνται ὑπ' αὐτῶν.

ΑΙ ΠΗΓΑΙ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΠΕΡΙΗΓΗΤΟΥ ΣΠΗΚ.

(Συνέχεια. — Ίδε σελ. 82, 114, 216 και 229.)

28 και 29 νοεμβρίου. — Γνωστός εκ τινων λόγων πλαγίων, ότι ο Βουαζεζέρου ἐπερίμενεν ἐξ ἐμοῦ μικρόν τι δῶρον, διὰ τὴν θέσιν ἣν κατέχει εἰς τὸ βασιλεῖον, τῷ ἔστειλα πάραυτα ἓν μάλλινον ἐφάπλωμα καὶ 75 ὑαλίους κόκκους μεγάλους, κυανούς, τοὺς ὁποίους ἐδέχθη ὡς μέγα τι. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐντούτοις, φιλοφρονέσας πάντοτε πρὸς ἡμᾶς, ἔστειλε τοὺς μουσικούς του νὰ μᾶς διασκεδάσῃσι. Τὰ ὄργανά των εἶναι ἐκ καλῆμου, καὶ ἔχουσι σχῆμα τηλεσκοπίου· τὰ δὲ τύμπανα κρούονται συγχρόνως κατὰ ῥυθμόν. Καὶ πρῶτον οἱ μουσικοὶ ἤρχισαν περιφερόμενοι καὶ ἐνταῦτῳ παίζοντες, ἔπειτὰ δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐσφύδρουν τὰς κινήσεις των. Ἄφου προσεφέραμεν καὶ εἰς αὐτοὺς ὑαλίους τινας λεπτοὺς κόκκους, καὶ ἀνεχώρησαν, ἤλθεν ὁ Ἰνανάγης νὰ μᾶς παραλάβῃ πρὸς κωνηγεσίαν εἰς τὰ ὄρη, ἄνω τῆς λίμνης· ἔφερε δὲ καὶ δύο τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως μετὰ πολλῶν ἄλλων ἀνδρῶν καὶ πέντε ἢ ἕξ κυνῶν. Ἐνθ' ἀνεβαινοῦμεν εἰς τὸ γλοερὸν ἐκεῖνο βουνὸν οἱ βασιλόπαιδες, νέοι, τὴν κράστιν ἀθλητικοί, ἐπεδείκνουν τὴν ἐπιτηδειότητά των εἰς τὸ τοξεύειν, καὶ ἀληθῶς οὐδέποτε εἶδα τοσαύτην εὐχοίαν. Τὰ βέλη των, ὑπερακοντίζοντα τὴν κορυφὴν τῶν ὑψηλοτάτων δένδρων, ἐπλητταν τὸν σκοπὸν θαυμασίως ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως. Ἀλλὰ δὲν ἀπηντήσαμεν δυστυχῶς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν θηράματα, ἐκτὸς ἀνθολόπων τινῶν νάνων, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πλησιάσωμεν.

Ἐπιστρέψας περὶ τὴν ἐσπέραν εἰς τὰ σκηνώματά μου, ἐθαύμασα τὰς ὑψηλὰς καὶ κοινὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τῆς Ρουάνδας, τὰς παμφαεῖς κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ δύνοντος ἡλίου. Ἐνθυμήθη δὲ τότε ὅσα οἱ Ἀραβες μοὶ διηγούντο ἀμυδρῶς περὶ θαυμαστοῦ τινος ὄρους αἰωνίως κεκρυμμένου εἰς τὰ νέφη, καὶ ἀείποτε γινοσσκεποῦς. Εἶδον δὲ ὅτι τῶν ἡμερῶν ἡ σειρά ἐκείνη τῶν ὀρέων διήρει τὰ ὕδατα τῆς κεντρικῆς Ἀφρικής, ὧν τὰ μὲν χύνονται ἐντεῦθεν εἰς τὴν Μεσόγειον, τὰ δὲ ἐκείθεν εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν. Αἱ περὶ τοῦτου γεωγραφικαὶ πληροφορίαι τῶν αὐτοχθόνων τοῦ Καρακαίου δὲν φαίνονται ἐπιδεικτικαὶ ἀμφιβολίας τινός· ἀμφιβάλλω δὲ μόνον περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν δευτερευουσῶν λιμνῶν τῆς χώρας ταύτης, καὶ ἰδίως περὶ τῆς Λούτας Ἰνζιγῆ, περὶ ἧς ἔμαθον ὅτι εὑρίσκειται ἄλλας ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς, ὡς καὶ ἐπὶ μιᾶς τῶν νησίδων τῆς. Μ' εἶπαν οἱ αὐτόχθονες ὅτι ἠδυνάμην νὰ διαπλεύσω τὴν λίμνην ταύτην ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος, ἐνθ' ἡ μεγάλη λίμνη Βικτωρία Νυάνζα μόλις διαπλέεται δι' ἀκατίου ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν. Ὑπολογίζω ὅτι τὰ ὄρη τὰ κοινὰ τῆς Ρουάνδας, τὰ σχηματίζοντα τὸ ἄθροισμα Ἰμφοῦπιρον, προβαίνουν εἰς ὕψος ἕως δεκακισχιλίων ποδῶν, καὶ, ὡς μεβεβαίουσιν οἱ αὐτόχθονες, τὰ ὄρη τῆς Σελήνης δὲν ἔχουσιν ὑψηλότερας τούτων κορυφάς.

30 νοεμβρ. — Εἶναι βέβαιον ὅτι εἰς τὸν Κατσούτσου ἀνετέθη ἡ φροντίς ὅπως ἀναγγεῖλη τὴν ἔλευσιν ἡμῶν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Οὐγάνδας Ἰμετέζαν, μετὰ μεγάλων συστάσεων τοῦ Ρουμανίκα, ἐγγνωμένου κατὰ πάντα ὑπὲρ ἡμῶν, ὡς ἂν ἤμεθα τέκνα του. Καὶ ἐπειδὴ

ἔπρεπε νὰ πέμψω μετὰ τῆς ἀγγελίας ταύτης εἰς τὸν Ἰμετέζαν καὶ δῶρόν τι, εἶπον εἰς τὸν Ρουμανίκαν ὅτι εἶχον σκοπὸν νὰ τῷ δώσω τὴν πολύκροτον καραμπίναν μου. — Ὅχι, εἶπεν, αὐτὸ νὰ μὴ τὸ κάμης, διότι ἐνδέχεται νὰ φοβηθῇ ὁ Ἰμετέζας ἐκ τιοῦτου ὄπλου ἀγνωστοῦ εἰς αὐτὸν, ἐκλαμβάνων αὐτὸ ὡς μαγικόν τι καὶ ἐπιβλαβὲς πρᾶγμα, καὶ νὰ μὴ σὰς δεχθῇ κατ' οὐδένα τρόπον εἰς τὸ Κράτος του.

Ἐπειμὴ λοιπὸν ἀντὶ τῆς καραμπίνας τρία κομμάτια βραμβακίνου ὑφάσματος, καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Κατσούτσου, θέλων ν' ἀποδείξω πρὸς τὸν Ρουμανίκαν τὴν εὐγνωμοσύνην μου, τῷ προσέφερον, ὡς ἄξια νὰ καταταχθῶσι μετὰ τῶν περιεργότερων πραγμάτων τοῦ θησαυροφυλακίου του, ἓν μαχαίριδιον ἔχον τρεῖς λεπίδας, χαρτίαν πολυποίκιλα, ἓνα καλαμοδέκτην ἐλεφάντινον, καὶ ἄλλα τινα. Ἄφου ἠρώτησε περὶ τῆς χρήσεως ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ὄλων τῶν πραγμάτων, τὰ κατέθεσεν ἐπιμελῶς εἰς τὴν μεγάλην θήκην τὴν ἐκ σιδήρου κασσιτερούμενον, ἣν τῷ εἶχον δωρήσει, καὶ τὴν ὅποιαν θεωρεῖ ὡς τὸ τιμιωτέστατον πάντων. Ἐδώρησα δὲ καὶ εἰς τὸν Ἰνανάγην μίαν καλύπτραν ἐξ ὑαλίων κίκων, ἀνθ' ἐνὸς τυφεκίου τὸ ὁποῖόν μοι ἐζήτησεν· εὐχαριστήεις δὲ, μοὶ ἀνταπέδωκεν ἓνα νέον βοῦν καὶ πολλὰ ἀγγεῖα πλήρη ζύθου, ἐξ ὧν οἱ ἀνθρωποὶ μου πάλιν κατεμεθύθησαν.

3 δεκεμβρίου. — Ὁ Ρουμανίκας ἠθέλησε, καθ' ἣν τῷ ἐξέφρασα ἐπιθυμίαν, νὰ μοὶ δείξῃ ἐπὶ τῶν τόπων αὐτῶν πόθην ὁ ποταμὸς Κιταγγούλας δέχεται τὰ ὕδατά του. Ἀναχωρήσαντες λοιπὸν περὶ τὴν αὐγὴν, αὐτὸς μὲν προέβη διὰ ζηρᾶς, ἐμὲ δὲ συνεβούλευσε νὰ προβῶ πρὸς τὴν αὐτὴν ὁδὸν δι' ἀκατίου, τὸ ὁποῖόν με περιέμενεν εἰς τὴν ὄχθη τῆς λίμνης. Τὰ ἀκάτια ταῦτα εἶναι τόσο μικρά, ὥστε μόλις μετὰ τοὺς δύο κοπηλάτας των ὑπάρχει θέσις δι' ἄλλους δύο ἐπιβάτας. Καὶ πρῶτον μὲν διεπλεύσαμεν μετὰ κόπου τοὺς πυκνοτάτους καλμῶνας ἐξ ὧν γέμει τὸ μέρος τοῦτο τῆς λίμνης, ἀλλ' ἄφου ἀνήχηθημεν, εἶδομεν ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλοπρεπεῖς τῶν ὄρινα θεάματα. Τῶν περὶ ζῶντων ἀνθρώπων σκεπάζονται ὑπὸ πυκνῷ χόρτου, καὶ τῆδε κάκεισε ἀνυψοῦνται ἀθροίσματα ἀκακίων, ὧν αἱ κόμαι ἔχουσι νεφελοδῆ, ὡς εἶπεν, σχήματα· ἀνωτέρω δὲ καὶ ἀνωτέρω φαίνονται ὠραῖά τινα δένδρα ἀπομεμονωμένα, ἐν οἷς διακρίνομεν τὴν γιγάντειον ἀλόην, τὴν χρῆσιμον εἰς τὴν φαρμακοποιίαν. Ἀφίχθέντες δὲ εἰς δευτέραν τινὰ λίμνην, παρὰ πόδας τοῦ ὄρους Μόγα Ναιμιρίνζι, ἐξήλθομεν εἰς τὴν σερᾶν, ὅπου μᾶς περιέμενον θεαταὶ πολλοὶ, ὅλοι παρατεταμένοι μετὰ σεβασμοῦ, καὶ πρὸ αὐτῶν ὄλων ὁ Ἰνανάγης. Ἀπέβη ἀπὸ τοῦ ἀκατίου μετὰ σοβαρότητος βασιλικῆς εἰς τοὺς ἡχοὺς μουσικῆς τινος θορυβώδους, ἥτις μ' ἐξεκώφαινε· ταύτης δὲ προηγουμένης ἐπορεύθημεν εἰς τὸν Ρουμανίκαν, περιμένοντα ἡμᾶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν μεθαιῶν ἀνάκτορόν του. Μᾶς ὑπέδεχθη μειδιῶν κατὰ τὸ σῆθητες, περιβεβλημένος δέρματα συνεβραμμένα ἀνθόλοπος, καὶ πάραυτα παρετέθη τὸ γεῦμα, συγκείμενον ἐκ βανάνων ὀπτῶν καὶ ζύθου· μετὰ δὲ τοῦτο ἐδόθησαν ἡμῖν κηροσφύριγγες μετὰ ἐξαιρέτου νικητικῆς. Μεγάλην χαρὰν φαίνεται ἔχον ὁ Ρουμανίκας ὅτι θὰ καταστήσῃ τὸ ὄνομά του γνωστὸν ἐν Εὐρώπῃ διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἡμερολογίου μου. Μετὰ παρέλαβε λοιπὸν ἔπειτα, καὶ, παραιτησάντες τὴν λίμνην, μετέβημεν εἰς τὴν ὄχθην ποταμοῦ, ὅπισθεν τοῦ αὐτοῦ ὄρους, ὅ-

που ἐθαύμασα ἐπανευρὸν τὰ αὐτὰ ἀκάτια. Ὁ ποταμὸς οὗτος, καλούμενος Ἰνζέζι Καγέρα, εἶναι βαθύς· χύνεται δὲ καὶ αὐτὸς μετὰ πολλῶν ἄλλων εἰς τὸν Κιταγγούλαν, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Βικτωρίαν Νυάνζαν· ὥστε ὅλα ταῦτα τὰ ὕδατα, καταρρέοντα ἀπὸ τῶν ὀρέων τῆς Σελήνης, σχηματίζουσι οὕτω ποῦ μὲν λίμνας, μικρότερας τῆς Νυάνζας, ποῦ δὲ ῥυάκιας καὶ ποταμοῦς.

Αἱ ἀνακαλύψεις αὐταὶ μ' ἐπλήρουν χαρᾶς· καὶ ἐπειδὴ τὰς ἐγχεώστων εἰς τὸν Ρουμανίκαν, ἐσκεπτόμην τίνι τρόπῳ νὰ τῷ ἀποδείξω τὴν εὐγνωμοσύνην μου. Ἠρώτησα περὶ τοῦτου τὸν Κιγέγκον, αὐτὸς δὲ μ' εἶπεν ὅτι, ἂν ἐδώρουν εἰς τὸν βασιλέα τὴν πολύκροτον ἐκείνην καραμπίναν, ἣν ἠθέλησα νὰ ζεῖλω εἰς τὸν Ἰμετέζαν, πολὺ θὰ τὸν ὑπερέωνα, διότι ὑπερεπιθυμεῖ ν' ἀποκτήσῃ τὸ ὄπλον τοῦτο, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ νὰ μοὶ ἐκφράσῃ τὸν πόθον του, αἰδούμενος. Τοῦτο μαθὼν, ἀπήλθον νὰ παραλάβω τὴν καραμπίναν, ἐνθ' ὁ Ρουμανίκας διέμενε παρὰ τὸν τάφον τοῦ πατρὸς του, καὶ ἐμελλε νὰ διανυκτερεύσῃ ἐκεῖ, ὅπως τὴν ἐπαύριον θυσιάσῃ ἓνα βοῦν.

4 δεκεμβρ. — Ὁ Ρουμανίκας ἐπέστρεψεν οἰκαδε ἐντὸς τοῦ πομπικοῦ ὀχήματός του, ἦτοι μεγάλου τινὸς κλάθου ἐσκεπασμένου, καὶ κρεμαμένου ἀπὸ δύο μακροτάτων καμάκων, τοὺς ὁποίους φέρουσιν εἰς τοὺς ὄμους των οἱ τῆς συνοδίχης του. Δὲν περιγράφεται ἡ χαρὰ του ὅτε τῷ προσέφερον τὴν καραμπίναν μετὰ καὶ ἱκανῶν πολεμοφοδίων. Ἠλίχθη δὲ τῷ ὄπλῳ τοῦτου νὰ καταβάλῃ τοῦ λοιποῦ πάντα ἐχθρῶν καὶ πολέμιον, μάλιστα δὲ τὸν ἀδελφὸν του Ρόκερον. Ἐκάρθησε καὶ μοὶ ἐξεμυστηρεῦθη ὅλους τοὺς σκοπούς του καὶ ὅσα εἶχεν ἀπόρρητα. Φαίνεται ὅτι, ὅτε ἀπέθανεν ὁ Δαγγάρας, τὸ πτώμα του, ὡς καὶ τὰ τῶν προκατόχων του ὄλων ἐν γένει, ἐβάρφη ἐντὸς δορᾶς θαλάσσης, καὶ οὕτως ἐτέθη ἐντὸς ἀκατίου, ἐγκαταλειφθέντος ἔπειτα εἰς τὰ ὕδατα τῆς λίμνης. Ἄφου δὲ παρήλθον μετὰ τοῦτο τρεῖς ἡμέραι, καὶ ἤρχισεν ἡ σῆψις τοῦ πτώματος, ἐξάρησαν ἀνθρώποι νὰ ζητήσωσι τρεῖς σκώληκας ἐκ τοῦ πτώματος τοῦ βασιλέως, σκώληκας τοὺς ὁποίους ἐκόμισαν εἰς τὸ ἀνάκτορον καὶ παρέδωκαν εἰς τὸν διάδοχον, φυλάσσοντάς αὐτούς. Ἄλλ' οἱ σκώληκες, ἀντὶ νὰ μείνωσιν ὡς εἶχαν, ὁ μὲν μετεμορφώθη εἰς λέοντα, ὁ δὲ εἰς πάρδαλιν, ὁ δὲ τρίτος εἰς ῥάβδον. Τότε λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως μετεκομίσθη εἰς τὸ ὄρος Μόγα Ναιμιρίνζι, ὅπου ὁ λαὸς, ἀντὶ νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ, κατεσκεύασεν ἐπ' αὐτοῦ καλύβην, ὅπου, εἰσάξας διὰ τῆς βίας πέντε κόρας καὶ πεντήκοντα δαμάλαις, ἔφραζεν ὅλας τὰς ἐξόδους στερεῶς, καὶ ἀφῆκε παρθένους καὶ κτήνη ν' ἀποθάνωσι τῆς πείνης ἐντὸς αὐτῆς.

Ἐπελθόντος δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ ζητήματος περὶ διαδοχῆς τοῦ θρόνου μετὰ τῶν τριῶν μνηστήρων, Ρουμανίκα, Ἰνανάγου καὶ Ρόκερου, οἱ παρακατέχοντες τὴν βασιλικὴν ἀρχὴν ἔφεραν ἐν τῷ μέσῳ μικρόν τι τύμπανον συμβολικόν. Καὶ τοῦτο μὲν ἦτο ἐλαφρότατον ὡς πτερόν, ἀλλὰ πληρωθὲν φυλακτηρίων κατέστη τόσο βαρὺ, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸ σηκώσῃ ἀπὸ χαμαὶ, ἐκτὸς ἐκείνου τὸν ὁποῖον τὰ Πνεύματα προηροῦντο ὡς νόμιμον διάδοχον τοῦ τελευτήσαντος βασιλέως. Τοῦτο λοιπὸν κατώρθωσεν ἐκ τῶν τριῶν ἀδελφῶν ὁ Ρουμανίκας· ἐνθ' οἱ ἕτεροι δύο μάτην κατέβαλαν ὅλας τὰς δυνάμεις, αὐτὸς τὸ ἀνεσῆκωσεν ἀκόπως, μάλιστα δὲ εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων του.

Ὁ σοφὸς Κιγέγκος, εἰκάσας ὅτι ὅλα ταῦτα τὰ θαύματα δὲν ἤρχον πρὸς ἡμᾶς ν' ἀποδείξωσι τὴν νομιμότητα τοῦ βασιλέως του, ἐμυθολόγησεν ἔπειτα καὶ ἄλλα. Διηγῆθη ὅτι, μετὰ τὴν δοκιμὴν τοῦ τυμπάνου, οἱ τρεῖς μνηστές προσεκλήθησαν νὰ καθήσωσιν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τόπον τινὰ, ἐνθα ἡ γῆ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ὑψομένη καθ' ὃν τρόπον ἀνοίγεται τὸ τηλεσκοπίον, φέροι τὸν ἐπ' αὐτῆς καθήμενον μέγρι τοῦ οὐρανοῦ· ἐκείθεν δ' ἔπειτα καταβαίνει ὁ ὑπὸ τῶν Πνευματῶν ἐπικουρούμενος ὡς βασιλεὺς, βαθυκῶν ὑποχωρούσης πάλιν τῆς γῆς, καὶ οὐδένα διατρέχει κίνδυνον. Ἄλλως, ἐν τὰ Πνεύματα ἀρνηθῶσι τὸν ἀναβάντα, ὡς ἀνάξιον τῆς βασιλείας, ἡ κορυφὴ τῆς γῆνης στήλης, ἐλαστικῆ καθισταμένη, κλίνει διὰ μιᾶς, καὶ ὁ ἀναβὰς ἐπ' αὐτῆς κρημνίζεται καὶ πολλακίς θανατοῦται.

Ἐπιβεβαιῶν τοὺς λόγους τοῦ διδασκάλου, ὁ Ρουμανίκας ὡμολόγει ὅτι τῶντι τὴν ἐγλύττωσεν εὐθηνῆν. Τὸν ἠρώτησα μετὰ σοβαρότητος, ἂν εἰς τὰς ὑψηλὰς ἐκείνας ἀτμοσφαιρικὰς χώρας ἠσθάνθη ψῦχος πολὺ. Ἐγέλασε διὰ τὸ παράδοξον τῆς ἐρωτήσεώς μου, ἔπειτα δὲ ἀπεκρίθη ὅτι ἀληθῶς ἠσθάνθη μέγα ψῦχος. Τότε τὸν παρεκάλεσα νὰ μοὶ ἐξηγήσῃ, διατί ἄρα γε ὅσον ἀναβαίνει τις ὑψηλὰ εὑρίσκει ψῦχος περισσότερον; Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἐνέβαλεν εἰς ἀμηχανίαν, ὅχι μόνον τὸν βασιλέα, ἀλλὰ καὶ τὸν σοφόν του, ὅστις διακρίνας τὴν εἰρωνεῖάν μου, καὶ θέλων νὰ διορθώσῃ τὴν ὁμολογίαν τοῦ βασιλέως του, «Ὅχι, εἶπεν· ἐξ ἐναντίας μάλιστα, ὅσον ἀνεβαίνεις, τόσο περισσοτέρων θὰ ἠσθάνῃς θερμότητα, ἐπειδὴ ἐπιησιάζεις πρὸς τὸν ἥλιον.»

Πρὸς τὴν ἐσπέραν, ὁ Ρουμανίκας παρεκάλεσεν ἐμὲ καὶ τὸν Γράντ νὰ παρευρεθῶμεν εἰς τὴν γενησομένην τελετὴν τῆς ἀνατολῆς τῆς νέας σελήνης. Αὕτη τελεῖται καθ' ἕκαστον μῆνα, διὰ νὰ βλέπῃ ὁ βασιλεὺς τίνες τῶν ὑπηκόων τηροῦσι τὴν πρὸς αὐτὸν πίστιν ἀμφίβολον. Εἰσελθόντες λοιπὸν εἰς τὸν περίβολον τῶν ἀνακτόρων, πρῶτον εἶδομεν πεφυτευμένον εἰς τὸ ἔδαφος ἐν κέρως ἀνθόλοπος, τὸ ὁποῖον ὁ Κιγέγκος ἐμπλήσας κόνεως μαγικῆς εἶχε στήσει, προσέχων ὡς ἡ βία νὰ ἦναι ἐστραμμένη πρὸς τὸ μέρος ὅπου διέμενε ὁ Ρόκερος. Εἰς δὲ τὴν δευτέραν αὐτὴν εὐρομεν τριακονταπέντε τύμπανα κείμενα χαμαὶ κατὰ γραμμὴν, ὅπισθεν δ' ἐκάστου αὐτῶν ἴστατο εἰς ἀνῆρ φέρων ἀνα χεῖρας δύο ῥάβδια ἔχοντα κεφαλὴν. Ἐκεῖ μᾶς περιέμεναν οἱ βασιλόπαιδες καὶ οἱ μεγάλοι ἀξιωματικοί, ἔτοιμοι νὰ μᾶς συνοδεύσωσιν εἰς τὸν τρίτον περίβολον, ὅπου ἐκλήθητο ὁ Ρουμανίκας χαμαὶ, εἰς τὸ κατώφλιον τῆς μεγίστης τῶν καλυβῶν του. Ἀμέσως τὸν διεκρίναμεν ἐκ τῆς πάντοτε μειδιώσης πρὸς ἡμᾶς φυσιογνωμίας του. Ἐφόρει εἰς τὴν κεφαλὴν του τιάραν ἐξ ὑαλίων κόκκων, ἥτις ἀνωθεν τοῦ μετώπου πῦρ εἶχε λόφον ἐκ πτερῶν κοκκίνων· ἀπὸ τῶν μνηγγῶν του δὲ ἐκρέμαντο δύο πλατεῖαι ταινίαι, καὶ αὐταὶ ἐξ ὑαλίων κόκκων, αἵτινες περιετυλίσσοντο περὶ τὸν λαιμόν του σχηματίζουσαι ὡς τινα λεμοδέτην. Ἐνευσαν λοιπὸν εἰς ἡμᾶς νὰ καθήσωμεν χαμαὶ πλησίον τοῦ Ἰνανάγου, ἐκτελοῦντος χρεῖα τελετάρχου, καὶ τῶν μεγάλων ἀξιωματικῶν, καθησάντων ὑπὸ τὰ πρόθυρα. Τότε ἐκρούσθησαν ὅλα ἐκεῖνα τὰ τύμπανα κατὰ ῥυθμόν ἀκριβεστάτον, καὶ ἀφου ἔπαυσαν, διεδέχθη αὐτὰ ὀρχήστρα τις εὐαριθμοτέρα, ἐκ τυμπάνων πάλιν, ἀλλὰ φο-

ρητῶν τούτων, καὶ ἐξ αὐτῶν καλαμίνων. Ἦλθε δὲ ἡ ὀρχήστρα αὐτὴ καὶ ἐστάθη ἐνώπιον ἡμῶν.

Ἀφοῦ ἀπηύδησαν οἱ αὐληταὶ φυσῶντες, ἤρχισαν αἱ ἐπίσημοι τελεταί. Ἐκαστος τῶν νομαρχῶν τοῦ βασιλείου προσῆλθεν εἰς αὐτὸν κατὰ σειρὰν· καὶ ἕως μὲν νὰ προσέλθῃ, ἠκροβάτει ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῶν ποδῶν, ἔπειτα δὲ ἴστατο καὶ συνέσπα τὸ σῶμά του κατὰ παντοίους παραδόξους τρόπους, ἀκολουθῶς δ' ἐπλησίαζε διὰ μικρῶν πηδημάτων, ἐκτείνων τοὺς βραχίονας καὶ συστρέφων αὐτοὺς ὡς ἂν ἤθελε νὰ τοὺς ἐξαρθρώσῃ. Καθ' ὅλην δὲ ταύτην τὴν παντομιμίαν ἔφεραν οὗτοι ἀνά χεῖρας βραβδία τυμπάνων, ἢ κλάδους δένδρων, καὶ διὰ κραυγῶν μανιωδῶν ἀνεκέρυτταν τὸν ὑπὲρ τοῦ βασιλείου ζῆλον καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν πίστιν, παρακαλοῦντες νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσῃ ἐὰν ποτε ἰσπίσθοχώρου ἀ-

πέναντι τῶν πολεμίων του. Τέλος δὲ, γονυπετήσαντες παρὰ τοὺς πόδας του, ἔτειναν πρὸς αὐτὸν τὰ βραβδία καὶ τοὺς συμβολικοὺς κλάδους, ὅπως ἀξιώσῃ αὐτοὺς τῆς ἐπαφῆς του. Οὕτως, ὅτε μὲν ἐγίνετο ἡ γονυκλισία, ἡ μουσικὴ ἐκόπασε, μετὰ δὲ τὴν γονυκλισίαν ἐπανελαμβάνετο ἡ μουσικὴ ἐναλλάξ. Ἦλθαν δ' ἐν τῷ μεταξύ καὶ ἐγόρευσαν καὶ νεάνιδες, ὧν τὰ ἀδαμιαῖα ὄλως σκιρτήματα δὲν περιγράφονται.

6 καὶ 7 δεκ. — Μὴ δυναθεῖς ὁ Ῥουμανίικας νὰ μὲ προσλάβῃ ἀρωγὸν τῶν θανασίμων σχεδίων του κατὰ τοῦ Ῥοκέρου, μοῦ ζητεῖ τέλος φίλτρον τι ἰκανὸν νὰ παρατείνῃ τὴν ἰδίαν του ζωὴν. Διὰ ν' ἀπαλλαγῶ τῆς ἐπιμονῆς του εἰς τοῦτο, τῷ ἔδωσα ἐν ἐκδήριον (Vésicatoire), εἰπὼν ὅτι αὐτὸ θὰ τὸν καταστήσῃ μακρόβιον. Ἐπειτα μὲ ἠρώτησε περὶ κτίσεως κόσμου,

Ἡ βασιλικὴ ὀρχήστρα ἐν Καρακλαίῳ.

καὶ ἀληθῶς δὲν ἐπίστευα νὰ δώσῃ εἰς τοιαῦτα ζητήματα τοσαύτην προσοχὴν. Ἐφάνη σπανίας νοημοσύνης ὁ ἄνθρωπος, ἐρωτῶν τὰς αἰτίας καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Ἠθέλησε νὰ μάθῃ καὶ πόθεν ἡ παρακμὴ τῶν βασιλείων. «Τὸ βασιλεῖον τοῦ Καρακλαίου, εἶπε, περιελάμβανε ποτε τὰς χώρας Οὐρούντιον, Ῥουάνδαν, Κισγάκκων· ἐκαλεῖτο δὲ τότε βασιλεῖον τοῦ Μερου, καὶ ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ μόνου ἐνὸς ἡγεμόνος. Πόθεν λοιπὸν ἡ σημερινὴ ἀλλοίωσις;»

Ἀποκρινόμενος εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, προσεπάθησα νὰ τῷ παραστήσω τὴν ἰσχύν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας πρὸς τὴν μονιμότητα καὶ τὴν δύναμιν τῶν κυβερνήσεων, καὶ τὸν εἶδα πειθόμενον καὶ κατανοοῦντα ἐκ τῆς σειρᾶς τῆς ὁμιλίας ὅτι ὁ λόγος ὑπέρ-

χει τῶν ὄπλων, καὶ ὅτι αἱ ἀτμοκίνητοι μηχαναὶ, ὁ ἠλεκτρικὸς τηλεγράφος, κτλ. εἶναι κατὰ πολὺ ὑπέρτερα τῶν θαυμάτων ὅσα ποτὲ ἤκουσε.

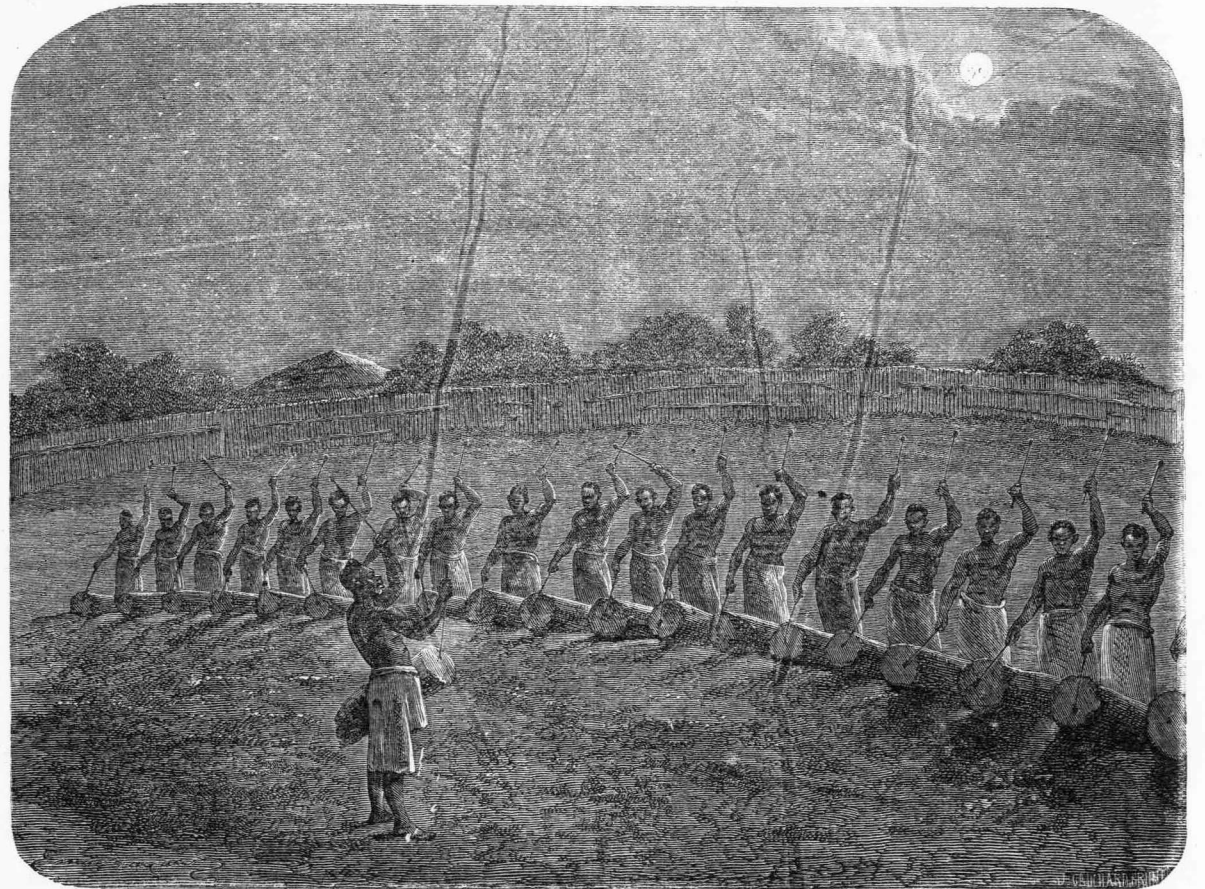
Μοὶ προσέφερε λαμπρὰ δῶρα ἐξ ἐλεφαντόδοντος, ἀλλὰ τὰ ἀπεποιήθην ὅσον εὐγενικώτερον ἠδυνήθην, εἰπὼν ὅτι ὅσοι τῶν συμπατριωτῶν μου περιηγοῦνται χάριν ψυχαγωγίας, οὐδὲν ἐπιδιώκουν εἰς τοὺς ἀγνώστους τόπους κέρδος ὑλικόν· ὅτι ἐπίσης τιμαλφές θὰ μοὶ ἐφαίνετο, ἂν μοὶ ἔδιδεν εὐτελές τι πρᾶγμα ἄξιον ἀπλῆς περιεργείας· παραδείγματος χάριν, τὸ κέρας μιᾶς δαμάλεως. Πάραυτα ὁ βασιλεὺς ἔλαβε καὶ μοὶ ἔδωκεν ἐν τοιοῦτο κέρας μέγιστον. Ἠθέλησε δὲ νὰ μοὶ δώσῃ καὶ περιβλημά τι ἐκ δορῶν ἀνθολόπων, δορῶν ἐπιτηδεύματα συνεβραμμένων· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι καὶ

αὐτὸς ἔλαβεν αὐτὸ ὡς δῶρον, ἀπεποιήθην τὸ πρᾶγμα, εἰπὼν ὅτι «ἡμεῖς φιλοτιμούμεθα νὰ μὴ ἀποχωρίζομεθα ποτὲ οἰουδήποτε πράγματος, δωρηθέντος ὑπὸ φίλου τινός.» Τοῦτο εὐρέστησεν εἰς αὐτὸν τὰ μέγιστα, καὶ ὑπεσχέθη νὰ φυλάξῃ διὰ παντὸς πᾶν ὅ,τι ἔλαβεν ἐξ ἐμοῦ.

8 καὶ 9 δεκ. — Παραγενόμενος εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ βασιλείου, τῷ ἔδωρα ἓνα φακέλλον πεζογράφων, τὰ ὁποῖα πάραυτα κατέταξε μεταξύ τῶν κειμηλίων του. Τὸν ἠρώτησα τί εὐαρεστότερον ἐθεώρει ἂν τῷ ἔφεραν οἱ μελλοντες εὐρωπαϊοὶ περιηγηταί; Χρυσούφαντόν τι, εἶπεν, ἢ ἀργυρούφαντον περίβλημα· ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀθύρματα παιδαριώδη, ὡς νευρόσπαστα, νάρθηκας ἐξ ἐκείνων ἐνδοθεν τῶν ὁποίων ῥιπτάζονται ἐξ

ἀπροόπτου διάφορα γελοῖα ἢ φοβερὰ ζῶανα, στρατιώτας μαλυθίνους, δαγύδας, ζῶα διάφορα, ἀμάξια, κτλ. Ὑπάρχουν ἀμερικανὰ τινὰ ὀρολόγια εἰς σχῆμα ἀνθρώπου, φέροντος ἐπὶ τῆς κοιλίας του τὰς ὥρας καὶ ἀνακυκλοῦντος τὰ ὄμματα· τοιοῦτό τι θὰ ἐθεώρει ὡς μέγα θαῦμα.

14 δεκ. — Μετέβην εἰς ἐπίσκεψιν μιᾶς νύμφης τοῦ βασιλείου, διὰ νὰ σπουδάσω ἐκ τοῦ πλησίον τὸ φαινόμενον τῆς ὑπερσαρκίας, περὶ οὗ προανέφερα. Ἐκ τοῦ πολλοῦ πάχους, περιεπάτει καὶ αὐτὴ ὡς τετράπου. Θέλων νὰ τὴν παρακινήσω ὅπως μὲ ἀφήσῃ νὰ μετρήσω ἀκριβῶς τὰς περιφερείας τῶν μελῶν τῆς, τῇ ἔδειξα τοὺς βραχίονάς μου γυμνοὺς, καθὼς καὶ τὰς κνήμας μου. Ἐβλεπεν ἐκστατικῆ τὴν λευκότητά των· ἔ-

Ἡ ἀνατολὴ τῆς σελήνης, ἑορταζομένη ἐνώπιον τοῦ βασιλεῶς· Ῥουμανία.

πειτα ἦλθε καὶ αὐτὴ εἰς τὸ μέσον τῆς καλύβης, καὶ ἀφέθη ἄνευ δυσκολίας εἰς τὰς καταμετρήσεις μου. Οἱ βραχίονές τῆς ἔχουν περιφέρειαν ἐνὸς ποδός καὶ 11 δακτύλων· ἡ ὄσφυς, 4 ποδῶν καὶ 4 δακτύλων· ὁ μηρὸς 2 ποδῶν καὶ 7 δακτύλων· τὸ γαστροκνήμιον, ἐνὸς ποδός καὶ 8 δακτύλων· τὸ ὕψος τοῦ ἀναστήματος, 5 ποδῶν καὶ 8 δακτύλων (1). Ἐπὶ τῆς καταμετρήσεως, ἐκάθητο ἐκεῖ πλησίον ἡ θυγάτηρ τῆς, κόρη δεκαεξαετής, ὄλη γυμνή, καὶ ἔπινε γάλα κατὰ μικρὰ ῥοφήματα, ὑπὸ τὰ βλέμματα τοῦ πατρός τῆς, κρατοῦντος ἀνά χεῖρας βραβδίων καὶ ἐτοίμου πρὸς τιμωρίαν τῆς, ὥστε νὰ βιάζεται οὕτως ἡ κόρη, φοβουμένη τὸν δαρμόν, νὰ πίνῃ ἐκ διαλειμμάτων. Τοῦτο ἀπαιτεῖ

(1) Ὁ ἀγγλικὸς ποῦς, συγκείμενος ἐκ 12 δακτύλων, εἶναι ἰσος πρὸς 30 ἑκατοστόμετρα καὶ 4 χιλιοστόμετρα γαλλικά.

ὁ συρμὸς εἰς τὴν χώραν ταύτην· αἱ γυναῖκες θεωροῦνται ὡς δυσειδεῖς, ἂν δὲν καταντᾷ ἡ ὑπερσαρκία των μέχρι τερατωδίας.

17 δεκ. — Ἐμαθον παρὰ τινος κατοικοῦ τῆς Ῥουάνδας, ὅτι οἱ Βουλιγμαβάντου εἶναι ἀνθρωποφάγοι· τοῦτο δὲ μοὶ ἐπεβεβαίωσε καὶ ὁ Ῥουμανίικας. Προτιμῶσι τὸ ἀνθρώπινον κρέας ὡς ἀνώτερον πάσης ἄλλης τροφῆς. Κατοικεῖ δὲ ἡ φυλὴ αὐτῶν εἰς τὰς αὐτὰς χώρας ὅπου καὶ ἡ τῶν Νιάμ Νιάμ. Ἀναγνώσας ὅτι εἰς τὴν χώραν Ἀμαράν, κειμένην ἄνω τῆς λίμνης Νουάνδας, οἱ κάτοικοι ἐπίστευαν εἰς Χριστὸν, ἠρώτησα περὶ τούτου Ἀμαράιον τινὰ ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Καμράση, βασιλείου τοῦ Οὐνιγύρου, καὶ παρ' αὐτοῦ ἰδοὺ τί μόνον ἔμαθον. Οἱ συμπατριώται του τρυποῦν τὰ δύο χεῖλη των καὶ τοὺς λοβούς ἀμφοτέρων τῶν ὠτίων,

καὶ ἐξ αὐτῶν κρεμάζουσι κρίκους ὀρειγαλκίνοις. Αἱ κατοικίαι τῶν εἶναι κτισμέναι καλῶς. Ὀσάκις θυσιάζουσι δάμαλιν τινα, γονυπετοῦσιν ὡς ἐν προσευχῇ, συναπτοντες τὰς χεῖρας καὶ ζέφροντες τὰς παλάμας πρὸς τὸν οὐρανόν· συγχρόνως δὲ προσφέρουσι τὴν μονοσύλλαβον λέξιν Ζού. Περὶ τῆς λέξεως ταύτης οὐδὲν ἐγίνωσκεν ὁ ἐρωτώμενος. Σημαίνει ἄρα γε τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ; Μ' εἶπε μόνον ὅτι εἰς τὴν πατρίδα του εἶναι ἄγνωστος ἢ περιτομή, καὶ ὅτι οὐδεμίαν ιδεάν ἔχουσιν οἱ συμπατριῶταί του περὶ Θεοῦ ἢ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. Φυλὴ τις λευκοδέρμων ἀνθρώπων, ὀνομαζομένων Βουακουαβί, σχεδὸν ὁμοίων μετ' ἐμοῦ, ἐπιχειρεῖ συνεχῶς ἐπιδρομὰς διὰ τῶν ὑδάτων, καὶ ἀρπάζει τὰ κτήνη τῶν ἐγγυρίων· κύριον δὲ σπλον ἔχει ῥομφαίαν τινὰ δίστομον (σιμέ). Οἱ Ἀμαραῖοι (Βουαμάρα) πολυλάκις ἀπεσέδησαν τοὺς ἐχθρούς τούτους μέχρι πόλεως τινας ὀνομαζομένης Κιζιγούζι, οἱ κάτοικοι τῆς ὁποίας φοροῦσι χιτῶνας ἐρυθροῦς. Εἰς τὴν συνομιλίαν μου ταύτην εἶχον διερχνέαν τὸν Ῥουμανίαν αὐτὸν, ὅστις ἐφαίνετο οὐχ ἤττον ἐμοῦ περὶεργος νὰ μάθῃ.

Ἀπὸ τῆς 19 μέχρι τῆς 22 δεκ.—Ὁ Γράντ, ἀσθενῶν πρὸ πολλοῦ ἦδη, δὲν δύναται δυστυχῶς ν' ἀναλάβῃ. Μετέβην μόνος μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν του πρὸς ἄγραν ἐπὶ τῆς λίμνης, ἰδίως δὲ περὶ τὸ νησίδιον Κόντι, ὅπου πλεονάζουσιν, ὡς ἔμαθον, οἱ ἵπποπόταμοι. Ἐκεῖ εὗρομεν πολλοὺς κροκοδείλους θερμαινομένους ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἀλλ' οὐδένα ἵπποπόταμον· ἀπέδωκαν δὲ οἱ βασιλόπαιδες τὴν ἀπουσίαν αὐτῶν εἰς μαγεῖαν τινα, ἀλλ' ὑπεσχέθησαν νὰ τοὺς ἀναγκάσωσι νὰ ἔλθωσι διὰ τῶν ἐξορκισμῶν των. Τὸ βέλκιον εἶναι ὅτι, προσκληθέντες κατὰ τινὰ τρόπον, ἐνεφανίσθησαν πέντε ἵπποπόταμοι, ὧν τέσσαρες γέροντες καὶ εἰς νέος. Ἐλυπούμην νὰ πυροβολήσω κατὰ τῶν ἀθλιῶν ζώων, βλέπων αὐτὰ τὸσον περὶ τὴν ἀκκα, ἀλλὰ παρακινήθεις ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐσκόπευσα κατὰ τοῦ ἐνός, ὅστις ἄμα τραυματίσθεις ἐχάθη εἰς τὰ ὕδατα, καὶ οὔτε ἀνεφάνη. Ὁ Κιζιγέκος ἐξήγησε τοῦτο ὡς δυσαρρέσκαιαν τῶν δαιμονίων τοῦ ὕδατος, ἐπειδὴ εἰσῆλθον εἰς τὸ κράτος των χωρὶς νὰ προσφέρω προηγουμένως θυσίαν τινα. Ἐλθὼν εἰς ἀστρονομικὴν τινα φιλονεικίαν, ἠρωτήθην παρὰ τοῦ βασιλέως ἂν ὁ αὐτὸς ἥλιος ἀνέτελλε καθ' ἐκάστην, καὶ τίνας ἐνεκα ἢ σελήνη μεταβάλλει σχήματα; Ὁ βασιλεὺς φρονεῖ ὅτι ἡ σελήνη οὕτω περιγέλα τὴν ἀπλότητα τῶν θνητῶν.

Τινὲς κάτοικοι τῆς χώρας Κίδης, κομίζοντας ἐλεφαίτιδοντας, ἦλθον νὰ προσκυνήσωσι τὸν βασιλέα. Ἐρωτῶν αὐτούς, ἔμαθον ὅτι εἰς τὸν τόπον των εἶδαν ποτὲ ἀνθρώπους ὁμοιάζοντας μετὰ τῶν Αἰγυπτίων μου, ἀλλὰ καίτοι ἦσαν ὀπλισμένοι διὰ τυφεκίων, ἐφρονεῦθησαν ὅλοι ὑπὸ τῶν συμπατριῶτων των. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐσεβαιώθην, ὅτι διὰ τοῦ Νεῖλου δύναται ν' ἀναπλεύσωσι οἱ αὐτόχθονες ἔμποροι μέχρι τῆς Κίδης, κειμένης ἄνω τῆς λίμνης Νυάνζας· καὶ ὅμως ὁ Ῥουμανίικας θέλει νὰ μὲ ἀποτρέψῃ τοῦ νὰ ζητήσω διεξόδον διὰ τῶν χωρῶν αἰτινες κείνται πρὸς βορρᾶν τῆς Οὐγιάδας καὶ τοῦ Οὐνιγιόρου, λέγων ὅτι μόνον διὰ τοῦ δρόμου τὸν ὀπίον ἔλαβον δύναται οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ προχωρήσωσι ἕως εἰς τὸ βασίλειόν του, καὶ ὅτι ἐπέκεινα τῆς Οὐγιάδας καὶ τοῦ Οὐνιγιόρου, τῶν ὁποίων οἱ βασιλεῖς ἔχουσιν εἰς αὐτὸν πᾶσαν ἐμπιστοσύνην, ὅλοι οἱ ξένοι θανατώθησαν. Ὁ Ῥουμανίικας εἶναι βέβαιος ὅτι πάλιν θὰ διαβῶ διὰ τοῦ κράτους του

ἐπιστρέψω εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ὁσάκις λέγω ὅτι θὰ εὖρω δρόμον πρὸς βορρᾶν, αὐτὸς γέλα.

Ὡς δαίγμα τῶν ἠθῶν τοῦ Καρακαίου ἀναφέρω τὸ ἐπόμενον. Δύο ἄνδρες, σύζυγοι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς γυναικός, ἀντιποιοῦνται τὸ ἐξ αὐτῆς γεννηθὲν παιδίον, ἕκαστος ὡς ἴδιον. Ὁ Βαράκας ἔλυσε τὴν φιλονεικίαν κληθεὶς ὡς κριτῆς, καὶ ἀποδόσας τὸ παιδίον εἰς ἐκείνον τὸν ὅποιον ἐνόμισεν ὡς ἔχοντα ὁμοιότητά τινα μετὰ τοῦ θρέφους. Ἡ ἀπόφασίς αὕτη ἐνεκρίθη ὑπὸ πάντων καὶ ἐκίνησεν ἀσθένεις γέλωτας.

29 καὶ 30 δεκ.—Καθὼς καταλαμβάνω, ὁ γάμος εἰς τὴν χώραν ταύτην εἶναι ἀπλῆ κερδοσκοπικὴ ἐπιχειρησις. Ὁ πατὴρ, δίδων τὴν θυγατέρα του λαμβάνει εἰς ἀντάλλαγμα τόσας δαμάλεις, τόσα πρόβατα καὶ τόσους δούλους· ἀλλ' ἂν ὁ σύζυγος δὲν εὐαρεστή εἰς τὴν γυναῖκα, αὕτη δύναται ν' ἀπαλλαγῇ ἀποδίδουσα ὅσα φέρνα ἔσφεν ὁ γαμβρός, ἢ τὸ ἰσότιμον αὐτῶν. Ἄλλως τε δὲ οἱ Βουαχοῦμα, καίτοι ἔχουσι δούλας, καὶ ἐνίστα νομοθετοῦνται αἰθιοπίσας γυναικίας, δὲν διδοῦνται ὅμως τὰς θυγατέρας των εἰς ἄνδρας ἄλλης φυλῆς, μὴ θέλοντες νὰ διαφραγῇ ἡ γενεὰ των, δι' ἣν σεμνύονται τὸσον, ὥστε εἰς τὸ Καρακαίον οὐδεὶς τιμωρεῖται διὰ θανάτου, οὐδ' ἂν ἐπράξε φόνον ἢ ἐσχάτην προδοσίαν. Τὰ ἐγκλήματα ταῦτα, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο, τιμωροῦνται διὰ προστίμων ἀναλόγων, συνισταμένων εἰς πολλὰς ἢ ὀλίγας δαμάλεις γαλακτοφόρους.

31 δεκ.—Ὡμιλοῦν μετὰ τοῦ Ῥουμανίικα περὶ θεολογίας, καὶ τὸν ἠρώτησα διατί, ἐνῶ δὲν γινώσκει Θεόν, οὔτε ζῶν μέλλουσαν, θυσιάζει κατ' ἔτος εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρός του μίαν δάμαλιν;—Ἀγνοῶ διατί, ἀπεκρίθη γελῶν· ἀλλὰ μοι φαίνεται ὅτι πρᾶττων οὕτω θὰ θερίσω καλητέρους καρπούς. Δι' αὐτὸ τοῦτο παραθέτω καὶ ἐνώπιον μεγάλου τινὸς βράχου τοῦ ὁρους ἰκανὴν ποσότητα σίτου καὶ ζύθου, ἐνῶ γνωρίζω ὅτι ἡ πέτρα δὲν τρώγει, οὔτε πίνει τίποτε. Ὅλοι ἀνεξαρτέτως οἱ Ἀφρικανοὶ πιστεύουσι εἰς τὴν δύναμιν τῆς μαγείας καὶ τῶν φυλακτηρίων. Ἐὰν πορευόμενος εἰς πόλεμον ἤκουον τὴν φωνὴν ἀλώπεκος, πάραυτα θὰ ἐπέστρεφα μετὰ τὰ στρατεύματά μου ὀπίσω, διότι ὁ οἰωνὸς εἶναι κακός. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ζῶα, καὶ μάλιστα πτηνὰ, ἔχουν αἰτίαν ἢ ἀπαισίαν ἐπήρειαν.

Ἡθελῶ νὰ τὸν πείσω ὅτι, ἂν εἶχεν ἐναντίον του πολεμίους μὴ πιστεύοντας εἰς οἰωνούς, στηριζομένους δὲ μόνον εἰς τὴν ἰδίαν των ἀνδρίαν καὶ τακτικήν, θὰ τὸν ἐξημίουν πολὺ αὐταὶ αἱ δεισιδαιμονίαι. Ἐδῶσεν εἰς τοὺς λόγους μου τούτους πολλὴν προσοχὴν, καὶ ἐπέισθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῶν λευκοδέρμων ἀνθρώπων· «Ἄφοῦ, εἶπε, καὶ οἱ Ἀραβες αὐτοὶ ὁμολογοῦν, ὅτι ἐκ τῆς γῆς τῶν Βουαχοῦγγου μᾶς ἔρχονται οἱ ὑάλινοι κίγκοι καὶ τὰ καλὰ ὑφάσματα.»

1, 2 καὶ 3 ἰανουαρίου 1862.—Τὸ νέον ἔτος ἤρχισεν ὑπὸ αἰσίους οἰωνούς. Ἐξ ὧν τῶν φαινομένων περὶ τὸ ἄγγλος περιηγητῆς Ηεθέρικος ἔρχεται πρὸς συναπάντησιν ἡμῶν, ἀναπλέων τὸν Νεῖλον ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου. Ὁ βασιλεὺς τοῦ Οὐνιγιόρου, Καμράσης ὀνομαζόμενος, θέλων μᾶλλον νὰ καυχῆθῃ ὅτι καὶ αὐτὸν ἦλθον νὰ ἐπισκεφθῶσι ξένοι, ἀνήγγειλε τοῦτο πρὸς τὸν Ῥουμανίικαν, προσθέσας ὅτι ἀληθῶς μὲν οἱ ξένοι εἰσέτι δὲν ἀφίχθησαν εἰς τὴν αὐλήν του, ἀλλ' ὅμως ἐύρισκοντο εἰς τὴν Γάνην, χώραν ὑποτελῆ τοῦ Οὐνιγιόρου, ἀναπλεύσαντες τὸν Νεῖλον ἕως ἐκεῖ· ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Γάνης προσέβαλαν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀπέ-

κρούσαν ἐναντίον τῶν πυροβόλων των, καταφραρισάντων τὰ δένδρα ἐπὶ τῆς ὄψθης τοῦ ποταμοῦ, ἤρπασαν δὲ καὶ πολλὰ ἐμπορεύματά των, μέρος τῶν ὁποίων ἐκομίσθη εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ὅτι μαθὼν ταῦτα πᾶντα ὁ βασιλεὺς, ἐπεμψε διαταγὴν ν' ἀφεθῶσιν οἱ ξένοι ἐκεῖνοι ἀνευρόλητοι, διὰ νὰ ἔλθωσι μέχρις αὐτοῦ.

Ὁ Ῥουμανίικας μ' ὑπεσχέθη νὰ συστήσῃ τὸν συμπατριῶτην μου πρὸς τὸν βασιλέα Καμράσην, ὅστις εἶναι γαμβρός του· ἀπεφάσισα δὲ κ' ἐγὼ νὰ πέμψω πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἀπεσταλμένων του τινὰς τῶν ἀνθρώπων μου ὑπὸ τὸν Βαράκαν.

5 καὶ 6 ἰανουαρίου.—Περὶ τῶν Βουαχοῦμα ἔμαθον παρὰ τινος ὅστις ἠγματοῦται ὑπ' αὐτῶν καὶ ἤχθη εἰς τὸ Βουαλάμον (παρὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἀβουσσινίας), ὅτι εἰς τὰ μεγάλα συμπόσια των πίνουσιν αἶμα ἡνόμενον μετὰ γάλακτος, καὶ ὅτι οἱ βόες τῆς πατρίδος του ἔχουσιν ὑπερμέγη κέρατα.

7 ἰανουαρίου.—Ἰνδὸς τις, πορευθεὶς εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγιάδας καὶ ἐπιστρέψας μετὰ πλουσίων δώρων, συνισαμένων εἰς ἐλεφαντόδοντας καὶ δούλους, ἀνήγγειλεν εἰς ἡμᾶς ὅτι ὁ Ἰμτζεας ἐστειλεν ἀξιωματικούς του διὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσωσιν ὅσον ἀχίιστα μέχρις αὐτοῦ. Ἡ καλὴ αὕτη εἰδησις μᾶς ἀνεπτέρωσεν, οὐχ ἤττον δὲ καὶ τὰς ἐλπίδας τοῦ Ῥουμανίικα, ἐλπίζοντος ἤδη τὴν Ἀφρικὴν ἠνεωγμένην, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀπαθαντισμένου· λυπεῖται δὲ μόνον ὅτι δὲν ἔχομαι νὰ ἀνακουφίσῃ ἐξ ἰδίων των τὰς ὑπερόγκους δαπάνας τῆς ὁδοιπορίας μου. Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι ἠγόρασα ἐκ τῶν Ἀράβων καὶ ἄλλα ὑάλινα κοσμήματα, πληρώσας εἰς αὐτοὺς ὑπὲρ τὰς τετρακοσίας λίρας σερλίνας, διότι ἀνευ τούτων δὲν ἠδύναμην νὰ ἐξέλθω τῆς Οὐγιάδας καὶ νὰ προχωρήσω μέχρι τοῦ Γουδοκόρου.

(Τὴν συνέχισαν προσεχῶς.)

ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

(Ἰδὲ καὶ σελ. 248.)

Ἄννεζα.—Πολὺ φοβούμαι μὴ τὸ ὄνομα τοῦτο παράγεται, ὅχι ἐκ τοῦ Ἄννα, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ Agnese, ἔχοντος ῥίζαν τὸ λατινικὸν Agnus, σημαίνον ἀμνός, ἐκ τοῦ «ἀμνοῦ τοῦ αἵροντος τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου.» Καταλαμβάνει δὲ καὶ ἐκ τούτου πᾶς τις τὴν ἀθλιότητα εἰς ἣν κατήλθομεν ἐπὶ τῶν αἰώνων τῆς δουλείας, παραδεχόμενοι τοιαῦτα ὀνόματα ἑτερόγλωσσα.

Ὡς τε τὸ ἰταλικὸν ὄνομα Agnese (ταῦτο τοῦ γαλλικοῦ Agnès), ἀπαντώμενον ἐν τῇ ἰστορίᾳ, δὲν πρέπει νὰ μεταγλωττίζῃται παρ' ἡμῖν Ἀγνή, ὡς ἐνομίζετο, ἀλλ' Ἀμνάς. Τοῦτο μὴ φανὴν παραδόξον, διότι ἔχει ἢ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίαι τροπᾶριον, ἐν ᾧ ἀποκαλοῦνται καὶ ἀμνάδες αἱ ὅσαι γυναῖκες· «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ, κτλ.» Ἀλλὰ δὲν συμβουλευόμενος κανένα πατέρα νὰ ὀνομάσῃ τὴν θυγατέρα του Ἀμνάδα. Εἰς τὴν ὀνομαστικὴν, ἢ Ἀμνάς ἴσως δὲν θὰ ἦχει λίαν δυσαρέτως ἐν τῇ ἀκοῇ τῶν γαμβρῶν· εἰς τὴν γενικὴν (τῆς Ἀμνάδος), ἴσως θὰ ἦτο πάλιν ἀνεκτὴ· ἀλλ' ἂν ἢ χυδαία γλῶσσα, ἢ συνήθως τὴν αἰτιατικὴν τῶν περιττοσυλλάβων μεταχειριζομένη ἀντὶ ὀνομαστικῆς, ἀναφέρουσα αὐτὴν ἔλεγεν, ἢ Ἀμνάδα, — τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο ἀφόρητον!

Μᾶς ἠρώτησε φίλος τις περὶ τῆς Ἀμερσουδας, ἂν

ἔπρεπε νὰ μετονομασθῇ Μυρσίνη, ἀφοῦ παράγεται ἐκ τῆς μυρσίνης τὸ ὄνομα αὐτῆς. Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον ὄνομα Μυρτώ, καὶ εἶναι κάλλιτον.

Ἄγγερον, ἢ Κερον, κατὰ συγχοπῆν· ἐκ τοῦ Ἀγγελικῆ, ὡς εἰκάζω, τρεπομένου τοῦ λ εἰς ρ, καθὼς ἔχομεν πολλὰ παραδείγματα. Ἐν στοιχείῳ ἀρκεῖ νὰ μεταμορφώσῃ τὸν κόλακα εἰς κόρακα.

Φραντζέσκος καὶ Φραντζέσκα, ἐκ τῶν ἄλλοτριῶν Francesco, Francesca, καθὼς Λινάρδος καὶ Λινάρδης ἐκ τοῦ Leonardo, καὶ Φλώρος, Φλώρα, Φλώριος. Ἀποσκορακίσατε, πρὸς Θεοῦ! ἀποσκορακίσατέ μοι!

Μικέες, ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ Michele, Μικέλες, Μικέες. Εἶναι ὁ Μιχαήλ.

Ἄλεθίζος, ἐκ τοῦ Loiso.

Κοζῆς, ἐκ τοῦ Cosimo, σημαίνον Κοσμᾶς.

Τυπάλδος, ἐκ τοῦ Teobaldo· ὥστε ὀρθότερον θὰ ἐγράφε τις Τηπάλδος, ἢ Θεοβάλδος.

Κουρνέλια, ἐκ τοῦ Cornelia, ἢ Κορνηλία. Καὶ τοῦτο ἄλλότριον ὄνομα.

Ὁ εἰς ἴσα ὑποκορισμὸς τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων δὲν ὑποφέρεται. Τ πρὸ τοῦ Σ, ἢ Τ πρὸ τοῦ Ζ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν δὲν δύναται ποτὲ νὰ γραφῇ (καὶ οὔτε Μ ἢ Ν πρὸ τοῦ Η εἰς τὴν ἀρχὴν λέξεως). Ὡσεῖς, ὧν τὰ ὀνόματα ἢ τὰ ἐπίθετα ἔχουσι Τ πρὸ τοῦ Σ ἢ Τ πρὸ Ζ, ἢ ἄρχονται ἀπὸ ΜΗ, ΓΚ καὶ ΝΤ, μεταβάλλετε τὰ στοιχεῖα ταῦτα, ἐνόσφι φιλοτιμεισθε νὰ λέγεσθε Ἑλληνες καὶ ὄχι ἄλλότριοι· διότι, ἀδελφοί, εἶναι τεκμήρια ταῦτα, ἢ ἀναληθσίας, ἢ ἀμωθείας, ἢ ἀφιλοκαλίας.

Ἄλλ' ἐπανερχομαι εἰς τὸν εἰς ἴσα ὑποκορισμὸν τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων. Οἱ Πελοποννήσιοι, οἱ Ἑπτανήσιοι καὶ οἱ Στερεολαδίται ὑποκορίζουσιν εἰς οὔλα· καὶ τοῦτο κακόηχον. Πῶς δύναται νὰ τέρπῃ τὴν ἀκοὴν κατὰληξίς ὁμοία ἐκείνης ἣτις δίδεται χυδαίᾳ εἰς τὴν πανώλην! Κλείσατε τὰ ὦτα, διότι θὰ προφέρωμεν τὴν λέξιν . . . σκουρδούλα, λέξιν ὅχι μόνον ἀποτρόπαιον, ἀλλὰ καὶ κατὰπτυστον.

Εἶχον οἱ ἀρχαῖοι, εἶχον κ' ἐκεῖνοι ὑποκορισμούς, ἀλλ' ἦσαν γλυκύτατοι· ἔλεγον τὴν μικρὰν κόρην, κορασίδα, καὶ τὴν μικρὰν νέαν, νεάνιδα· ἔλεγον τὴν Γλυκερίαν Γλυκερίον καὶ τὴν Ἑλένην Ἑλένιον, οὐδετεροφανῆ τρουπερά, καθὼς τὰ παρ' ἡμῖν χυδαῖα καὶ ἀνάλατα Ἑλενάκι, Μαριγάκι· προέταττον ὅμως ἐκεῖνοι, ἀντὶ τοῦ οὐδετέρου ἀρθροῦ «τὸ», τὸ θηλυκὸν «ἡ», λέγοντες ἢ Γλυκερίον, ἢ Ἑλένιον. Εἰς τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τῆς Ῥώμης σατυρίζει τὴν νεολαίαν τῆς πατρίδος του ὡς ἀναμιγνύουσαν λέξεις καὶ φράσεις ἑλληνικὰς εἰς τὰς συναναστροφὰς τῆς, ὡς ἡμεῖς πράττομεν σήμερον κακοζήτως, μεταχειριζόμενοι γαλλικὰς καὶ ἀγγλικὰς· ἀφοῦ δὲ ψεξῇ τοὺς Ῥωμαίους νεανίας ὅτι τὴν pulchra (μελαγχροῖνην) ἀπεκάλουε «μελίχρον», προσθετὴ ὅτι, ἐάν τινος ἢ ἐρωμένη ἦτο λειπόσακος, τὴν ἐκολάμει λέγων αὐτὴν ἑλληνιστὶ «λαμπάδιον» ἢ «ἰσχρὸν ἐρωμένιον».

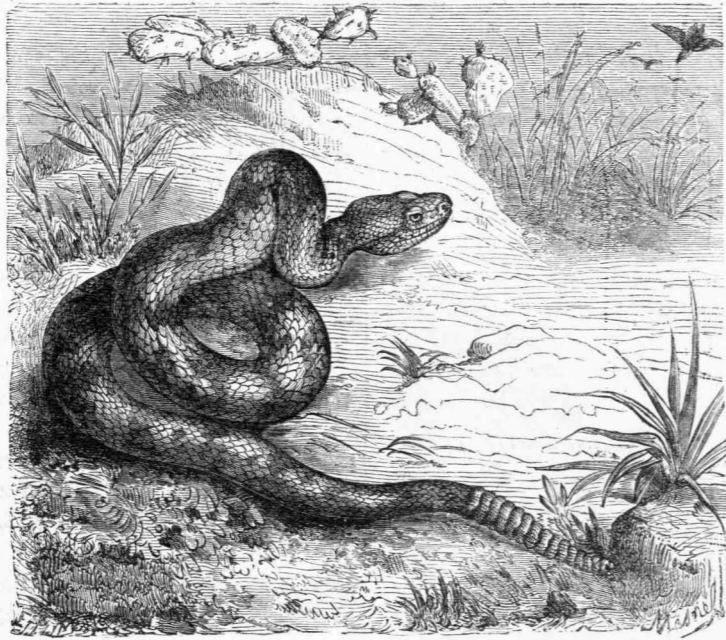
Κατηντήσαμεν σήμερον νὰ πιθηκίζωμεν ἡμεῖς τὰ ἦθη καὶ νὰ ψιττακίζωμεν τὴν γλῶσσαν ἀνθρώπων, ὧν οἱ πρόγονοι ἐπιθήκισον καὶ ἐψιττάκισον τὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων.

Ἄλλοτε ποιήσωμεν λόγον καὶ περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐπωνύμων.

Ο ΟΦΙΣ ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ.

Κροταλίας ονομάσθη ο όφης ούτος, διότι έχει εις την ούραν αυτού μικρά τινα κωδωνοειδή θηκάρια κεράτινα, συνηθρωμένα κατά σειράν, και βαθμηδόν σικρυνόμενα μέχρι της άκρας της ούρας. Ότε το έρπετον προβαίνει, τὰ κρόταλα ταύτα ήχοῦσιν ελαφρώς, καθὼς τὰ ξηρὰ φασίλια ἐν τῇ θήκῃ των, εἰδοποιεῖται δ' ἐκ τοῦ ήχου αὐτῶν ὁ ἄνθρωπος περὶ τῆς προσεγγίσεως τοῦ φοβερωτάτου ἐχθροῦ τούτου· διότι δὲν εἶναι μὲν πολὺ δυνατὸς ὁ ήχος, ἀλλ' ἀκούεται μέχρι ἀποστάσεως τριάκοντα βημάτων.

Ὁ Κροταλίας κατοικεῖ εἰς τὴν Ἀμερικὴν· ἀπαντᾶται δὲ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ εἰς τὸ Μεξικόν. Τὸ μήκος του προβαίνει ἐνίοτε μέχρι δύο μέτρων, ἤτοι τριῶν πήχων. Χρῶμα ἔχει ἐπὶ τῆς βίχης του φαιὸν ὑποκίτρινον, καὶ σειράν μελαίνων κηλίδων, γύρωθεν λευκῶν. Ἡ κεφαλή του εἶναι πεπατημένη, οἱ ὀφθαλμοὶ σπινθηροβολοῦν, τὸ στόμα ἀνοίγεται πολὺ, καὶ ἡ γλώσσά του ἐξέρχεται διχασμένη καὶ μελαίνα. Οἱ δύο ὀδόντες διὰ τῶν ὁποίων δάχνει εἶναι μακρότατοι, καὶ κεῖνται εἰς τὰ ἔμπροσθεν τῆς ἄνω σιαγόνος. Τῆς μὲν βίχης τὰ λέπτα εἶναι πολλὰ καὶ ὡσεὶδῆ, τῆς δὲ κοιλίας μέγαρα, κατέχοντα ὅσον τὸ πλάτος τοῦ σώματος εἰς μίαν σειράν.

Ὁφίς Κροταλίας.

Τρέφεται δὲ ὁ Κροταλίας ἐκ ζωφίων, μαζοφόρων τε καὶ ἐρπετῶν, ἐνεδρεύων αὐτὰ ἐν ὑπομονῇ, καὶ ἐρηρμῶν καθ' ὅλον τὸ μήκος τοῦ σώματος του, ἅμα ὡς πλησιάζουσι.

Γεννᾷ ὡὰ, τὰ δὲ μικρά του, ἀφοῦ παρέλθη μετὰ τὴν ἐκκόλαψιν των ὀλίγη ὥρα, εὐρίσκουσι καταφύγιον ἐντὸς τοῦ στόματος τῆς μητρὸς των.

Ἐν ὥρᾳ θέρους, ὁ Κροταλίας διατελεῖ εἰς τὰ ὄρη τὰ πετρώδη, τὰ ἀκαλλιεργήτα ἢ σκεπασμένα ὑπὸ ἀγρίων δασῶν· συνήθως δ' ἐκλέγει τὰ θερμότερα μέρη, τὰ χεῖλη πηγῆς τινος ἢ ρυακίου, ὅπου ἐρχονται νὰ πῶσι τὰ μικρὰ ζῶα. Ἀγαπᾷ δὲ καὶ νὰ διαμῆνῃ ὑπὸ τὸν κατακείμενον κορμὸν γηραλέου τινὸς δένδρου. Ὁ Αὐδυσῶν, περίφημος περιηγητὴς καὶ φυσιολόγος ἀμερικανὸς, λέγει ὅτι συνεχῶς ἀπαντῶνται οἱ Κροταλίας συνεσπειρωμένοι περὶ ἑαυτοὺς καὶ νεναρκωμένοι ὑπὸ τοῦ ψύχους.

Φυλαί τινες ἀγρίων ἀνθρώπων τῆς Ἀμερικῆς σέβονται τὸν Κροταλίαν· γινώσκουσι δὲ οὔτοι πῶς νὰ τὸν ἀπομακρύνουσι ἀπὸ των κατοικιῶν των χωρὶς νὰ τὸν φουεῦσι. Λέγεται ὅτι τὸ τρομερὸν τοῦτο ἐρπετόν δὲν

ἀναισθητεῖ πρὸς τὴν μουσικὴν. Ὁ περιώνυμος Σατοβριάνδος ἔγραψε τάδε περὶ αὐτοῦ.

« Κατὰ ἰούλιον τοῦ 1791, ἔτυχα ὑδοιπορῶν εἰς τὴν Ἄνω Καναδαν μετὰ τινων ἀγρίων οικογενειῶν τοῦ ἔθνους τῶν Οὐνουτάγων. Κατελύομεν ἐντὸς πεδιάδος παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Γενεδίου, ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὰ σκηνώματα ἡμῶν εἰς Κροταλίας. Μεταξὺ ἡμῶν εἶχομεν καὶ τινὰ Καναδιώτην, ὅστις ἔπαιζεν αὐλόν. Θελήσας οὗτος νὰ μᾶς διασκεδάσῃ, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν ὄφιν, οὐδὲν ἄλλο φέρων ἔπλον ἢ τὸν αὐλόν του. Τὸ ὑπερήφανον ἐρπετόν, ἅμα ἰδὼν αὐτὸν πλησιάζοντα, ἐλισσεται περὶ ἑαυτὸ, πλατύνει τὴν κεφαλήν του, ἐμφυσᾷ τὰς παρειάς του, συστέλλει τὰ χεῖλη του, ἀποκαλύπτει τοὺς δλητηρίους του ὀδόντας καὶ τὸν κόκκινόν του λάρυγγα· ἡ διχλωτῆ γλῶσσά του περισπᾶται ταχέως ἐξω τοῦ στόματος· οἱ ὀφθαλμοὶ λάμπουσιν ὡς ἄνθρακες πεφλεγμένοι, τὸ σῶμά του ἐξοιδαινόμενον ὑπὸ τῆς λύσεως κλίνει καὶ ἀνορθοῦται ὡς φυστηριον· τὸ δέρμα του, γέμον λεπῶν, διαστέλλεται, καὶ ἡ οὔρα του, ἀπαισῖως πως ἠχοῦσα, σείεται μετὰ τάσης βίας, ὡστε φαίνεται ὡς ἐλαφρὸς τις ἀτμός. Τότε ὁ Καναδιώτης ἀρχίζει νὰ αὐλῇ· ὁ ὄφης μένει ὡς ἀπορῶν· φέρει τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον κλείει τὸ φλογερὸν στόμα του. Καθόσον τὰν καταπλήττει τὸ

μαγικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ αὐλοῦ, τὰ ὄμματά του στεροῦνται τῆς βλοσυρότητος, αἱ δονήσεις τῆς οὔρας του βραδύνονται, καὶ ὁ κρότος αὐτῆς ἐξασθενεῖ καὶ βαθμηδὸν ἐκλείπει. Οἱ ἐλιγμοὶ του πλατύνονται, καὶ ταπεινούμενοι πρὸς τὴν γῆν πίπτουσι ἐπ' αὐτῆς εἰς κύκλους ὀμοκέντρους· πίπτουσι δὲ καὶ τὰ ἀνορθωθέντα λέπτα του καὶ ἀνακτῶσι τὴν εἰλιπνότητά των. Στρέφει ἔπειτα τὴν κεφαλὴν ἠρέμα, καὶ μένει ἀκίνητον, ὡς προσέχον εἰς τὸν ήχον καὶ ὑπ' αὐτοῦ κατακλιόμενον. Προβαίνει τότε ὁ Καναδιώτης ὀλίγα βήματα, βάλλων ἀπὸ τοῦ αὐλοῦ του ήχους βραδεῖς καὶ μονοτόνους, τὸ δ' ἐρπετόν κλίνει τὸν λαίμῶν του, διανοίγει διὰ τῆς κεφαλῆς του τὰ λεπτά χόρτα, καὶ ἀρχίζει νὰ ἐρπῇ κατόπιν τοῦ αὐλοῦ παρασύροντος αὐτὸ, ἱστάμενον ἅμα αὐτοῦ ἰσαμένου, καὶ πάλιν ἐρχόμενον ἐπὶ τὰ ἴχνη του ἅμα αὐτοῦ ἀπομακρυνόμενον. Οὕτως ἤχθη ὁ Κροταλίας ἐξω τῶν ἡμετέρων σκηνωμάτων ἐν μέσῳ πλήθους θεατῶν, ἀγρίων τε καὶ Εὐρωπαϊῶν, οἵτινες καὶ βλέποντες ταῦτα δὲν ἐπίστευον εἰς τοὺς ἰδίους των ὀφθαλμούς. »

Ὅλοι ἐκ συμφώνου ἀποφαινόνται ὅτι ὁ Κροταλίας οὐδέποτε προσβάλλει τὸν ἄνθρωπον, εἰμὴ προσβάλ-

λόμενος ὑπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὁπωσδήποτε ὁ ὄφης οὗτος εἶναι ἐπικίνδυνος γείτων, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπενόησαν παντοίους τρόπους ἀπαλλαγῆς ἀπ' αὐτοῦ. Ὁ χοῖρος εἶναι θαυμάσιος πρὸς τοῦτο. Πρὸς δυσμᾶς καὶ πρὸς νότον τῆς Ἀμερικῆς, ὁσάκις ἐμφανισθῇ τὸ θανάσιμον τοῦτο ἐρπετόν εἰς ἀγρὸν ἢ εἰς ἔπαυλιν τινα, σπεύδουσι νὰ φέρωσιν ἐκεῖ θηλυκὸν τινα χοῖρον μετὰ τῶν σκύμων του· ἐντὸς ὀλίγου δὲ ὁ χοῖρος ἐξαλείφει ἐκεῖθεν τρώγων πᾶν ἐρπετόν. Εἶναι γενικῶς παραδεδεγμένον ὅτι ὁ χοῖρος δὲν βλάπτεται ὑπὸ τοῦ δλητηρίου, ἕνεκα τοῦ λίπους του· ἄλλως τε δὲ κυνηγεῖ τὸν Κροταλίαν μετὰ παραδόξου λαίμαργίας. Ὁ δόκτωρ Ἰωανθάν Φραγκλίνος διηγεῖται, ὅτι ὅταν ὁ χοῖρος ἴδῃ τοιοῦτον ὄφιν, κροταλίζει τὰς σιαγόνας του καὶ ἀνορθώνει ὄλας του τὰς τρίχας, ὁ δὲ ὄφης τότε συσπειροῦται ἐτοιμαζόμενος νὰ προσβάλῃ τὸν ἐχθρόν του· ἀλλ' ὁ χοῖρος πλησιάζων ἀφόβως, δέχεται τὸ τραῦμα τοῦ ὄφεως εἰς τὰς λιπαρὰς πτυγᾶς, αἰτινες κρέμανται εἰς τὰ πλάγια τῆς σιαγόνος του· πατεῖ δ' ἔπειτα δι' ἐνὸς τῶν ποδῶν του τὴν οὔραν τοῦ ἐρπετοῦ, καὶ διὰ τῶν ὀδόντων κατακόπτει τὴν σάρκα του, ἣν καὶ τρώγει μετὰ γρυλλισμῶν εὐφροσύνης.

Ὅχι δὲ μόνον τὸν χοῖρον μεταχειρίζεται ὁ ἄνθρωπος κατὰ τῶν ὄφεων ἐκείνων, ἀλλὰ καὶ ὄρνεά τινα, ἰδίως δὲ τὸ ὄνομαζόμενον Ὀφιοφόντην (Secrétaire ἢ Serpentaire), διαιωόμενον εἰς τὰς Ἀντίλλας νήσους.

Περὶ τῆς φρικτῆς δραξικότητος τοῦ δλητηριούτου Κροταλιῶν διηγοῦνται πολλὰ οἱ περιηγηταί. Κύων δαγκασθεὶς ὑπὸ Κροταλίου ἔχοντος μήκος ἐνὸς μέτρου, ἀπέθανεν ἐντὸς 15 λεπτῶν, καὶ ἕτερος μετ' αὐτὸν ἐντὸς 2 ὥρων, καὶ τρίτος ἐντὸς 4 ὥρων. Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας, ὁ αὐτὸς ὄφης ἐδάγκασεν ἕτερον κύνα, ἐπιζήσαντα μόνον 30 δευτερόλεπτα, καὶ μετ' αὐτὸν ἄλλον κύνα ἐκπνεύσαντα μετὰ 4 λεπτά. Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἐδάγκασε βάτραχον ἐκπνεύσαντα μετὰ 2 δευτερόλεπτα, καὶ ἔπειτα ὄρνεθα ἐκπνεύσαντα μετὰ 8 λεπτά.

Ἀμερικανὸς τις εἶχε κομίσει εἰς τὴν Γαλλίαν τρεῖς Κροταλίας ζῶντας· καίτοι τοὺς ἐπροφύλαττεν ἀπὸ τοῦ ψύχους, ὁ εἰς αὐτῶν ἐτελευτήσεν· ἔφερε τότε ὁ Ἀμερικανὸς τὸ κλωβίον τὸ περιέχον τοὺς ἄλλους δύο πλησίον τῆς θερμάστρας, καὶ τοὺς ἤθεσε διὰ βραβιδίου, διὰ νὰ ἴδῃ πῶς διέκινετο. Ἐπειδὴ δὲ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐκινεῖτο ποσῶς, ὁ Ἀμερικανὸς ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐκ τῆς οὔρας, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον ὅπως βεβαιωθῇ ἂν καὶ αὐτὸς ἐτε-

λεύτησεν. Ἀλλὰ τὸ θηρίον, στρέψαν πᾶραυτὰ τὴν κεφαλήν, ἐδάγκασε τὸν δυστυχῆ ἄνθρωπον εἰς τὰ ἐξωτῆς ἀριστερᾶς του χειρὸς. Τρέχει εὐθὺς πρὸς τὸ κλωβίον διὰ νὰ ἐγκλείσῃ πάλιν εἰς αὐτὸ τὸν Κροταλίαν, καὶ δάχνεται ἐκ δευτέρου εἰς τὴν παλάμην τῆς αὐτῆς χειρὸς.

« Ἰατρόν! ἰατρόν! » ἀνέκραζεν ὁ ἄθλιος, καὶ ἐξεληθὸν τῆς κατοικίας του ἔλαβεν ἀπὸ γαμαὶ πάγον, τὸν ἔτριψεν ἐπὶ τῆς χειρὸς του, καὶ μετὰ δύο λεπτά περιέσφιγγε τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς ταύτης διὰ σχοινίου. Ὁ ἰατρός ἤλθε μετὰ 15 λεπτά καὶ ἐκαυτηρίασε τὰς πληγὰς, ἀλλ' ἀνωφελῶς πλέον. Πάραυτα ἐφάνησαν ἐπὶ τοῦ Ἀμερικανοῦ τὰ δεινὰ συμπτώματα· αἱ λειποθυμίαι, ἡ κοπιώδης ἀναπνοή, ἡ ἔκλειψις τοῦ σφυγμοῦ, αἱ ἀκούσιαι ἐκκενώσεις. Ἐπειτα ἐκλείσθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του, αἱ κόραι των συνεστάλησαν, τὰ μέλη ἀναισθητήσαν καὶ τὸ σῶμα ἀπεψύχθη. Ὁ πάσχων ἀπέθανε μετὰ ἐννέα ὥρας.

Εἰς τὴν Γαλλίαν, ἡ Κυβέρνησις ἀπαγορεύει εἰς τοὺς θηριοτρόφους τὸ νὰ ἔχουσι Κροταλίας, ἐπειδὴ τὸ κλίμα τῆς Γαλλίας εἶναι σχεδὸν ὁποῖον καὶ τὸ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ ἂν ἐδραπέτευε ποτε τοιοῦτος ὄφης ἄρην, καὶ ἄλλος θῆλυς, ἡδύνατο νὰ διαδώσει καὶ ἐν Εὐρώπῃ τὸ σπέρμα των· ἀλλ' εἰς τὸ ἐν Παρισίους Μουσεῖον τῆς φυσικῆς ἱστορίας εὐρίσκονται καὶ δύο ἢ τρεῖς Κροταλίας ζῶντες, καλῶς ὅμως φυλαττόμενοι ἐντὸς διπλοῦ κλωβοῦσιδηροῦ. Ἀλλ' εἰς τὴν Ἀγγλίαν δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἀπαγόρευσις, καὶ συνέβη ἐκεῖ ἕνεκα τούτου κατὰ ἰούλιον τοῦ 1867 τὸ ἐπόμενον κακόν. Ἐξ Ἀμερικῆς εἶχον κομισθῆ εἰς Λιθερωπῶν ὀκτὼ Κροταλίας, τοὺς ὁποίους ἠγόρασε τις θηριοτρόφος, ὀνομαζόμενος Μάνδερσος, καὶ ἐγκλείσας εἰς στερεώτατον κλωβὸν σιδηροῦν κατέστησε θέαμα εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἀγγλίας, χρηματισμοῦ ἕνεκα. Μετὰ εἰς Τουμβριγιάν τῆς Οὐαλλίας, ἐκεῖ μίαν τῶν ἡμερῶν ἐνησχολεῖτο νὰ θερμάνῃ τοὺς ὄφεις του, βάλλων πρὸς αὐτὸ τοῦτο ὑπὸ τὸν κλωβὸν των ἐντὸς πλατείας τινὸς χύτρας νερόν, καὶ ὑπὸ τὴν χύτραν φωτίαν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ νερόν ἀνέβρασε πολὺ, ὁ Μάνδερσος, σπεύσας ν' ἀποσύρῃ τὴν φωτίαν, ἀφῆκεν ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ τὸν κλωβὸν ἡμίκλειστον. Ἐπιστρέψας δὲ εἰς αὐτὸν, εἶδεν ὅτι εἰς τῶν ὀκτῶ ὄφεων, δραπέτεύσας, ἐσκίρτα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θηριοτροφείου, συρίζων καὶ ἀνορθῶν τὴν κεφαλὴν ἀπειλητικῶς.

Ὁ Μάνδερσος ἔσπευσε τότε νὰ κλείσῃ τοῦ κλωβοῦ

Ὁφιοφαγο, ἢ Ὁφιοφόντης (Serpentaire ἢ Secrétaire.)

Ὁ Μάνδερσος ἔσπευσε τότε νὰ κλείσῃ τοῦ κλωβοῦ

τὴν θύραν, καὶ ἐκράξε παράυτα τοὺς ἄλλους φύλακας, ἐνασχολομένους κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν πρὸς καθαρισμόν τῶν ἄλλων κλωσῶν καὶ τῶν φατνῶν. Ὅλοι ὅμως κατελήφθησαν ὑπὸ πανικοῦ φόβου, ἐκτός τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν, ὀνομαζομένου Γοφρήδου, ὅστις ἐνθαρρύνων καὶ τοὺς ἄλλους, ὥπλισθη μετ' αὐτῶν δι' ἄξινῶν, πτυαρίων καὶ μοχλῶν, καὶ οὕτως ὅλοι ὁμοῦ ἐπανήλθον κατὰ τοῦ ἔρπετου. Καὶ πρῶτον ἐβρίψαν ἐπάνω του ἕνα σάκκον, ἐλπίζοντες οὕτω νὰ τὸ περιτυλιξῶσιν ἄλλ' αὐτὸ ἀπηλλάγη καὶ καταβυθίσθη πρὸς τὸ μέσον τοῦ θηριοτροφείου βάλλον φοβερωτάτους συριγγμούς. Πέριξ τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου δώματος ἦσαν κεκλεισμένα εἰς κλωσούς παντοίων εἰδῶν ἄλλα θηρία· ὁ Κροταλίας διήλθεν ἔμπροσθεν τῶν χωρὶς νὰ προσέξῃ· ἀλλὰ φθάσας ἐνώπιον μεγάλου τινος βουβάλου, 1600 ὀγκᾶδων βάρους ἔχοντος, ἐστάθη διὰ μιᾶς, εἰσεπήδησεν εἰς τὸν κλωσὸν τοῦ βουβάλου, τὸν ἐδάγκασεν εἰς τοὺς βόθωνας, καὶ ἔπειτα ἐξῆλθεν εἰς τὴν αὐλήν. Ἐκεῖ, ἄλλοι ὑπηρετοὶ τοῦ Μανδέρσου ἐφόρτωνον ἐφ' ἀμάξης ἄχυρον, εἰς δὲ τὴν ἀμάξαν ἦτο ἐξευγμένος ἵππος· ὁ ὄφις ὤρμησε πρὸς τὸν ἵππον τοῦτον καὶ τὸν ἐκέντησε. Τὸ τετράπουρον ζῶον, ἄμα ὡς ἡσθάνθη τὸ κέντημα, ἐσείσθη σφοδρῶς, τώρα μὲν ἀνορθούμενον εἰς τοὺς ἐμπροσθίους, τώρα δὲ εἰς τοὺς ὀπισθίους τοῦ πόδας, ἐβρίψεν τὸ ἔρπετον χαμαὶ, καὶ τότε καταπατῶν μανιωδῶς τὸ κατεσύντριψεν.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγας στιγμᾶς, ὁ λαμπρὸς οὗτος γεωργικὸς ἵππος ἤρχισε νὰ τρέμῃ ὅλος, καὶ τὰ ὄμματά του ἐξεχώθησαν· ἔβαλε χρεμετισμούς τινες θρηνηθῆναι, καὶ μετ' ὀλίγα λεπτά ἐξέπνευσεν ἐν ἀγωνίαις φοικταῖς.

Συγγρόνως καὶ ὁ βουβάλος, ὅστις εἶχε δαγκασθῆ προηγουμένως, διέκειτο σφαδάζων τρομερώτατα, ἕως οὗ ἔπεσε χαμαὶ βαρέως, καὶ ἐξέπνευσε καὶ αὐτός.

Σημειωτέον ὅτι οἱ Κροταλῖαι, καὶ νεκροὶ εἶναι κινδυνώδεις. Τοῦ ἔρπετου τούτου οἱ ὀδόντες διατηροῦσι τὴν δηλητηριώδη ιδιότητά των καὶ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ τῆς σαγιῶνος του. Εἰς τὸ ἐν Χαρισίαις Μουσεῖον τῆς φυσικῆς ἱστορίας ἀπεδείχθη τοῦτο ἐκ πολλῶν δοκιμῶν. Κροταλίον πρὸ δύο ἡμερῶν νεκρωθέντος ἐνεπήχθη εἰς τῶν ὀδόντων εἰς τὸ στῆθος περιστερῶν, καὶ ὅλαι ἐθανατώθησαν μετ' ὀλίγην ὥραν. Διὰ τοῦτο οἱ φυσιολόγοι προσέχουσι πολὺ μὴ κεντηθῶσιν ὀσάκις ἔχουσι ἀνὰ χεῖρας Κροταλίου σκελετὸν, ἔσω καὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἤδη φυλαττόμενον, ἢ ψάωσι τοιοῦτόν τινα νεκρὸν ὄφιν, διατηρούμενον ἐντός τοῦ οἰνοπνεύματος. Εἰς τὰς Ἀντίλλας νήσους ἐδαγκάσθη τις ὑπὸ Κροταλίου εἰς τὸν πόδα διὰ τῶν ὑποδημάτων του· καίτοι δὲ ἦσαν τὰ ὑποδήματα ἐκ τῶν δυνατωτέρων, ἀπέθανε καὶ οὐδεὶς ἐνόησε πῶθεν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος εἰς αὐτόν. Ὑποδεθεὶς ἀκολούθως τὰ ὑποδήματα ὁ μίος του, ἡσθάνθη καὶ ἀπέθανε καὶ αὐτός. Τὰ ὑποδήματα ταῦτα διεδέχθη ὁ ἀδελφός του· ἀπαξ δὲ τὰ ἔφερε, καὶ ἀπέθανε ὡσαύτως. Τότε οἱ ἰατροὶ, ἐρευνῶντες πῶθεν ὅλοι οὗτοι οἱ θάνατοι, ἔλαβον καὶ τὰ ὑποδήματα, καὶ ἐξετάσαντες αὐτὰ ἐκ τοῦ πλησίον, εὗρον τὸν ὀδόντα Κροταλίου ἐμπεπηγμένον εἰς τὸ σκύτος, καὶ τότε μόνον ἔγνωσαν τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ.

Λέγεται ὅτι οὐδὲν περιεργότερον τῆς πάλης Ὀφιοφάγου μετὰ Ὀφρεως. Ὅταν τὸ ἔρπετον προσβληθῆ ὑπὸ τοῦ ὀρνέου, ἴσταται, ὀρθοῦται κατὰ τοῦ ἔχθρου, ἐξοιδραίνει τὸν λαϊμόν του, καὶ ἐκδηλοῦ τὴν ὀργὴν του

διὰ συριγγμῶν ὀξέων. Τὸ δὲ ὀρνεον κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἀναπτύσσει τὴν μίαν τῶν πτερυγῶν του καὶ τὴν φέρε ἔμπρός του, σκεπάζον οὕτως ὡς δι' ἀσπίδος τὰς κνήμας καὶ τὰ κάτω τοῦ σώματός του. Τότε, ὁ μὲν ὄφις ἐξακοντίζεται κατὰ τοῦ ὀρνέου, αὐτὸ δὲ πηδᾷ, κτυπᾷ, ὀπισθοχωρεῖ, καὶ ἐπανέρχεται δι' ἄλματων παντοίων, κομικωτάτων πρὸς πάντα θεατὴν, ἔχων πάντοτε τὴν ἀμυντικὴν πτέρυγά του ἐτραυμένην πρὸς τὸν ἰσοβόλον ὀδόντα τοῦ πολεμίου. Ἐνθὺ δὲ ὁ ὄφις ἐξαντλεῖ ἀνωφελῶς τὸ δηλητηριὸν του δάκνων τὰ ἀναίσθητα τοῦ ὀρνέου πτερὰ, αὐτὸ καταφέρει διὰ τῆς ἐτέρας πτέρυγός του ἐπὶ τοῦ ἔρπετου στιβαρὰ κρούσματα. Ὁ ὄφις τέλος ζαλίζεται, ἰλυγιά, πίπτει χαμαὶ, καὶ τότε τὸ ὀρνεον τὸν ἀρπάζει ἐπιτηδείως διὰ τοῦ βάρους, καὶ τὸν βρίπτει πρὸς τ' ἄνω ἐπανειλημμένως, μέχρις οὗ ἐξηντημένον καὶ ἀνίσχυρον πλέον τὸν κτυπᾷ εἰς τὴν κεφαλὴν; τοῦ συντρίβει τὸ κρανίον, καὶ οὕτω τὸν καταπίνει ἀκέραιον, ἐκτός ἂν ἦναι ὑπερμεγέθης· τοιοῦτον ὄντα, τὸν διαμελίζει ὑπὸ τοὺς δακτύλους του καὶ τὸν τρώγει. Εἶναι τεραστία ἢ πεπτικὴ δύναμις τοῦ στομάχου τούτου τοῦ ὀρνέου.

ΤΟ ΛΗΙΣΜΑ ΓΥΑΝΟΥ.

Ὀλίγοι ἐτι παρ' ἡμῖν γινώσκουσι τί ὀνομάζεται γύανον (guano) ὑπὸ τῶν γεωργῶν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Εἶναι κοπρία τις γονιμοτάτη, τὴν ὁποίαν μυριάδες θαλασσιῶν πτηνῶν ἀφίνουσιν ἐπὶ τῶν ἐρήμων νήσων τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ ἰδίως εἰς τὰς νήσους Κίγκας (Chinchas). Ἐκεῖ, ἐπὶ τῶν ὀροπέδιων τῶν νήσων τούτων, εὐρίσκονται ἀποτειμεμένοι σωροὶ τοιοῦτων περιττωμάτων μεγίστοι, ὑπολογιζόμενοι εἰς 10 ἑκατομμύρια τόννων ὡς ἕγγιστα (800 ὀγκᾶδων ὁ τόννος)· ἀνασκάπτουσι δὲ τὴν ὕλην ταύτην, καὶ φορτύνουσιν αὐτὴν εἰς ἀγγλικά καὶ γαλλικά πλοῖα οἱ Ἰνδοὶ κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον.

Τὰ πλοῖα ἀγκυροβολοῦσι παρὰ πόδας τῶν ἀποτόμων καὶ ὑψηλῶν βράχων ἄνω τῶν ὁποίων κεῖνται οἱ σωροὶ τοῦ γύανου. Εἰς ἕν ἐκ τῶν ἐξεχόντων χειλέων τοῦ βράχου τίθεται μέγα τι χωνίον ξύλινον, εἰς τὴν ἄκρην τοῦ ὁποίου δένεται μακρὸς καὶ πλατὺς σάκκος πάνινος ἄνευ πυθμένος, προχωρῶν μέχρι τοῦ κύτους τοῦ πλοίου, ὅπου κατακρημνίζεται τὸ γύανον, βριπτώμενον διὰ πτυαρίων ἐντός τοῦ χωνίου.

Διαρκούσης τῆς φορτώσεως, ἐξεγείρεται κονιορτὸς τοσοῦτον δριμύς καὶ εἰς τὸν λάρυγγα διερεθιστικὸς, ὥστε οἱ ναῦται οἱ καταβαίνοντες εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοίου διὰ ν' ἀπλῶνῶσι τὸ κατακρημνιζόμενον γύανον, δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρωσιν ὑπὲρ τὰ εἴκοσι λεπτά τῆς ὥρας· ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς διαδέχωνται ἄλλοι. Τὸ ἐντός τοῦ περιττώματος ἐκείνου ἀμμωνιακόν, ἀναδιδόμενον εἰς τὰ πέριξ, κνίσσει τοὺς βόθωνας καὶ φέρε δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Σήμερον γίνεται σημαντικὸν ἐμπόριον ἐκ τοῦ λιπαντικοῦ εἶδους τούτου, διότι κατ' ἔτος κομίζεται εἰς τὴν Εὐρώπην 500,000 τόννων γύανου· ἀλλ' ὅσον ἂν ἀφαιρῆται, πάλιν ἀναπληροῦται ὑπὸ τῶν ἀπειραρίθμων ἐκείνων πτηνῶν, περιοδικῶς ἐρχομένων εἰς τὰς εἰρημνένας νήσους· διηγούνται ὅτι οἱ βράχοι ὅλοι σκεπάζονται ὑπὸ τὸ λευκόφαιον τῶν πτηνῶν τούτων πτέρωμα.

Ὅτε, ἐν ἔτει 1804, ἤχθησαν κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Εὐρώπην δειρήματα γύανου, ἢ ὕλη αὕτη δὲν ἐθεωρήθη ὡς ἀρκούντως χρήσιμος εἰς τὴν γεωργίαν, καὶ ἀπεβρίβθη. Δὲν εἶναι δὲ τοῦτο μοναδικὸν φαινόμενον, διότι ἀκόμη ἕως σήμερον εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας δὲν γίνεται χρῆσις πολλῶν καὶ καλῶν πραγμάτων, προαγομένων ἀλλαγῶν. Ἡ Γαλλία, παραδείγματός χάριν, δὲν τρώγει ὠσάριον, οὔτε χαβιάριον, οὔτε τὰ βεβίνθια, οὔτε τὴν σταφίδα καὶ τὰ σῦκα τῆς Ἀνατολῆς, τὰ τόσον ζητούμενα ὑπὸ τῆς Γερμανίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ρωσίας. Μετὰ παρελευσιν 36 ἐτῶν (1840) πάλιν μετεκομίσθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην τόννοι τινές γύανου, καὶ τότε ἀνεγνωρίσθη τὸ λίπασμα τοῦτο ὡς πολὺτιμον. Ἐν ἔτει 1842 ἐκομίσθη πρῶτον εἰς Βορδιγάλην ὀλόκληρον φορτίον γύανου.

ΕΥΤΡΑΠΕΑ.

ΣΙΜΟΣ ΕΜΗΑΙΖΟΜΕΝΟΣ.

Τὸ πράγμα συνέβη εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

Δύο συρρατιῶται, ἐκ τῶν σταλέντων ἐσχάτως πρὸς καταδίωξιν τῶν Ἰνδῶν, κατέστησαν ἐχθροὶ θανάσιμοι, ἐπειδὴ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶπε τὸν ἄλλον σιμόν (πλατομύτην). Καὶ ἦτο μὲν σιμὸς τρώντι οὗτος, ἀλλ' ὡς φαίνεται, δὲν ἀνείχετο νὰ λέγωσι τὸ ἐλάττωμα τῆς ῥινός του κατὰ τοῦ προσώπου του· ὅθεν θεωρήσας τοῦτο ὡς ἐσχάτην ὕβριν, εἶπεν εἰς τὸν συστρατιῶτην του ὅτι τὸν προσεκάλει εἰς μονομαχίαν διὰ πιζολίου πολυκρότου.

—Θὰ ἐδεχόμην τὴν πρότασίν σου, ἀπεκρίθη ὁ ἕτερος, ἂν ὁ κίνδυνος ἦτο ἴσος καὶ πρὸς τοὺς δύο μᾶς.

—Πῶς! κατὰ τί εἶναι ἄνισος;

—Εἶναι ἄνισος καθότι, ἂν εἰς ἐκ τῶν μολύβδων σου διέλθῃ μεταξὺ τοῦ στόματός μου καὶ τοῦ μετώπου, θὰ πάρῃ τὴν μύτην μου, ἐνθὺ ἂν εἰς ἐκ τῶν μολύβδων μου λάβῃ πρὸς σὲ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, δὲν θὰ εὕρῃ νὰ σοῦ πάρῃ τίποτε.

Ἡ ἀγανάκτησις τοῦ σιμοῦ ἐφθασεν εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Συνεφωνήθη νὰ μονομαχήσωσι μέχρι θανάτου. Ἀπῆλθον λοιπὸν ἀμφότεροι εἰς τὸν τόπον τὸν ὁποῖον προσδιώρισαν.

Πῆμ! πᾶμ! πῆφ! πᾶφ! Ἐπυροβολήθησαν τέσσαρες μολύβδοι, καὶ ὅλοι ἐπέφερον τραῦμα. Ἐπεσον ἀμφοτέροι οἱ μονομαχοὶ τετραυματισμένοι βαρέως.

Τοὺς μετέφερον λοιπὸν εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, ὅπου τοὺς ἤπλωσαν εἰς δύο κλῖνας, κειμένας πλησίον ἢ μία τῆς ἄλλης. Ἐκεῖ, ἐπὶ ὁκτὼ ἡμέρας διέκειντο μέσον ζωῆς καὶ θανάτου.

Συνελθὼν ὁ σιμὸς πρὸς στιγμήν, ἐρωτᾷ ἕνα τῶν ὑπηρετῶν τοῦ νοσοκομείου,

—Δὲν μὲ λέγεις, ἀπέθανεν, ὁ συστρατιώτης μου;

—Ὅχι, εἶναι αὐτὸς ὁ πλησίον σου, καὶ ἀσθενεῖ βαρέως.

Ὁ σιμὸς καταβάλλει τὰς δυνάμεις του, ἀνεγείρει ὀλίγον τὴν κεφαλὴν του, καὶ βλέπει παρέκει τὸν ἐχθρόν του ὠχρότατον καὶ εἰσέτι ἀναίσθητόντα.

—Νὰ σὲ δεῖξω ἐγὼ! εἶπε· μὴν ἀποθάνῃς, καὶ πάλιν ἐξαναρχίζομεν.

Συνεπεῖα δὲ τῆς δυνάμειος ἦν εἶχε καταβάλλει, ἐλειποθύμησε.

Παρῆλθε μὴν. Ἦδη ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν οἱ δύο συρρατιῶται ἐβλήποντο καὶ συνωμίλουν.

—Καὶ πότε στογάζεσαι, ἠρώτησεν ὁ σιμὸς, ὅτι θὰ εἰμπορέσῃς νὰ σταθῆς εἰς τὰ πόδια σου;

—Φοβούμαι μήπως περάσῃ ἀκόμη καιρὸς, ἐπειδὴ, καθὼς εἰξεύρεις, τὸ μολύδι μένει ἀκόμη μέσα εἰς τὸν γόμφον μου. Τραβᾷς πολὺ χαμηλά. Ἐλεγα ὅτι μόνον ἢ μύτη σου δὲν ἦταν καλὴ, ἀλλὰ βλέπω ὅτι καὶ τὸ μάτι σου δὲν ἀξίζει τίποτε.

—Καλὰ, ὅταν ἔλθωμεν ἐκ νέου ὁ ἕνας ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, τότε θὰ προσέξω νὰ σημαδεύσω ὑψηλότερα.

—Καὶ ἐπιμένεις λοιπὸν νὰ ἐξαναρχίσωμεν;

—Ἐννοεῖται!

—Ἦγουν στογάζεσαι ὅτι, ἂν μὲ σκοτώσῃς, μὲ τοῦτο ἢ μύτη σου θὰ διορθωθῇ; Φίλε μου, ὅ,τι γίνεις, ἔγινες. Ὁ ἐλέφαντας γεννᾶται μὲ τὴν προβοσκίδα του ἐγὼ, καθὼς καὶ ὅλος ὁ κόσμος, ἐγεννήθημεν μὲ τὴν μύτην μας, ἀλλὰ σὺ ἐγεννήθηκες πλάκα . . . νά! σιμὸς. Οὐτ' ἐγὼ πλέον, οὔτε σὺ, οὔτε ὁ ἐλέφαντας εἰμποροῦμεν τίποτε.

—Ἀκουσε νὰ σὲ εἰπῶ;

—Τί;

—Ζητοῦμεν νὰ μᾶς φέρουν δύο πιστόλια, καὶ νὰ κτυπηθοῦμεν ἐδῶ, καθὼς εὐρισκόμεθα;

—Ἐδῶ; Μὲ τέτοιον νοῦν νὰ κοιμᾶσαι! Καὶ ποῖος μᾶς δίδει ἐδῶ ὄπλα, ἂν ζητήσωμεν;

—Ἐν τούτοις, εἶναι ἀνάγκη νὰ σὲ ξεπαστρεύσω.

—Τοῦλάχιστον, περιμένει νὰ ἰατρευθῶ.

—Πότε θὰ ἰατρευθῆς! εἰξεύρω κ' ἐγὼ πότε θὰ ἰατρευθῆς; Δὲν εἰμπορῶ νὰ περιμένω. Ἄν θέλῃς, μ' ἐρχεται ἕνας στογασμός.

—Ποῖος;

—Νὰ παίξωμεν ἕνα παιγνίδι χαρτιᾶ, καὶ ὅποιος χάσῃ, νὰ χάσῃ καὶ τὴν ζωὴν του. Χαρτιᾶ, πιστεύω ὅτι μᾶς δίδουν ἐδῶ, ἂν ζητήσωμεν.

—Καὶ πῶς θὰ τὴν κάμῃ τὴν ζωὴν του νὰ χαθῇ ἐκεῖνος ὅστις θὰ χάσῃ;

—Αὐτὸ συλλογίζεσαι; Ἀποσπᾷ τοὺς ἐπιδέσμους ἀπὸ τὰς πληγὰς του, καὶ ἀφίνει ὄλον του τὸ αἷμα νὰ χυθῇ.

—Μωρ' εὐγῆ σου! Μόνον ἕνας σιμὸς εἶναι ἄξιος νὰ ἐπινοήσῃ μίαν ὡσὰν αὐτὴν ἰδέαν.

—Τὴν ἄρες αὐτὰ . . . Δέχεσαι; εἶπεν ὁ σιμὸς, ὅλος ἀναφλεχθεῖς.

—Δέχομαι, ἐπειδὴ, νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν; μ' εἶναι ἀνυπόφορον νὰ ζῶ ἐδῶ τόσον καιρὸν, εἰς τὸ πλάγι ἐνὸς ἀνθρώπου ὅστις προσποιεῖται τάχα ὅτι ἔχει μύτην καὶ αὐτός. Ὅμως πρόσεξε καλὰ . . . δὲν ἔχει προφάσεις. Σὺ ἢ ἐγὼ . . .

—Τί προφάσεις, ἀφοῦ σὲ λέγω εἰς τὴν τιμὴν μου!

—Ἐλα λοιπὸν.

Ἐφερον εἰς αὐτοὺς παιζόχαρτα. Ὅσοι τοὺς εἶδον συμπαίζοντας, ἐνθὺ ἀμφοτέροι ἐπάσχον δεινῶς, καὶ ἦσαν ἀσθενέστατοι, τοὺς ἐνόμισαν συμφιλιωθέντας.

Δὲν παρετάθη πολὺ τὸ παίγνιον.

—Ποῖος ἐκέρδησεν; ἠρώτησεν ὁ ὑπηρετὴς τοῦ νοσοκομείου.

—Ἐγὼ ἔχασα, ἀπεκρίθη ὁ σιμὸς.

Τὴν ἐπιούσαν εὐρέθη εἰς τὴν κλῖνην του νεκρὸς, αἰματόφυρτος. Εἶχεν ἀποσπᾶσει τῶν τραυμάτων τοὺς ἐπιδέσμους.

ΣΦΟΦΟΝΙΣΜΟΣ ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟΣ.

Ἐν Κοινωνικότητι τῆς Ἀμερικῆς, ἀνὴρ τις φιλή-
συχος καὶ εὐλαβὴς ἐνυμφεὺς γυναικα λίαν φιλόνοι-
κον καὶ διστραμμένην, ἐγνωσμένην ὑπὸ πάντων ὡς
φρυφνοῦ χαρακτήρος. Ὅλοι λοιπὸν ἠπόρησαν διὰ τὴν
ἐκλογὴν του, ἀλλ' εἰς τοὺς ὅσους τὸν ἠρώτησαν ἀπεκρί-
θη, ὅτι ἐπειδὴ ὀλίγας ἀνησυχίας ἔλαβεν ἐν τῇ παρουσίᾳ
ζωῆ, ἐφοβήθη μήποτε προσκολληθῆ εἰς τὰ ἐγκόσμια,
καὶ ὅτι μᾶλλον ἠδύνατο νὰ σωθῆ ἐν τῇ μελλούσῃ
παραλαμβάνων ἓνα πειρασμὸν πλησίον του, ὅστις νὰ
τὸν τυραννῆ. Τὸ ἀστέιον εἶναι ὅτι, ἀκούσασα τὸν λό-
γον τοῦτον, ἡ σύζυγος δυσηρεσθήτη μεγάλης, καὶ διὰ
νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἄνδρα της, κατέστῃ ἡ ἀγαθοτάτη τῶν
γυναικῶν, λέγουσα ὅτι δὲν εἶχε τὴν ἀνοησίαν νὰ χρι-
σιμεύσῃ εἰς τὸν ἄνδρα της ὡς γέφυρα ἄγουσα αὐτὸν
εἰς τὸν οὐρανόν. Τίς ἄλλη νομιμωτέρα ταύτης ἐκ-
δίκησις;

ΜΑΚΡΟΒΙΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ.

Ἀννίβας ὁ ἐπονομαζόμενος Καμυλὸς, ἔζησεν 121 ἔ-
τη· οὗτος ἦτο οἰνοπότης καὶ ἔτρωγε δύσπεπτα φαγη-
τά. Πολοτίμανος ὁ χειροῦργος ἀπέθανεν ἄγων ἡλικίαν
ἐτῶν 140· οὗτος τὴν προτερείαν τοῦ θανάτου ἐπρα-
ξεν ἐγγειρησὶν καρκίνου μετὰ πλείστης εὐχειρίας·
οὔτε μίαν ἡμέραν δὲν εἶδον τὸν ἄνθρωπον τοῦτον νι-
φοντα ἐντελῶς. Ἡ χωρική Ὁψτ, ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν
ἐτῶν 155· αὐτὴ εἰργάσθη εἰς τοὺς ἀγρούς μέχρι τῆς
ἐσχάτης ὥρας της, πίνουσα συνήθως δύο ποτήρια βρα-
κῆς καθ' ἑκάστην.

Σημαίνουσι ἀρά γε τὰ παραδείγματα ταῦτα ὅτι ἡ
μέθη παρατείνει τὴν ζωὴν; Ὁχι· διότι ἄλλη τις γυ-
νὴ, ἡ Ἐλεονόρα Σπίσερ, οὐδέποτε ἀπογευθεῖσα πνευ-
ματώδεις τι ποτὸν, ἔζησεν ἔτη 121, καὶ ἄλλος τις ἀ-
νὴρ, Γράνδης καλούμενος, καὶ ζήσας 126 ἔτη, οὐδέ-
ποτε ἔπιεν οἶνον· καὶ ἕτερος, Ἰωάννης τις, Ἐριγγαμ,
τὸ ἐπώνυμον, προσῆθη μέχρις 144 ἐτῶν, μόνον ἐξ ὄ-
ψεως γινώσκων τὰ ποτά.

Διονυσίος τις Γινάρδος, ὅστις ἀπέθανεν ἐτῶν 123,
ἐκατοῖκει εἰς σπῆλαιον. Δραγακεμβέργος τις, ζήσας
οὗτος 146 ἔτη, εἶχε συλληθῆ ὑπὸ περατῶν καὶ ὑ-
ποφέρει τὰ πάνθεινα ἐπὶ δεκαπενταετίαν. Ὁ Ἰωάννης
Λαφίττης, ἀποθάνων εἰς ἡλικίαν 136 ἐτῶν, συνειθι-
ζεν ἐκ νεότητός του νὰ λούεται δις ἢ τρίς τῆς ἐβδομά-
δος, καὶ οὕτως ἐξηκολούθησε πράττων ἐφ' ὅρου ζωῆς.
Ἄλλος τις Ἰωάννης, ἐπιλεγόμενος Κώζωρ, ἀπέθανεν
137 ἐτῶν, πίνων γάλα πολὺ. Καὶ ἄλλος τις Ἰωάννης,
Δουτέργος, προῖον μέχρις ἐτῶν 146, ἐτρέφετο ἐξ ἀ-
ραβοσίτου καὶ λαχάνων. Ὁ Θωμᾶς Πάρ ἀπέθανεν
152 ἐτῶν καὶ 9 μηνῶν. Διηγοῦνται περὶ αὐτοῦ, ὅτι
ἄγων ἡλικίαν ἐτῶν 101, εἵλκυσε εἰς ἑαυτὸν νέαν τι-
νὰ, ἐξ ἧς καὶ ἔλαβε τέκνον. Οὗτος καθ' ὅλην του τὴν
ζωὴν ἐτρέφετο δι' ἄρτου, παλαιοῦ τυροῦ, γάλακτος
καὶ ἐλαφροῦ ζιθου. Τέλος δὲ ὁ Πέτρος Ζορτάν, ἀπέθα-
νεν 185 ἐτῶν, ὡς λέγουσι, τρεφόμενος ἐξ ὄσπριον
μόνον.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ περιοδικοῦ Cosmos.)

Τὴν φιλίαν γενεᾶ πολλάκις ὁ φόβος καὶ ἡ ἐρημία.

ΑΙ ΝΙΦΟΣΤΙΒΑΔΕΣ.

Αἱ νιφοστιβάδες (avalanches) εἶναι μᾶστιξ δει-
νοτάτη πρὸς τοὺς κατοίκους καὶ ὄδοιπόρους τῶν χιο-
νοσκεπῶν ὄρεων. Δεινότεραι μὲν αὐτῶν εἶναι αἱ ἐκρή-
ξεις τῶν ἠφαιστειῶν, ἀλλὰ σπάνια, ἐνῶ αἱ νιφοστι-
βάδες κατὰ πᾶν ἔτος κατασφύουσι ἀνθρώπινος ζωῆς.

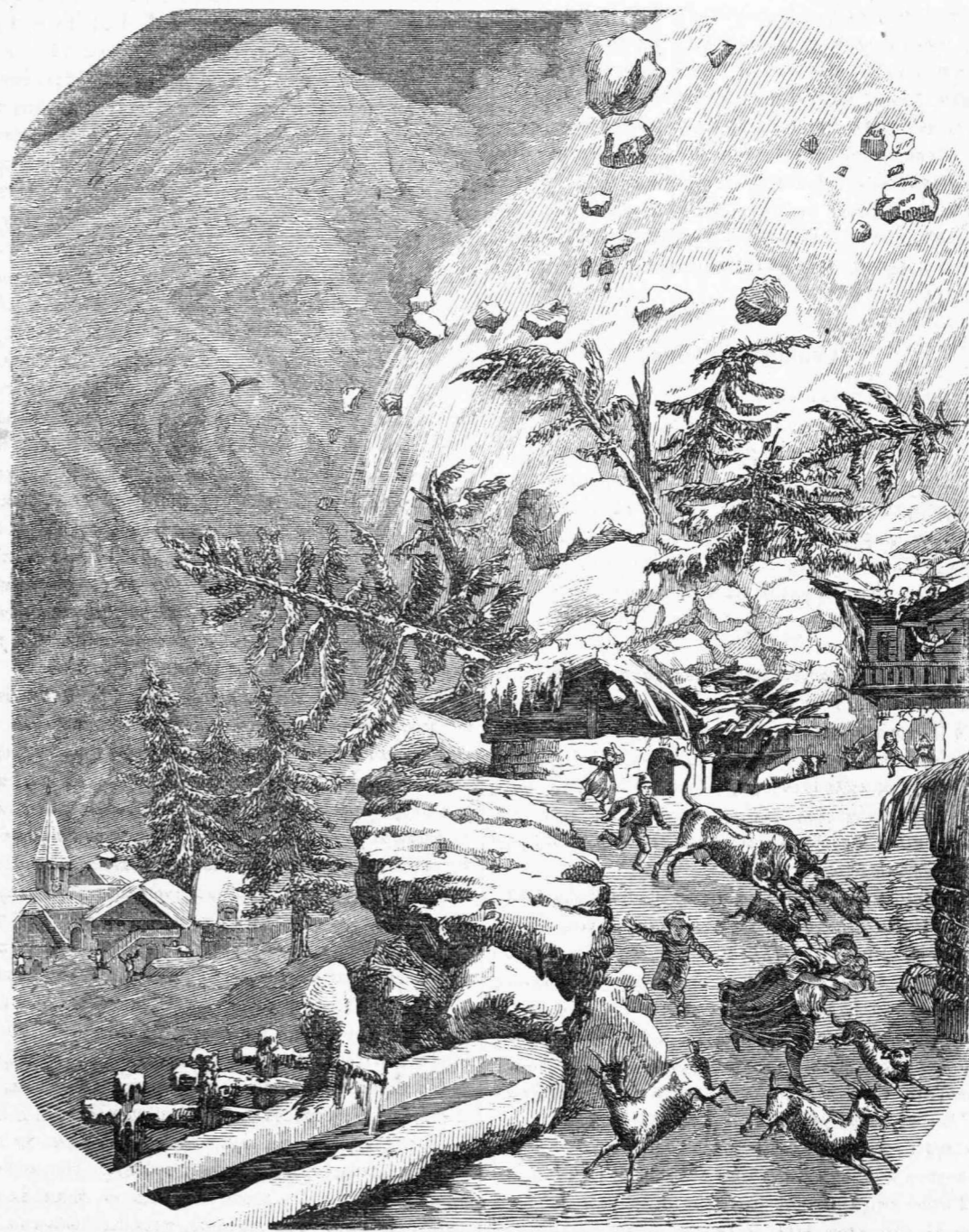
Πῶς σχηματίζονται αἱ νιφοστιβάδες; Ἐν ὥρᾳ χει-
μῶνος, ἡ χιών ἣτις πίπτει ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὰ ὄρη τὰ
ὑψηλὰ τῆς γῆς, σκεπάζει τοὺς βράχους· πίπτει ἔπειτα
καὶ ἄλλη, καὶ ἄλλη, καὶ οὕτω σχηματίζονται ἐπὶ τῶν
κορυφῶν ἐκείνων εἰς μέρη παχύτατα καὶ βαρύτατα,
συμπληγνύμενα ἕνεκα τοῦ ψύχους, καὶ πολλαχοῦ προέ-
χοντα ἢ κρεμάμενα ὑπεράνω τῶν κρημνῶν. Ὅτε δὲ
πνεύσῃ ὁ ἔαρινός ἀήρ, καὶ ἡ χιών ἢ ὁ πάγος ἀρχίσῃ
νὰ τήκεται, οἱ ὄγκοι ἐκείνοι τοὺς ὁποίους ἐπεσώρευσε
ὁ χειμὼν κρημνίζονται πρὸς τὰ χαμηλότερα κατωφε-
ρῆ μέρη, κυλιόμενοι δὲ οὕτως αὐξάνουσι κατὰ μέγε-
θος, καὶ τέλος, ἐξακολουθούσης τῆς γλυκείας πνοῆς τοῦ
ἔαρος, κατακρημνίζονται πρὸς τὸ βάθος τῶν κοιλά-
δων μετὰ φοβερὰς σφοδρότητος. Τότε δὲ, ἰσχυρότεροι
καὶ τῶν χειμᾶρῶν, ὄχι μόνον δένδρα ἐκρίζουσι,
ἀλλ' ἔτι καὶ βράχους, τοὺς ὁποίους παρασύροντες, προ-
χωροῦσι, διέρχονται οὕτω χωρία, τὰ πάντα κατασφύ-
φοντες, καὶ καταλείποντες ὀπίσω τῶν ἔγνη φρικτῆς
ἐρημώσεως. Τόση εἶναι ἡ ὄρμη των, ὥστε ὄχι μόνον
τὰ τυχόντα ἐπὶ τῆς πορείας των, ἀλλὰ καὶ τὰ πλη-
σίον αὐτῆς ζημιοῦνται. Πολλάκις τρόντι ἀνετρέψθησαν
καλύβαι καὶ κατηδαφίσθησαν ἢ συνετριβήθησαν δένδρα
μέγιστα ὑπὸ μόνου τοῦ σφοδροῦ ἀέρος τὸν ὅποιον προ-
ξενεῖ κατακρημνιζομένη ἡ νιφοστιβάς.

Εὐτυχῶς, αὕτη προαναγγέλλεται ἡ γῆ ἀκούεται
ὡς βρουγμένη, καὶ τρέμει· πάντοτε δὲ προηγεῖται τῆς
νιφοστιβάδος πάταγος ὁμοίως μὲ τὴν βροντὴν, ὥστε
πολλοὶ μὲν προφθάνουσι τότε νὰ προφυλαχθῶσι, ἀλλ'
οὐκ ὀλίγοι εὐρίσκονται ἐκτεθειμένοι. Διὰ τοῦτο, καθ'
ἢν ὥραν αἱ χιόνες ἀναλύονται, ἀποφεύγουσι οἱ κάτοι-
κοι τῶν χωρῶν ἐκείνων τοὺς μᾶλλον ἀπειλουμένους
τόπους, τοὺς ὁποίους καλῶς γινώσκουσιν· ὑπάρχουν
δὲ καὶ εἰς τὰ δάση φυσικὰ τινα καταφύγια. Οἱ προ-
βλεπτικοὶ τῶν ὄρειων κτίζουσι τὰς καλύβας των παρὰ
τοὺς πόδας παμμεγέθους τινὸς βράχου, ἢ ἐπὶ κορυφῆς
τινος ἐπιτηδείας· οἱ δὲ ὄδοιπόροι, ἢ ἀναβαλλουσι τὴν
ὄδοιπορίαν εἰς ἄλλην ἐποχὴν, ἢ, ἀνεπαίγονται ὑπὸ τῶν
ὑποθέσεών των, προσλαμβάνουσι ὁδηγοὺς ἐμπείρους,
καὶ ὑπακούουσι ἀπαρεγκλίτως εἰς τὰς συμβουλὰς τῶν
ἰθαγενῶν. Λέγεται ὅτι συμβαίνει νὰ κλονισθῇ ἡ ἐτοι-
μόδρομος νιφοστιβάς, καὶ ν' ἀποσπασθῇ καὶ νὰ πέσῃ
ἐξ ἀπλοῦ τινος συριγγίου, ἢ ἐκ τοῦ ἤχου τῶν κωδωνί-
σκων τοὺς ὁποίους φέρουσι τὰ ὑποζύγια, ἢ καὶ ἐκ μίας
φωνῆς μεγάλης· διὰ τοῦτο δὲ, ποῖν διέλθωσι τὸ κινδυ-
νώδες μέρος οἱ ὁδηγοί, πυροβολοῦσι διὰ πιστολίου,
ὥστε νὰ πέσωσι οἱ ὄγκοι τῆς χιόνος ἢ τοῦ πάγου,
ἐὰν ὑπάρχωσι ἐτοιμόδρομοι κατ' ἐκείνην τὴν ἐπιγῆν.
Ἄλλ' ἡ ἐπιστήμη θεωρεῖ τοῦτο ὡς πρόληψιν, ἢ τοῦ-
λάχιστον ὡς ὑπερβολὴν· διότι ὅσον δυνατὴ καὶ ἂν
ὑποτεθῇ μία τις φωνὴ, δὲν δύναται νὰ διασειῇ τὸν ἀ-
έρα πρὸς τοιοῦτο ἀποτέλεσμα· μόλις δὲ κρότος κανο-
νίου θὰ ἐπέφερεν ἰσχυρὸν τινὰ παλμὸν, ἰκανὸν νὰ κλο-
νίσῃ τοὺς ἐκκρεμῆς πάγους.

Ὅσάκις οἱ συνοδοιπόροι ἦναι πολλοὶ, διαιροῦνται
εἰς τμήματα, καὶ προχωροῦσιν ἀφίροντες διαστήματα

μεταξύ των, ὥστε, ἂν συμβῆ τι ἀπευκατῶν, νὰ ἔλθω-
σιν οἱ διασωθέντες εἰς βοήθειαν τῶν ἄλλων.

Ἐνταῦθα εἶναι χρεῖα ἀκριβεστέρας τινὸς ἐξηγήσεως.
Ἐν γένει, ὅσοι ἤκουσαν περὶ νιφοστιβάδων, φρονού-
σιν ἐσφαλμένως ὅτι μικρὸς τις ὄγκος χιόνος κυλιόμε-
νος ἐπὶ κατηφόρου, καὶ τούτου χιονοσκεπάσου, αὐξά-
νει καθόσον κατέρχεται. Ἄλλ' ἂν τὸ πρᾶγμα περιο-
ρίζετο εἰς τοῦτο καὶ μόνον, τ' ἀποτελέσματα θὰ ἦσαν
πολὺ ὀλιγώτερον καταστρεπτικά. Ἴδού ἀκριβῶς τί
συμβαίνει. Ὅταν ἐν ὥρᾳ ἔαρος ἡ χιών ἀρχίσῃ, ὡς εἴ-
πομεν, ν' ἀναλύεται, τὰ κατασταλάζοντα ὕδατα ῥέου-
σι μεταξύ τῆς γῆς καὶ τῆς χιόνος ἣτις τὴν σκεπάζει·

Πτώσις νιφοστιβάδος εἰς τὰς Ἄλπεις.

ἐπειδὴ δὲ οὕτω διανοίγεται διάστασις τις, τὸ στρώμα
τῆς χιόνος ἀποσπάται καὶ ὀλισθαίνει ἐπὶ τῶν χλοε-
ρῶν κατηφόρων εἰς τοὺς ὁποίους ἦτο πρότερον προσ-
κεκολλημένον. Ὀλισθαίνων λοιπὸν ὅλον ἐκείνο τὸ βᾶ-
ρύτατον στρώμα, παρασύρει καὶ ὅλα ὅσα ἀπαντᾷ κα-
τωτέρω, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ τὰς πέτρας, τὰ δένδρα,
καὶ τὰς οἰκίας αὐτὰς. Ὑπόθεσις ὅτι ἀκέραιον στρώμα
γῆς ἀποσπάται καὶ κυλίεται ἐκ τῶν ἄνω βουνῶν τινος

πρὸς τὰ κάτω, καὶ οὕτως ἀποκτᾷ τὴν ἰδέαν τῆς φο-
βερᾶς ταύτης ὀργῆς τῆς φύσεως.

Ὑπάρχουσι τόποι τινές, ὅπου κατὰ πᾶν ἔτος ἐπα-
ναλαμβάνεται τὸ φαινόμενον περὶ οὗ ὁ λόγος ὡς ἐκ
τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν, ἐνῶ ἄλλοι τόποι παρέκει εἶ-
ναι πάντοτε προπεφυλαγμένοι.

Οἱ περιηγηταὶ ὅσοι ἀπέρχονται εἰς ἐπίσκεψιν τῶν
ὄρεων τῆς Εὐρετίας καὶ τῆς Σαβαυδίας ἐν ὥρᾳ θέρους,

οὐδένα τοιοῦτον διατρέχουσι κίνδυνον. Βλέπουσι καὶ οὗτοι νηροστιβάδας, ἀλλὰ θερινὰς, κατεργουμένας ἐκ τῶν ὑψηλοτάτων κορυφῶν εἰς φάραγγας ἀκατοικήτους καὶ ἀβάτους. Ὁ διατρέχων τὰς κοιλάδας τῶν Ἄνω Ἄλπεων, σπάνιον εἶναι νὰ μὴ καταστῇ αὐτόπτης τοιοῦτου τινὸς μεγάλου θεάματος.

Οἱ μεγάλοι οὗτοι χιονώδεις ὄγκοι, ἀναλυόμενοι ἀκολούθως, σχηματίζουσι τοὺς ποταμούς Ῥήνον, Ῥοδανὸν καὶ Ἄθελον, ὧν τὰ ἐφετεινὰ ὕδατα προέρχονται ἐκ τῶν περυσινῶν χιόνων τῶν Ἄλπεων. Πάλιν δ' αἱ αὐτὰ χιόνες θ' ἀναβῶσιν ὑπὸ τὸ σχῆμα νεφελῶν περὶ τῶν ὑψηλῶν ἀκρωρείων ἀπὸ τῶν ὁποίων κατέβησαν, ἐφελκόμεναι ὑπ' αὐτῶν, καὶ οὕτω πληροῦται ὁ αἰώνιος κύκλος ὃν διέγραψεν ἡ χεὶρ τοῦ τῶν πάντων Δημιουργοῦ.

Θαυμάζουσιν οἱ ὄδοιπόροι ἀπαντῶντες πολλάκις εἰς τὸ βῆθος τῶν κοιλάδων, καὶ μέχρι τέλους τοῦ θέρου, σωρὸς χιόνων καὶ πάγων, τοὺς ὁποίους ὁ ἥλιος δὲν ἐπρόσβηκε ν' ἀναλύσῃ· τὰτα εἶναι λείψανα νηροστιβάδας τινὸς περιετοιχημένης ὑπὸ βράχων, δένδρων καὶ ἐρειπίων παντοίων, καὶ ἤτις κατέκειται ἐκεῖ ὡς μηχαντῆς τελευτήσας μετὰ πολέμων, τοὺς ὁποίους κατέβαλε ψυχρῶν. Ἐάν συμβῇ νὰ πέσῃ ὁ ὄγκος οὗτος ἐντὸς χειμῶδου, φορᾷται τὰ ὕδατά του, ἕως οὗ πάλιν αὐτὰ διανοίξουσιν ἐξόδον· καὶ τότε μένει ὁ πάγος μετ' ὄλων ὅσα περιέχει ἐκκρεμῆς ὑπεράνω τῶν βρείθρων, ὡς γέφυρα διὰ τῆς ὁποίας διέρχονται πολλάκις οἱ ὄδοιπόροι ἀφόβως τὸν χειμῶδον.

ΝΕΩΤΕΡΑ

ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

Ἐν Παρισίαις κτίζεται, πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας καὶ τοῦ παλαιοῦ νοσοκομείου Hôtel Dieu, ΝΕΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ, πολὺ εὐρύτερον τούτου καὶ λαμπρότερον. Ἡ οἰκοδομὴ αὕτη, ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως ἐγειρομένη, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὰς ἐπομένους παρατηρήσεις, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι συμφέρει εἰς τὴν ὑγιάν των τε κατοικίων οἰκιδῆποτε πόλεως καὶ τὴν νοσηλευομένων, νὰ κηνηται τὰ καταστήματα ταῦτα εἰς τοὺς Αἴγρους. Ἐπὶ 2,089 ἀποτομῶν γενομένων ἐν τοῖς νοσοκομείοις τοῦ Λονδίνου, τοῦ Ἑδιμβούργου καὶ τοῦ Γλασκώβου, ἐπῆλθε μετὰ τὴν χειρουργικὴν ἐγγείρησιν θάνατος εἰς 825· ἐνῶ ἐπὶ 2,038 ἀποτομῶν γενομένων εἰς ἀγροτικὰς κατοικίας, ὁ θάνατος ἐπῆλθεν εἰς 228 πάσχοντας. Ἐκ τούτου βλέπομεν, ὅτι εἰς τὰ μεγάλα νοσοκομεία ἀπέθανον περίπλεον 599 πάσχοντες. Εἰς 377 ἀποτομὰς χειρῶς ἐν τοῖς ἀγροῖς, ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ὡς 1 πρὸς 188, ἐνῶ εἰς 244 ἀποτομὰς χειρῶς ἐν τοῖς νοσοκομείοις ἀπέθανον 1 πρὸς 6· τούτῃ τριακοντάκις πλείονες ἀπέθανον εἰς τὰ νοσοκομεία τῶν πόλεων. Εἰς 304 ἀποτομὰς σκέλους ἐν τοῖς νοσοκομείοις, ἀπέθανον 196, τούτῃ 1 πρὸς 1.5, ἐνῶ εἰς 313 ἀποτομὰς σκέλους ἐν τοῖς ἀγροῖς ἀπέθανον 80, ἧτοι 1 πρὸς 4. Ἡ στατιστικὴ αὕτη δὲν ἔχει χρεῖαν σχολίων. Τὰ μεγάλα νοσοκομεία τοῦ Λονδίνου, ἐκτὸς τριῶν, συντηροῦνται ἐξ αὐτοπροκρίετων συνδρομῶν τῶν κατοίκων καὶ ἐξ ἰδιωτικῶν ἀφιερωμάτων· σήμερον, οἱ πλείστοι τῶν φιληθροῦτων τρέπουσι τὰς συνδρομὰς πρὸς τὰ μικρὰ νοσοκομεία, πολλαπλασιαζόμενα καθ' ἐκαστὴν εἰς τοὺς ἀ-

γροῦς· φαίνεται δὲ ὅτι τὰ τῶν πόλεων μεγάλα μέλ-
λων βαθυμῶν νὰ ἐκλείψωσιν.

—Οἱ χρονογράφοι τοῦ μεσαιῶνος, περιγράφοντες τὰς πανοπλίαις δι' ὧν ἐσκεπάζοντο οἱ μηχανταῖ τοῦ καιροῦ ἐκείνου καὶ οἱ ἵπποι των, ἐθαύμαζον διὰ τὸ πλῆθος τοῦ σιδήρου. Τί θὰ ἔλεγον σήμερον, ἂν ἐβλεπον ὅτι καὶ οἱ οἰκοὶ ἐγείρονται σιδηροῖ, καὶ πλοῖα, καὶ προμαχῶνες! Τὰ φρούρια τῆς Κρονστάτης ἐσκεπάζθησαν ὑπὸ σιδηρῶν πλακῶν. Ὅλα ὅμως ὅσα κατεσκευάθησαν μέχρι τοῦ νῦν ἐκ τῆς ὕλης ταύτης ὑπερβαίνει τὸ πρὸ μικροῦ ἐπινοηθὲν ΣΙΑΗΡΟΥΝ ΧΑΡΤΙΟΝ. Μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν τῶν σιδηρῶν γραφίδων ἐμελλε νὰ ἐφευρεθῇ καὶ σιδηρὸς χάρτης, καὶ μίλις ἐφευρεθείς, εὑρεν ἀνταγωνιστὴν τὸν χαλύβδινον. Ἡ Ἀγγλία προκρίνει τὸν χαλύβδινον καὶ ἡ Ἀμερικὴ τὸν σιδηρῶν. Τῶντι, βιομηχανικὸν τι κατὰσταμα ἐν Ἀγγλίᾳ κατασκευάζει χάρτην τινὰ χαλύβδινον, λεπτόν ὅσον τὸ χιλιόστον ὀκτακοσιοστὸν μέρος ἐνὸς ἀγγλικοῦ δακτύλου· ἐν ἀλλοῖς λόγοις, ἀπαιτοῦνται 1800 φύλλα τοιοῦτου χάρτου, ἵνα σχηματισθῇ τὸ πάχος ἐνὸς δακτύλου ἀγγλικοῦ, ἐνῶ μόνον 1200 φύλλα ἐκ τῶν λεπτοτάτων τοῦ συνήθους χάρτου ἀρκούσι πρὸς σχηματισμὸν τοῦ αὐτοῦ πάχους. Ταῦτα βεβαίως ἡ ἐφημερὶς τοῦ Λονδίνου «Χρῆνος».

—Κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Ῥώμης», ἡ προσεχὼς συγκροτηθεῖσα παπικὴ σύνοδος, πρὸς τοὺς ἄλλους ποσθίεται νὰ κανονίσῃ τὴν ΜΟΥΣΙΚΗΝ τῆς δυτικῆς ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ὥστε νὰ ἦναι πανταχοῦ ἡ αὕτη, ἐπειδὴ ὑπάρχουσι πολλά ἐκδόσεις τῆς μουσικῆς ταύτης, ὅλα διαφέρουσαι. Ἀναφέρουσα τοῦτο μία τῶν Παρισιαίων ἐφημερίδων (le Siècle), προσθέτει τὰ ἐπόμενα. «Ὅτι καὶ ἂν γίνῃ, ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν μουσικὴ ἔσται πάντοτε πενιχρὰ σειρὰ ἤχων ἀρρυθμῶν, μονότονος μέχρι πτώσεως τῆς σιαγόνος, βαναύσως ἀδομένη ὑπὸ ψαλτῶν τοὺς ὁποίους ὁ ἀκροώμενος νομίζει μιμουμένους τὰ μέλη τῆς βοεῖας νεολαίας.» Ἀς παρηγορούμεθα διὰ τὸ ἔρρινον τῶν ψαλμῶδων τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

—Ὁ ΖΥΘΟΣ, τὸ πικρὸν τοῦτο ποτὸν, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς βίρας πρῶτον καὶ τῆς ἕξως ἀκολουθῶς καθίσταται ἐπιθυμητὸν ὡς ὁ καφῆς, τὸ τῆνον καὶ πλείστα ἄλλα περιττὰ, διαδίδεται ὁσημέραι ἐκπλακτικῶς. Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ Εὐρώπη ἀναλίσκει 5 χιλιάδων ἐκατομμυρίων λίτρων ζύθου κατ' ἔτος, δαπανῶσα δι' αὐτὸν 20 ἑκατομμύρια ταλήρων. Εἰς τὴν Γερμανίαν γίνονται τὸ μέγα κακόν· ἐπειδὴ ἐκεῖ ὁ οἶνος εἶναι σπάνιος, οἱ κάτοικοι κατέφυγον εἰς τὴν ζύθον, ὡς οἱ μὴ ἔχοντες σῖτον καταφεύγουσιν εἰς τὴν κριθήν· καὶ ὅμως σήμερον καὶ οἱ τόποι οἵτινες ἀφθονοῦσιν οἴνου, ἐξήλευσαν ὡς εἶπεν τὸν ζύθον. Ἐν ἔτει 1864 ἐξήχθη ἐκ τῆς Γερμανίας, πρὸς τὴν Γαλλίαν μὲν 43,000 κεντιναρίων ζύθου, πρὸς τὴν Ὀλλανδίαν δὲ 40,000, πρὸς τὸ Ἄμβουργον 32,000, πρὸς τὴν Βελγικὴν 28,000, καὶ πρὸς τὴν Ἑλβετίαν 22,000. Πίνει δὲ κατὰ μέσον ὄρον πᾶς κάτοικος τῆς Εὐρώπης, ἐν Βαυαρίᾳ μὲν 134 λίτρας, ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ 113, ἐν Βυρτεμβέργῃ 104, ἐν Βελγικῇ 80, ἐν Βρουνοβίχῃ 68, ἐν Θουριγγίᾳ 60, ἐν Αὐστρίᾳ 22, ἐν Ἑλβετίᾳ 20, ἐν Πρωσίᾳ 19. 6, ἐν Γαλλίᾳ 15, ἐν Σουηδίᾳ 11, ἐν Ἰσπανίᾳ 2, ἐν Ρωσίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ 1. Ὡστε οἱ Βαυαροὶ εἶναι οἱ βασιλεῖς τῶν ζυθοποτῶν. Εἴσαν ἀνεκθρόνιστοι!

—Ἡ διαφορὰ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων τῆς Ε-
ΡΥΘΡΑΣ θαλάσσης καὶ τῆς ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ, διαφορὰ περὶ τῆς ὁποίας διεφρόνουν ἀπ' αἰῶνων οἱ ἐπιστήμονες, καὶ ἤτις ἠπάτησεν ἐπ' ἐσχάτων τοὺς ὑπολογισμούς των ἀγγλων μηχανικῶν, ἐξηκριβόθη τέλος μαθηματικῶς. Δὲν ὑπερβαίνει τεσσαράκοντα ἑκατοστὰ ἐνὸς γαλλικοῦ μέτρου! Ἴδου ἐλύθη καὶ τὸ μέγα τοῦτο πρόβλημα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν.

—Εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐφημερίδας ἀνέγνωμεν, ὅτι ἐν Χαλκίδι ἤχθησαν ἐσχάτως εἰς τὴν ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΝ ὀκτὼ κακούργοι, καταδικασθέντες εἰς θάνατον ἐπὶ λη-
ξεῖα. Ἀναμφιβόλως ἀπαιτεῖται αὐστηρὰ καταδίξις καὶ παραδειγματικὴ τιμωρία πρὸς τοὺς ἐνόχους τοῦ καταμαστίζοντος τὴν Ἑλλάδα δεινοῦ τῆς ληστείας, καὶ οὐδεὶς ἀντιλέγει. Ὁ νόμος πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τοῦτο ἀμειλίχως, σήμερον μάλιστα, ὅτε ἐπλέονασε τὸ κακόν. Ἀλλ' οὐδέποτε περιγραφή ἐτελέσεως θανατικῆς τιμωρίας ἐνεποίησεν εἰς ἡμᾶς ὅσην φρίκην ἡ τῆς ἐν Χαλκίδι ταύτης. Τὸ ἀποτρόπαιον ὄργανον τῆς θανατώσεως, εἰς τὴν χώραν ὅπου τὸ πάλαι ὁ θάνατος ἐδίδετο διὰ κωνείου, κατέστη, διὰ τὴν ἀγριότητα τῆς κατασκευῆς του, ὄργανον μικρῶν ἀπανθρώπων στρεβλώσεως. Ἀποκαλούμεν θηριώδη καὶ θεοστουγῆ τὴν καταρναίσαν ἀναληγισίαν τῶν ἀργῶν εἰς ἄς ἀνατίθεται ἡ περὶ τούτων φροντίς. Τὸ νὰ πίπτῃ δις καὶ μέχρις ὀκτάκις τὸ φάσανον τοῦ δημίου ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς, ἀνευ τελείας ἐκκοπῆς, καὶ νὰ βλέπωσι τὸν ἐπανελημμένον σφαγιασμὸν τοῦτον, τὸν συγερώτατον, καὶ ἄλλοι κατάδικοι μέλλοντες μετ' ὀλίγον νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν αὐτὴν τιμωρίαν, εἶναι τάχος τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει πᾶσαν κόλασιν. Καταβοῶ ἀγκνακτοῦσα ἡ ἀνθρωπότης· καταβοῶμεν διαμαρτυρούμενοι κατὰ τοῦ οὐρανοῦ τὸ ὁποῖον προσῆψεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν πολιτείαν τὸ ἀνεξίτηστον τοῦτο ἄγος, τὸ ἀνεξίτηστον τοῦτο αἷμα!

Μετέτρεψε τοὺς εἰδεχθεῖς κακούργους εἰς μάρτυρας. Ἀμφιβάλλομεν δὲ ἂν ταῦτα σωφρονίζωσι τὰς μοθητρὰς φύσεις· τούναντίον, φοβούμεθα μὴ ἐξακρι-
οῦσι μᾶλλον αὐτάς.

Καὶ ἐν τούτοις εἶναι ἀνάγκη νὰ τιμωρῶνται τὰ κακούρηματα· ἀλλ' ἂν λαμητόμον δὲν δύνασθε νὰ ἔγετε χρήσιμον, πῶς δὲν ζητεῖτε ἄλλον τινὰ μᾶλλον ἀνόδονον τρόπον τιμωρίας τῶν ἐνόχων θανάτου; Τὸ πάλαι ἐγίνετο χρῆσις κωνείου· σήμερον πῶς νὰ μὴ γίνῃ χρῆσις τοῦ χλωροφορμίου;

Καιρὸς, καιρὸς εἶναι πλέον νὰ ἐνοησῶσιν οἱ ἐν τοῖς πράγμασι τοῖς Ἑλλάδος, ὅτι πᾶν βῆμα αὐτῶν βαιθὸν καὶ πᾶσα πράξις οἰκτρὰ σχολιάζονται ὑπὸ τῆς Δύσεως ὀλεθρίως πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους ὅλου· ὅλου λέγομεν, διότι διὰ τὰς ἀτασθαλίαις καὶ τὰ σφάλματα τῆς αὐτονομουμένης μικρᾶς μερίδος, καταδικάζεται ἀδιακρίτως καὶ ἡ ἄλλη αὐτοῦ, ἡ μεγάλη, καὶ ἴσως ὑγιειντέρα.

—Ἐσχάτως περιεφέρετο εἰς τὰς ὁδοὺς ἀγγλικῆς τινος πόλεως χωρικὸς πωλὼν ὀρνίθια, ἅτινα ἐκράτει ἀπὸ τῶν ποδῶν, τὰς κεφαλὰς πρὸς τὰ κάτω. Ἀπαντήσας αὐτὸν κύριός τις, μέλος τῆς Κτηνοφίλου Ἐταιρείας, τὸν εἶπεν ὅτι τὰ ὀρνίθια, οὕτω κρατούμενα, ἐπασχον δεινῶς, καὶ τὸν προέτρψε νὰ λάβῃ οἶκτον, καὶ νὰ τὰ κρατῆ ἄλλως πως. Ἐγέλασεν ὁ χωρικός, καὶ προέβη κρατῶν τὰ ὀρνίθια ὡς τὰ ἐκράτει. Τότε ὁ κύ-

ριος τὸν ἐνεκάλεσεν εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον ὡς τυραννοῦν-
τα τὰ κτήνη, ὁ δὲ εἰρηνοδίκης κατέδικασε τὸν χωρι-
κὸν μόνον εἰς πρόστιμον 2 σελινίων καὶ 2 δηναρίων, εἰπὼν ὅτι, ἂν καὶ ἦτο βέβαιος περὶ τοῦ δεινοῦ ἄλλως τὸ ὅσοον ὑπέφερον τὰ ὀρνίθια, ἡ συνήθεια ὅμως τοῦ νὰ κρατῶνται οὕτω πως ὑπάρχει δυστυχῶς συνθε-
στάτη καὶ ἀργαιοτάτη.

—Ἐν τῇ Illustration, ἐφημερίδι ἐνταῦθα ἐκδι-
δομένη, ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς ἡ ἐπομένη γελοιογραφία, μαρτυροῦσα ὅτι ἡ περὶ διουρυγῆς τοῦ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟῦ ἸΣΘΜΟῦ ἰδέα εἶναι διαδεδομένη ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ κόσμῳ.

Ἵπὸ τὴν γελοιογραφίαν ταύτην ἀναγινώσκονταί
τάδε γαλλιστί· «Ἰατρικαὶ ἐπισκέψεις. Ὁ Κ. Λεσιῦ χειρουργός. —Ἦλθα, κύριε, διὰ τὸν ἰσθμὸν μου. Πά-
σχω, καὶ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ τὸν σχίσετε.»

ΤΑ

ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἐν Παρισίαις, 17 (29) αὐγούστου, 1869.

Πρὸς Θεοῦ, ἀγαπητῆ μου ἀδελφῆ, βάλε γνώσιν εἰς τὴν φίλην σου! . . . Εἰπέ τιν νὰ φυλαχθῇ τοῦ νὰ στείλῃ τὴν θυγατέρα της εἰς τι τῶν ἐνταῦθα Παροθνα-
γωγείων, διὰ ν' ἀποκτήσῃ «τελείαν», ὡς λέγει, γαλ-
λικὴν προφορὰν, καὶ τοὺς γαλλικοὺς τρόπους, ὅχι ἐξ ἀκοῆς, ἀλλ' ἐξ ὕψεως. Εἰς μεγάλην ἀπάτην εὕρισκεται. Οἱ καλοὶ γαλλικοὶ τρόποι, τοὺς ὁποίους φθονεῖ, θὰ ἦναι πάλιν πλαστοὶ καὶ διδαγμαῖνοι, ταῦτο εἰ-
πεῖν πλήρεις ἐπιτηδεύσεως, ἡ δὲ τελεία γαλλικὴ προ-
φορὰ δὲν ἀποκτᾶται, εἰμὲ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, ὅτε θυ-
σιάζεται ἀφ' ἐτέρου ἢ τῆς μητρικῆς γλώσσης προφο-
ρᾶ. Τί ἐκατάλαβε, νὰ ὀμιλῇ τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν ἡ θυγάτηρ της ὡς Γαλλίς, ἢ τὴν ἀγγλικὴν ὡς Ἀγγίς, καὶ εἰπετα νὰ προφέρῃ τὴν μητρικὴν τῆς γλῶσσαν, αὐ-
τὴν ἣτις ἔχει τὸ ρ τὸ καθαρὸν, καὶ τὸ ι τὸ γλυκὺ, καὶ γ τὸ ἀγάπης ἔμπλεον, καὶ τὸ χ τὸ ἐνδόμυμον, μετὰ τόνου καὶ ρυθμοῦ καὶ ὑποτραυλισμάτων γαλλι-
κῶν ἢ ἀγγλικῶν; Θὰ γίνῃ οἶκτος, ἂν ὅχι γέλως ἡ θυ-
γάτηρ της, εἰπέ τιν.

Καὶ εἰπέ τιν· ὅσον διὰ τοὺς τρόπους, ὅλα ἐδῶ εἶναι
σχήματα θεατρικὰ, καὶ ὅχι ὁμῶν ψυχῆς ἀφελούς· καὶ
σεμνῆς καὶ αἰδήμονος ἀκούσοι φορεῖ, παραστήματα
θελξίνια, ἅξια τῆς γλυφῆς τοῦ Πραξιτέλους καὶ τῆς
γραφίδος τοῦ Ἀπελλοῦ . . . ὅχι, μὴ τὴν ζωὴν μου, ὅχι!
Ἄν ἦσαν τοιαῦτα, θὰ εἶχον οἱ γλύπται τῆς Γαλλίας
τὴν πρωτίστην φήμην μετὰ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὁμοτέ-

χων των, ἐνῷ ἀντ' αὐτῶν ἔχουσιν, ὡς βλέπεις, τὴν πρωτίτην φήμην αἱ βράπτρια καὶ αἱ κομμώτριαι τῶν Παρισίων, αἱ Ἐξιάδες αὐταὶ τῆς θεᾶς Ἐπιτηδεύσεως.

Εἰπέ την, βεβαίωςέ την, ὅτι εἰς τὸ Ἀρσακίον δίδεται ἀνατροφή, ὄχι μόνον προπεδοστέρα πρὸς Ἑλληνας, ἀλλὰ καὶ ὑγιειντέρα καὶ ἐλευθεριωτέρα, ἤτοι ἀπληλαγμένη τῶν προλήψεων καὶ ὑποκρισίων τοῦ λατινισμοῦ. Εἶδα, εἶδα καὶ συναναστράφην μαθητριάς τοῦ Ἀρσακίου, καὶ εἶδα ξένους ἰδόντας τοιαύτας καὶ ἐπαινοῦντας, καὶ ἐξ αὐτῶν σέ ὀμιλῶ. Τί κακὸν ἐπάθετε νὰ ζητῆτε ἄλλοτριαν συμπεριφορὰν εἰς τὰς κόρας σας, καὶ μάλιστα ἐντὸς σχολείων ὅπου ὁ πάπας καὶ τὰ τοῦ πάπα προσκυνοῦνται ὡς ὁ Χριστὸς καὶ τὰ τοῦ Χριστοῦ;

Δύο παρθεναγωγεῖα μεγάλα καὶ περιώνυμα ἐνταῦθα, τὸ μὲν καλούμενον du Sacré Cœur, τὸ δὲ des Oiseaux, διευθύνονται ἀμφότερα ὑπὸ καλογαίων, κυρίαν πρόθεσιν ἔχουσῶν νὰ καθιστῶσι τὰς μαθητριάς μᾶλλον θρησκομανεῖς ἢ πεφωτισμένας καὶ ἀνδρείας. Εἰς τὰ δύο ταῦτα παρθεναγωγεῖα, ὅσῳθεν ἐξέρχονται εἰς τὴν κοινωνίαν πολλαὶ τῶν κυριῶν τοῦ ἐπιφανεσέρου κόσμου τῶν Παρισίων πιστεύουσαι ὅτι ἡ ψυχὴ δὲν σώζεται, ἀνδὲν ἦναι catholique romaine, καὶ ὅτι ἡ ἀληθὴς εἰς Χριστὸν πίστις ἐγκείται ἐν τοῖς δόγμασι τῆς ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας, κόρασι ἄλλων θρησκευμάτων εὐτυχῶς δὲν εἶναι δεκταὶ, εἰμὴ ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ κατηχηθῶσιν εἰς τὰ τοῦ παπισμοῦ. Φίλης μου τινὸς Ἑλληνίδος αἱ θυγατέρες εὐρίσκονται εἰς ἐν ἐξ αὐτῶν τῶν παρθεναγωγείων. Σπεύδω νὰ σ' εἶπω ὅτι, ἐπειδὴ ὁ πατήρ των εἶναι λατίνος, ἔδωκε τὸ θρησκευμὰ του εἰς τὰς θυγατέρας του. Ἀπουσῆς τῆς μητρὸς των, ἀγαπῶ νὰ τὰς ἐπισκεπτομαι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν. Εἰξεύρεις τί μ' εἶπαν μίαν ἡμέραν; Τὰ ὀνόματά των, ἑλληνικὰ ὄντα, ἠλλάχθησαν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μαθητριῶν τοῦ Παρθεναγωγείου· ἡ Ἐριτίμη μετωνομάσθη Ἐρνεστίνη, καὶ ἡ Μελίβοια, Μαθίλδη· διατί; διότι Ἐριτίμη καὶ Μελίβοια ἦσαν ὀνόματα ἀνήκοντα εἰς εἰδωλολάτρας (païens)!

Ἄφες τώρα κατὰ μέρος τὸν φανατισμόν· ἀλλ' εἰς αὐτὸ βλέπει τις καὶ ἀμάθειαν. Εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων, βαπτίζομένους, διητηροῦντο τὰ ὀνόματα ἅτινα ἦδη ἔφερον. Ἰότε ὁ ἱερεὺς, λέγων « βαπτίζεται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ Ἀκύλας » ἐνόει, « ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ, ὁ (ἤδη ὀνομαζόμενος) Ἀκύλας, βαπτίζεται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος »· διότι ἡ λέξις βαπτίζομαι δὲν σημαίνει ὀνομαζομαι, ὡς οἱ λατῖνοι ἐκλαμβάνουσιν, ἀλλ' ἀπλῶς λαμβάνω τὸ χριστιανικὸν βάπτισμα οἰονδήποτε ὄνομα καὶ ἀνφέρω, ἑλληνικὸν ἢ ἑβραϊκὸν, ἢ καὶ μωαμεθανικὸν, ὧν καὶ με τοῦτο χριστιανὸς τέλειος, ἀφοῦ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθην, βαπτισθεὶς μάλιστα, καὶ ὄχι μόνον ραντισθεὶς. Ἄλλὰ ταῦτα ἐν παρόδῳ· ὁ δὲ λόγος περὶ τῆς θυγατρὸς τῆς φίλης σου.

Ἐάν ἡ φίλη σου ἐπιμένῃ νὰ στείλῃ εἰς παρθεναγωγεῖόν τι τῶν Παρισίων τὴν θυγατέρα της, θὰ τῇ ὑπεδείκνυα εἰς τὸ Parc de Neuilly (παρὰ τὰ πρόθυρα τῶν Παρισίων) ἐν παρθεναγωγεῖον διευθυνόμενον ὑπὸ δύο χρηστῶν καὶ πεπαιδευμένων γυναικῶν, ἀμφοτέρων διαμαρτυρομένων, τῆς μὲν Γαλλίδος, Mlle Creisseil, τῆς δὲ Ἀγγλίδος, Miss Hooper, πλησίον τῶν ὁποίων στέλλουσιν ἐξ Ἀγγλίας πολλοὶ γονεῖς τὰς θυ-

γατέρας των, ἵνα διδαχθῶσι καλῶς πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὴν γαλλικὴν γλώσσαν. Ἀντὶ φράγκων 1200 κατ' ἔτος (τὸ ὅποιον δὲν εἶναι πολὺ) μάλιστα δὲ ἀντὶ φράγκων 800 (ἐάν ἡ μαθήτρια δὲν ἔγῃ ἔτι ἡλικίαν 12 ἐτῶν) εἰς τὸ παρθεναγωγεῖον τοῦτο αἱ μαθήτριαὶ κατοικοῦσι, λούονται, τρῶνται, καὶ διδάσκονται τὰς γλώσσας γαλλικὴν, ἀγγλικὴν καὶ γερμανικὴν, ἱστορίαν, γεωγραφίαν, ἀριθμητικὴν, σχεδιογραφίαν, μουσικὴν ὀργανικὴν καὶ φωνητικὴν, καὶ χορὸν. Βλέπεις ὅτι ἡ ἑλληνικὴ γλώσσα λείπει· διδάσκεται ὁμως καὶ αὐτῇ, ἀν ὁ γονεὺς πληρώσῃ ἰδιαιτέρως διὰ διδάσκαλον ἑλληνα, ἐξῶθεν ἐργόμενον. Πρὸς τούτοις δὲ σημείωσον, ὅτι ἐάν οἱ γονεῖς δὲν παραλάβωσι τὰς θυγατέρας των κατὰ τοὺς δύο θερινοὺς μῆνας, ὅτε γίνονται αἱ διακοπαὶ, ὀφείλουσι νὰ προσθέσωσιν εἰς τὰ εἰρημένα δίδακτρα ὀλίγα τινα ἔτι πρὸς διατροφήν αὐτῶν ἐν τῷ καταστήματι κατὰ τοὺς δύο τῶν διακοπῶν μῆνας. Εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον τοῦτο εὐρίσκονται κατὰ προτροπὴν μου πέντε ἡδη ἑλληνίδες μαθήτριαι, καὶ πέποιθα ὅτι, ἀν ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλληνίδων αὐξήσῃ, αἱ εἰρημένα διευθύνονται θὰ προσλάβωσι καὶ τακτικὸν διδάσκαλον τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἄς σκευθῇ λοιπὸν ἡ φίλη σου, καὶ ἄς κάμῃ ὅ,τι τὴν φωτίσῃ ὁ Θεός.

Μὴ μου ζητήσης σήμερον πληροφορίας περὶ συμμῶν· καὶ τόπος δὲν ἔμεινε, καὶ νέον τι δὲν ἔχω νὰ σοὶ ἀναγγείλω, πλὴν τῆς ἐπιτεινομένης ματίας τοῦ νὰ κατακοσμοῦνται, τὰ ὀπίσθια μάλιστα τῶν ἐσθῆτων, διὰ παντοίων πετασμάτων· τοῦθ' ὅπερ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἐπομένῃν οἰκοδομητικὴν γελοιογραφίαν, ἣν ἀπήντησα ἐν τῷ ἐνταῦθα ἐκδοδιμῶν περιοδικῷ φύλλῳ Univers Illustré.

« Εἰς τὸν καιρὸν μου — λέγει ἡ γραῖα, βλέπουσα διαβαίνουσαν κυρίαν τινὰ νέαν, — εἰς τὸν καιρὸν μου, κατεργασμένα νὰ στολίσωμεν τὸν νοῦν· τώρα . . . »

Τώρα . . . καλὴν νύκτα Ἑλληνοδικὴ μου.

Z. Π.

Υ. Γ. Πιεύεις ὅτι εἰσέτι ἱκανοὶ τῶν συνδρομητῶν ἡμῶν καθυστεροῦσιν, ἐνῷ παρῆλθον μῆνες ἐννέα ἀπὸ τοῦ ἰανουαρίου; Ἄλλὰ πῶς εὐγενικώτερον νὰ παρακαλέσωμεν αὐτοὺς, ἵνα εἰσακουσθῶμεν! δὲν μ' ἐρμηνεύεις σύ;